

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού

Όραμα Μάθησης

Τεύχος 6, 2009

*Η Πρόκληση της Πρυεδρίας
της Ευρωπαϊκής Ένωσης*

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
...μάθηση για πολιτοκεντρική διοίκηση

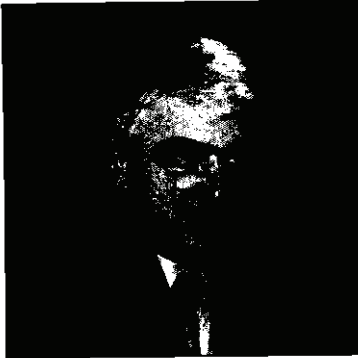

Περιεχόμενα

	Σελ.
Μήνυμα Διευθυντή.....	3
Πρόλογος.....	5
Πρόγραμμα Εργασιών της Ημερίδας.....	6
Χαιρετισμοί.....	7
Χαρίλαος Σταυράκης, Υπουργός Οικονομικών.....	8
Νίκος Αιμιλίου, Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Εξωτερικών.....	9
Ανδρούλλα Καμινάρá, Επικεφαλής Αντιπροσωπείας Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο.....	12
Τάσος Γεωργίου, Επικεφαλής Γραφείου Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο.....	14
Α΄ Ενότητα – Πολιτικές και Θεσμικές Πτυχές.....	15
Αριστείδης Αγαθοκλής, Γενικός Γραμματέας ΥΠΕΞ Ελλάδα.....	16
Κώστας Μποτόπουλος, Ευρωβουλευτής του ΠΑΣΟΚ - Συνταγματολόγος.....	21
Ανδρέας Μολέσκης, Επικεφαλής Επιτελείου Προεδρίας της Ε.Ε. από την Κύπρο το 2012.....	26
Β΄ Ενότητα – Επιχειρησιακές και Λειτουργικές Πτυχές.....	33
Χρίστος Πατσαλίδης, Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Οικονομικών.....	34
Ηλίας Πλασκοβίτης, πρώην Γενικός Γραμματέας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.....	35
Vincenzo Scordamaglia, Επίτιμος Γενικός Διευθυντής του Συμβουλίου της Ε.Ε.	45
Τάκης Αναστόπουλος, Προϊστάμενος Γενικής Γραμματείας της Επιτροπής για τις σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	53
Επίλογος.....	61

Μήνυμα Διευθυντή

Αγαπητοί αναγνώστες,

Σήμερα, τίθεται επιτακτικά το θέμα της ανάπτυξης της επάρκειας της δημόσιας υπηρεσίας ενόψει της προετοιμασίας της Κυπριακής Δημοκρατίας για την ανάληψη της Προεδρίας της Ε.Ε. κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012. Η Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, έχει αναλάβει το ρόλο για την Εκπαίδευση και Κατάρτιση των δημόσιων λειτουργών σε θέματα που σχετίζονται με την άσκηση της Προεδρίας. Ως Ακαδημία, θεωρούμε ότι έχουμε να επιτελέσουμε ένα βαρυσήμαντο έργο το οποίο θα αντανακλά σε ολόκληρο το εύρος των εργασιών που πρόκειται να λάβουν χώρα κατά την περίοδο αυτή.

Το παρόν τεύχος του περιοδικού της Κυπριακής Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης αποτελεί μια ειδική έκδοση, η οποία στοχεύει στην παρουσίαση των πρακτικών της ημερίδας που διοργάνωσε η Ακαδημία με τίτλο «Η Πρόκληση της Προεδρίας της Ε.Ε.». Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε στις 25 Μαΐου 2009 στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Υπουργείου Οικονομικών, στην παρουσία του Υπουργού Οικονομικών και άλλων αξιωματούχων και ανώτερων στελεχών της δημόσιας υπηρεσίας.

Στην ημερίδα παρουσιάστηκαν τόσο οι πολιτικές όσο και οι οργανωτικές διαστάσεις της επικείμενης ανάληψης της Προεδρίας από την Κυπριακή Δημοκρατία, καλύπτοντας έτσι ένα συνοπτικό εύρος των προεκτάσεων που αυτή συνεπάγεται. Για το σκοπό αυτό, προσκλήθηκαν στην εκδήλωση ως ομιλητές άτομα με πολύχρονη εμπειρία στα θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα στην οργάνωση και διεξαγωγή προηγούμενων Προεδριών του Συμβουλίου της Ε.Ε. Οι εκλεκτοί ομιλητές παρουσίασαν τις δικές τους εμπειρίες από τον ευρωπαϊκό χώρο και κατέθεσαν πολύτιμες εισηγήσεις για μια επιτυχημένη Προεδρία.

Η παρούσα έκδοση αναμένεται να δώσει τροφή για περαιτέρω σκέψη και προβληματισμό ως προς τις ενέργειες που χρειάζεται να λάβουν χώρα από τις διάφορες Υπηρεσίες και Τμήματα. Από την πλευρά της, η Ακαδημία θα βρίσκεται συνεχώς στο πλευρό των οργανισμών της δημόσιας υπηρεσίας έτσι, ώστε το όραμα μάθησης και το όραμα για μια επιτυχημένη Προεδρία να μετουσιωθούν σε πράξη και αποτέλεσμα.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλα τα στελέχη της δημόσιας υπηρεσίας για τη διαρκή συνεργασία τους με την Ακαδημία καθώς και τα μέλη της Ακαδημίας που εργάστηκαν για την υλοποίηση της ημερίδας και την έκδοση του τεύχους αυτού.

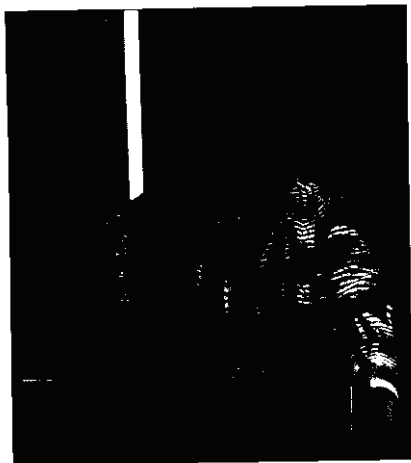
Κύπρος Κυπριανού

Διευθυντής

Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού –
Κυπριακής Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης

Πρόλογος

Αγαπητοί αναγνώστες,

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που προλογίζω την έκδοση αυτή η οποία περιλαμβάνει τα πρακτικά της ημερίδας με τίτλο «Η Πρόκληση της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Πρόκειται για μια εκδήλωση ευαισθητοποίησης για την προετοιμασία της Κύπρου ενόψει της ανάληψης της Προεδρίας της Ε.Ε. κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012. Η συγκεκριμένη ημερίδα οργανώθηκε από την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης και διεξήχθη σε μια κατάμεστη αίθουσα του Υπουργείου Οικονομικών την 25η Μαΐου του 2009.

Η ιδέα για τη διοργάνωση της ημερίδας ξεκίνησε μετά από εκτεταμένη συζήτηση που είχε η Ακαδημία με το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, κ. Χρίστο Πατσαλίδη καθώς και με άλλα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης, για την ανάγκη έγκαιρης προετοιμασίας και προγραμματισμού ενόψει της επερχόμενης Προεδρίας της Ε.Ε. από την Κυπριακή Δημοκρατία. Η Ακαδημία, ως συντονιστική Αρχή της Ομάδας Εργασίας για την

Εκπαίδευση/ Κατάρτιση, πρότεινε τη διεξαγωγή μιας τέτοιας ημερίδας έτσι ώστε να δοθεί το εναρκτήριο βήμα για την ενημέρωση και προώθηση των θεμάτων που προκύπτουν από την άσκηση της Κυπριακής Προεδρίας. Σε συνάντηση συντονισμού με τις υπόλοιπες Ομάδες Εργασίας του Υπουργείου Οικονομικών, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Δεκεμβρίου 2008, υπό την προεδρία του κ. Ανδρέα Χαραλάμπους, αποφασίστηκε η ανάθεση της διοργάνωσης της ημερίδας στην Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης. Η ένθερμη και συνεχής στήριξη του Διευθυντή της Ακαδημίας κ. Κύπρου Κυπριανού υπήρξε καθοριστική στην επιτυχία της ημερίδας.

Για τον σχεδιασμό της ημερίδας, η Ακαδημία προχώρησε σε επαφές με διάφορους συνεργάτες της, όπως είναι ο Επίκουρος Καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου Αργύρης Πασσάς. Με τον κ. Αργύρη Πασσά η Ακαδημία είχε την τιμή να συνεργάζεται για πολλά χρόνια στους τομείς σχεδιασμού και υλοποίησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την κατάρτιση των δημόσιων λειτουργών σε θέματα Ε.Ε. Επομένως, η επαφή που είχαμε με τον κ. Πασσά, το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου (Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου), με την κα Ανδρούλλα Καμινάρα, επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο καθώς και τον κ. Μάριο Καμχή, Εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο, υπήρξε καταλυτική στην ανάδειξη των σημαντικών θεματικών της ημερίδας και των κατάλληλων εισηγητών για αυτές. Η συνεισφορά

των συγκεκριμένων ομιλητών κρίθηκε ότι θα ήταν ιδιαίτερα σημαντική αφού αυτοί είτε είχαν εργαστεί σε κάποιο από τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. είτε είχαν ηγετικό ρόλο στην οργάνωση και άσκηση της ελληνικής Προεδρίας.

Η ημερίδα ξεκίνησε με χαιρετισμούς από τον Υπουργό Οικονομικών, κ. Χαρίλαο Σταυράκη καθώς και από άλλους αξιωματούχους της δημόσιας υπηρεσίας και της Ε.Ε. Κατά τη διάρκεια της πρώτης ενότητας, οι εισηγήσεις επικεντρώθηκαν γύρω από τον άξονα των πολιτικών και θεσμικών πτυχών της ανάληψης της Προεδρίας ενώ στο δεύτερο μέρος αναλύθηκαν οι οργανωτικές και επιχειρησιακές πτυχές. Έτσι, έγινε προσπάθεια να δοθεί μια συνολική εικόνα των πεδίων που καλύπτονται από ένα τέτοιο εγχείρημα. Η συζήτηση που ακολούθησε έδωσε τροφή για περαιτέρω σκέψη και προβληματισμό γύρω από θέματα ειδικότερου ενδιαφέροντος.

Κλείνοντας, θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες προς τους προσκεκλημένους ομιλητές της ημερίδας καθώς και στα στελέχη της δημόσιας υπηρεσίας που παρευρέθηκαν στην εκδήλωση αυτή. Ευχαριστώ, επίσης, θερμά όλο το προσωπικό της Ακαδημίας που εργάστηκε με ζήλο για να καταστεί δυνατή η πραγματοποίηση της Ημερίδας. Εύχομαι η παρούσα έκδοση να αποτελέσει έναν πολύτιμο οδηγό στην πορεία της δημόσιας υπηρεσίας προς ανάληψη της Προεδρίας.

Ελένη Γερεουδάκη
Προϊσταμένη Κυπριακής
Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης -
Πρώτη Διοικητικός Λειτουργός

Ημερίδα: Η Πρόκληση της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού

Δευτέρα 25 Μαΐου 2009 9 π.μ. – 1 μ.μ., Υπουργείο Οικονομικών

Εκδήλωση ευαισθητοποίησης για την προετοιμασία της Κύπρου ενόψει της ανάληψης της Προεδρίας της Ε.Ε. κατά το β' εξάμηνο του 2012

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Έναρξη 9.00 π.μ.: Χαιρετισμοί από

♦ **Χαρίλαο Σταυράκη**, Υπουργό Οικονομικών

♦ **Νίκο Αιμιλίου**, Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Εξωτερικών, για Μάρκο Κυπριανού, Υπουργό Εξωτερικών

♦ **Ανδρούλλα Καμινάρá**, Επικεφαλής Αντιπροσωπείας Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο

♦ **Τάσο Γεωργίου**, Επικεφαλής Γραφείου Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο

Α' Ενότητα 9.15 π.μ. – 10.30 π.μ.: Πολιτικές και Θεσμικές Πτυχές

9.15 π.μ. **Αριστείδης Αγαθοκλής**, Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδας

“Η σημασία της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης”

9.45 π.μ. **Κώστας Μποτόπουλος**, Ευρωβουλευτής - Συνταγματολόγος

“Η νέα Θεσμική Ισορροπία της Ευρωπαϊκής Ένωσης”

10.15 π.μ. **Αντρέας Μολέσκης**, Επικεφαλής Επιτελείου Προεδρίας Ε.Ε. 2012

“Οι προκλήσεις της 1ης κυπριακής Προεδρίας”

Συντονιστής: **Χαρίλαος Σταυράκης**, Υπουργός Οικονομικών

10.30 π.μ. Διάλειμμα

Β' Ενότητα 11 π.μ. – 1 μ.μ.: Επιχειρησιακές και Λειτουργικές Πτυχές

11.00 π.μ. Εισαγωγή: **Χρίστος Πατσαλίδης**, Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Οικονομικών

11.10 π.μ. **Ηλίας Πλασκοβίτης**, πρώην Γενικός Γραμματέας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

“Η εμπειρία της 4ης ελληνικής Προεδρίας”

11.40 π.μ. **Vincenzo Scordamaglia**, Επίτιμος Γενικός Διευθυντής του Συμβουλίου της Ε.Ε.

“Εμπειρίες και διδάγματα του Συμβουλίου στην άσκηση της Προεδρίας” -

“The practise of the Presidency of the Council-Experiences and teaching”

12.10 μ.μ. **Τάκης Αναστόπουλος**, Προϊστάμενος Γενικής Γραμματείας της Επιτροπής για τις σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

“Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην άσκηση της Προεδρίας”

12.40 μ.μ. Συζήτηση

Συντονιστής: **Χρίστος Πατσαλίδης**, Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Οικονομικών

Χαιρετισμοί

Χαρίλαος Σταυράκης
Υπουργός Οικονομικών

Νίκος Αιμιλίου
Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Εξωτερικών

Ανδρούλλα Καμινάρα
Επικεφαλής Αντιπροσωπείας Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο

Τάσος Γεωργίου
Επικεφαλής Γραφείου Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο

Χαρίλαος Σταυράκης Υπουργός Οικονομικών

Κύριε και Κυρία Υπουργέ, Εκλεκτοί Προσκεκλημένοι, Αγαπητοί Συνεργάτες,

Είναι πραγματικά με ιδιαίτερη χαρά που βρισκόμαστε εδώ ανάμεσα στα επίλεκτα μέλη της δημόσιας υπηρεσίας, για να ξεκινήσει αυτή η μεγάλη προσπάθεια του καλύτερου δυνατού συντονισμού της δημόσιας υπηρεσίας, για να αντιμετωπίσουμε τη μεγάλη αυτή πρόκληση αλλά και την ευκαιρία που έχουμε ως Κύπρος για να προεδρεύσουμε της Ε.Ε. το β' εξάμηνο του 2012.

Πραγματικά, είναι ένα δύσκολο έργο το οποίο θέλει πολύ συντονισμό, πολλή προεργασία, συνεργασία μεταξύ των διαφόρων Υπουργείων και των διαφόρων Τμημάτων και βεβαίως στο μέγιστο δυνατό βαθμό την ανάμειξη και τη συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα. Εμείς, δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι συνεργάτες μας, η δημόσια υπηρεσία για ακόμη μία φορά θα αρθεί στο ύψος των περιστάσεων και θα προεδρεύσουμε της Ευρώπης με πάρα πολύ μεγάλη επιτυχία.

Αυτή τη στιγμή, όντως είμαστε σε μια πολύ καλή οικονομική θέση σε

σχέση με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους εταίρους, με τον μόνο θετικό ρυθμό ανάπτυξης στην Ευρώπη το 2009, ο οποίος προβλέπεται μάλιστα να είναι αρκετά ψηλότερος από τις επίσημες προβλέψεις και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το πρώτο τρίμηνο έχει κλείσει με ένα θετικό ρυθμό ανάπτυξης, 1,4 %, ο ψηλότερος στην Ευρώπη, 1,6 % αν γίνει μια εποχιακή προσαρμοστικότητα. Έχουμε το δεύτερο χαμηλότερο ρυθμό ανεργίας, ένα χαμηλό ρυθμό πληθωρισμού (Απρίλης- 0,7%), ο χρόνος αναμένεται να κλείσει με 1,0-1,5 % και ένα δημόσιο χρέος χαμηλότερο από το μέσο όρο της Ευρώπης και σε πτωτική τάση σε αντίθεση με τις μεγάλες αυξήσεις που παρουσιάζονται στις πλείστες άλλες χώρες της Ευρωζώνης. Άρα,

σίγουρα ξεκινούμε αυτή την προετοιμασία από μια πολύ δυνατή οικονομική θέση, την οποία, βεβαίως, θα πρέπει να αξιοποιήσουμε σωστά και κατά τη διάρκεια της Προεδρίας μας να δείξουμε ότι ένα μικρό κράτος έχει τις δυνατότητες και να οργανώσει σωστά στην περίοδο αυτή τα της Ευρώπης αλλά και συγχρόνως να κάμει, αν μπορεί και κάποιες σημαντικές τομές, κάποιες εισηγήσεις, κάποιες καινοτομίες, που με επίγνωση, βεβαίως, και του μεγέθους της χώρας μας, να αφήσουν τα σημάδια μιας καθόλα επιτυχημένης Προεδρίας.

Με αυτά τα λίγα λόγια σας ευχαριστώ και πάλιν, εκ των προτέρων, για τη συνεργασία σας και δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι θα πετύχουμε και αυτό το δύσκολο έργο. Ευχαριστώ.

Νίκος Αιμιλίου

Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Εξωτερικών

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση απευθύνομαι στη σημερινή ημερίδα με θέμα την «Πρόκληση της Προεδρίας της Ε.Ε.», εκπροσωπώντας τον Υπουργό Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Μάρκο Κυπριανού, ο οποίος, δυστυχώς, δεν μπορούσε να παραβρεθεί. Επιθυμώ να σας μεταφέρω το θερμό χαιρετισμό του Υπουργού για την πραγματοποίηση αυτής της τόσο χρήσιμης και επίκαιρης εκδήλωσης.

Έχουμε την τιμή να φιλοξενούμε διακεκριμένους ομιλητές από την Ελλάδα και από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θα μας μεταφέρουν την πολύτιμη εμπειρία τους και την τεράστια γνώση τους, συνεισφέροντας έτσι, στην καλύτερη προετοιμασία της Κυπριακής Δημοκρατίας για μίαν άψογη άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε.

Με χαρά βλέπω, επίσης, το πολυπληθές ακροατήριο, από διάφορα Τμήματα της δημόσιας υπηρεσίας, που καταδεικνύει την κινητοποίηση και τη δέσμευση όλων των εμπλεκόμενων φορέων της διοίκησης. Αυτό, συνιστά θεμελιώδη

προϋπόθεση για να ανταπεξέλθει επιτυχώς σε αυτή τη μεγάλη πρόκληση ένα νέο κράτος-μέλος της Ένωσης, το οποίο αναλαμβάνει για πρώτη φορά την προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε.

Η προεδρία της Ε.Ε. αποτελεί ένα φιλόδοξο έργο υψηλών απαιτήσεων που θα φέρει την Κυπριακή Δημοκρατία στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής σκηνής για έξι μήνες και μπορεί να έχει ευνοϊκές επιπτώσεις για την Κύπρο σε πολλά επίπεδα. Η επιτυχής ολοκλήρωση αυτής της προσπάθειας, εξαρτάται από όλους εσάς, που είστε εδώ σήμερα.

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας μας, έχει συσταθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το Επιτελείο Προεδρίας Ε.Ε., το οποίο υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Θα είναι αρμόδιο για το γενικό διοικητικό και οργανωτικό συντονισμό της προετοιμασίας και άσκησης της Προεδρίας. Ο Επικεφαλής του Επιτελείου διορίστηκε πρόσφατα από το Υ.Σ. και, με την αναμενόμενη στελέχωση του οργάνου, θα εντατικοποιηθούν οι προετοιμασίες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στο Υπουργείο Εξωτερικών (ΥΠΕΞ), αξιολογούμε το υλικό της μέχρι τώρα προετοιμασίας – περιλαμβανομένων των επαφών με άλλα κράτη-μέλη και με τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. – και το παραδίδουμε σταδιακά στον Επικεφαλής του Επιτελείου, προκειμένου αυτός να αναλάβει ομαλά τη σκυτάλη και να εκπληρώσει τα καθήκοντά του.

Σε αυτό το μεταβατικό διάστημα, το ΥΠΕΞ διαδραματίζει κεντρικό ρόλο σε διάφορα επίπεδα, ενώ ήδη

επικεντρώνεται στην ενίσχυση εντός του Υπουργείου στους τομείς της αποκλειστικής αρμοδιότητάς του, καθώς επίσης και στο θέμα του έγκυρου και έγκαιρου συντονισμού με όλους τους αρμόδιους φορείς. Θα αναφερθώ, εν συντομία, στις σημαντικότερες δράσεις του ΥΠΕΞ σε αυτό το στάδιο.

Έχουμε εκπονήσει λεπτομερές έγγραφο προετοιμασίας, με οδικό χάρτη για τις αναγκαίες άμεσες ενέργειες από πλευράς ΥΠΕΞ και αναλυτικό χρονοδιάγραμμα για το προσεχές δωδεκάμηνο. Καταγράφουμε, επίσης, την πρόοδο των εργασιών της καθημίας από τις έξι θεματικές Ομάδες Εργασίας του Επιτελείου, και τις αναγκαίες προσεχείς δράσεις τους, ιδίως εκείνες που απαιτούν τη λήψη πολιτικών αποφάσεων. Τα συμπεράσματα αυτής της εργασίας θα υποβληθούν λίαν προσεχώς στη Διυπουργική Επιτροπή Προεδρίας, της οποίας προεδρεύει ο Υπουργός Εξωτερικών, και η οποία με τη σειρά της θα ενημερώσει το Υπουργικό Συμβούλιο.

Το ΥΠΕΞ είναι συντονιστής της Ομάδας Εργασίας του Επιτελείου που έχει ως αντικείμενο τα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου και τις άλλες Επιτροπές της Ε.Ε. Διεκπεριαιώνουμε, επί του παρόντος, ένα έργο καταγραφής όλων αυτών των οργάνων, που θα μας επιτρέψει στη συνέχεια, να αξιολογήσουμε τις ανάγκες μας σε ανθρώπινο δυναμικό καθώς και τις απαιτήσεις σε εξειδικευμένη κατάρτιση των λειτουργών της Κυπριακής Δημοκρατίας που θα αναλάβουν καθήκοντα προέδρων των οργάνων αυτών και εθνικών αντιπροσώπων.

Τελευταίο αλλά όχι έλασσον: το ΥΠΕΞ συνεργάζεται στενά με τα κράτη-μέλη του τρίο-Προεδρίας, ιδίως για την κατάρτιση των βασικών προτεραιοτήτων του κοινού Ιθμηνου προγράμματός μας. Με αντικείμενο μία συζήτηση προσανατολισμού για τη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων, πραγματοποιήθηκε πριν δύο εβδομάδες στην Κύπρο, η πρώτη άτυπη συνάντηση των Υπουργών Εξωτερικών Πολωνίας, Δανίας και Κύπρου. Παράλληλα, έχουμε εγκαινιάσει διάλογο με όλα τα άλλα Υπουργεία της Κυπριακής Δημοκρατίας όσον αφορά τις πιθανές, στρατηγικού χαρακτήρα, προτεραιότητες ανά τομέα πολιτικής.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να

αναφέρω ότι μία πρόσθετη πρόκληση στο παρόν στάδιο αποτελεί για εμάς η αβεβαιότητα όσον αφορά την επικύρωση της Συνθήκης της Λισαβόνας. Και εφόσον αυτή επικυρωθεί και τεθεί σε ισχύ, όπως εκτιμούμε, υπάρχουν επί του παρόντος σημαντικές άγνωστες παράμετροι σχετικά με τις τελικές διευθετήσεις που θα εφαρμοστούν σε μία σειρά από ζητήματα: π.χ. πώς θα διασφαλιστεί ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ της εκ περιτροπής προεδρίας και του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή, σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας της Ε.Ε., με τον Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης.

Σε κάθε περίπτωση, ο συντονιστικός ρόλος του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων, σε ό,τι αφορά στους υπόλοιπους σχηματισμούς του Συμβουλίου αλλά γενικότερα των κοινοτικών δράσεων, παραμένει, το οποίο αποτελεί πρόκληση στην ανάληψη της Προεδρίας της Ε.Ε.

Φιλοδοξία μας είναι οι προτεραιότητές μας να αποτελούν έναν ισόρροπο συνδυασμό ευρωπαϊκών και εθνικών στόχων. Επιδίωξή μας είναι η επιλογή συγκεκριμένων και πραγματοποιήσιμων προτεραιοτήτων, δίνοντας έμφαση στο ποιοτικό στοιχείο. Η ιστορία της Ε.Ε. καταδεικνύει ότι, συνήθως, υπήρξαν πιο αποτελεσματικές και επιτυχείς οι

Προεδρίες των κρατών-μελών που επικεντρώθηκαν:

1. σε περιορισμένο και ρεαλιστικό αριθμό προτεραιοτήτων,
2. στον καλό χειρισμό των καθημερινών υποθέσεων της Ε.Ε. και
3. στις καλές υπηρεσίες της προεδρίας για την οικοδόμηση συναίνεσης μεταξύ κρατών-μελών.

Εκτός από την προσεκτική διαμόρφωση προτεραιοτήτων, βασικούς πυλώνες για την επιτυχή άσκηση της κυπριακής Προεδρίας της Ε.Ε. θεωρούμε:

- τον έγκαιρο προγραμματισμό,
- την καλή συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου, την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, του οποίου οι αρμοδιότητες θα ενισχυθούν με τη Συνθήκη της Λισαβόνας,
- τη βαθιά γνώση των κοινοτικών θεμάτων και διαδικασιών και τη μεθοδική προετοιμασία των συναντήσεων και συνεδριάσεων,
- την εμπειρία στην τεχνική των διαπραγματεύσεων και των σφαιρικών πολιτικών χειρισμών, ή τη σχετική κατάρτιση,
- την έμπρακτη προσήλωση στην ιδέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και, τέλος,
- την αξιοπιστία της προεδρίας, ιδίως το κλίμα εμπιστοσύνης στις σχέσεις της προεδρίας με τα άλλα κράτη-μέλη, ώστε αυτά να επιζητούν τις καλές υπηρεσίες της

κατά τη διάρκεια του εξαμήνου με στόχο την επίτευξη ευνοϊκών συμβιβαστικών προτάσεων και να μην περιμένουν κάποια επόμενη προεδρία να τις επιτύχει.

[Σε αντιστάθμισμα των υπηρεσιών της προεδρίας, η εθνική αντιπροσωπεία έχει μεγαλύτερη ευχέρεια στους χειρισμούς της για την προώθηση και εθνικού ενδιαφέροντος στόχων.]

Σε όλες αυτές τις πτυχές, είμαι βέβαιος, ότι θα ακούσουμε πολύ χρήσιμες σκέψεις από τους διακεκριμένους ομιλητές μας.

Κλείνοντας, κρίνουμε, και αυτή είναι η άποψη που μας μεταφέρουν και οι συνομιλητές μας από άλλα κράτη-μέλη, ιδίως στο πλαίσιο του τρίτο-Προεδρίας, ότι τα αρχικά στάδια της προετοιμασίας της κυπριακής Προεδρίας εξελίσσονται ικανοποιητικά και σε λογικά χρονικά πλαίσια, λαμβάνοντας υπ'όψιν και συγκρίνοντας το βαθμό προετοιμασίας προηγούμενων επιτυχημένων προεδριών στην αντίστοιχη φάση, δηλαδή λίγο περισσότερο από 3 χρόνια πριν την ανάληψη της προεδρίας.

Σας ευχαριστώ και εύχομαι καλή επιτυχία στη σημερινή ημερίδα.

☆☆☆☆☆

Ανδρούλλα Καμινάρá

Επικεφαλής Αντιπροσωπείας Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο

Έντιμε κύριε Υπουργέ,

Εκλεκτά στελέχη της κυπριακής δημόσιας διοίκησης,

Εκλεκτές και εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Έχουν παρέλθει κιάλας 5 χρόνια από την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στη μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια. Η χώρα ενσωμάτωσε ομαλά το κοινοτικό κεκτημένο, υιοθέτησε γρήγορα το ευρώ και βρέθηκε μάλιστα, εν μέσω παγκόσμιας κρίσης, να διαθέτει τη μόνη οικονομία που παρουσιάζει θετικές αναπτυξιακές προοπτικές.

Μπορούμε να απονείμουμε τα εύσημα του άριστου μαθητή στη χώρα. Σύντομα, όμως, μια νέα μεγάλη πρόκληση θα δοκιμάσει τη Δημοκρατία, ίσως η μεγαλύτερη αυτού του είδους στην ιστορία της, και μάλιστα τις διοικητικές δομές της. Η Κύπρος – ελπίζουμε χωρίς το μείζον πολιτικό ζήτημα να την ταλανίζει – θα κληθεί να αναλάβει τα ηνία της Ένωσης, δηλαδή καθοδηγητικό ρόλο, ηγετικές πρωτοβουλίες, χάραξη προτεραιοτήτων και παγκόσμια εκπροσώπηση μέσω του Συμβουλίου.

Ο αντίκτυπος και οι απαιτήσεις σε πολλούς τομείς της δημόσιας

υπηρεσίας, θα είναι αναμφισβήτητα αυξημένα σε μεγάλο βαθμό. Η συνταγή για μια επιτυχημένη προεδρία είναι μία: σκληρή και έγκαιρη προετοιμασία και προγραμματισμός. Χαιρετίζουμε, λοιπόν, τη σημερινή ημερίδα που αποτελεί καρπό του κοινού προβληματισμού μας με την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης. Έπειτα από σειρά επαφών που υπαγόρευσε η κοινή μας αγωνία για ευαισθητοποίηση των δημόσιων λειτουργών, η Ακαδημία προχώρησε στη διοργάνωση της σημερινής εκδήλωσης. Την ευχαριστούμε θερμά. Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα, επίσης, να σας πληροφορήσω ότι η Αντιπροσωπεία διεξάγει εκτεταμένο επιμορφωτικό πρόγραμμα σε θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο απευθύνεται σε διάφορες ομάδες πολλαπλασιαστών της κυπριακής κοινωνίας, μεταξύ των οποίων είναι οι δημόσιοι λειτουργοί, οι εκπαιδευτικοί, οι δημοσιογράφοι και οι οργανώσεις νεολαίας.

Η προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι, ίσως, υπέρμετρη αξίωση από μια μικρή χώρα, αλλά έχουμε δει π.χ. το Λουξεμβούργο να ανταποκρίνεται θαυμάσια σε αυτό τον ρόλο. Η μικρή χώρα μπορεί να εκμεταλλευτεί διάφορες παραμέτρους, ιδίως αυτές που θα προκύψουν μετά την επικύρωση της Συνθήκης της Λισαβόνας, και να σταθεί επάξια στο ύψος των περιστάσεων. Παράδειγμα, η νέα δυνατότητα για επιμερισμό των τομέων αρμοδιότητας ανάμεσα σε τρεις διαδοχικές προεδρίες. Προς τούτο, χαιρετίζουμε την πρωτοβουλία του Υπουργού Εξωτερικών που άρχισε ήδη τις διαβουλεύσεις με Πολωνία και Δανία για την εκπόνηση κοινού πολιτικού προγράμματος. Αυτό, βέβαια, σημαίνει ότι τα θέματα προεδρίας θα

απασχολούν την Κύπρο από τον Ιούλιο του 2011 έως τον Δεκέμβριο του 2012 και όχι μόνον κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012.

Επομένως, η προετοιμασία πρέπει να ξεκινήσει άμεσα. Εν προκειμένω, επισημαίνουμε ότι:

- η Δημοκρατία της Τσεχίας άρχισε τη δική της προετοιμασία για την τρέχουσα προεδρία τρία χρόνια νωρίτερα,
- η Ιρλανδία, χώρα που αναλαμβάνει την προεδρία αμέσως μετά την Κύπρο, έχει ήδη δημιουργήσει διαδικτυακή διεύθυνση προεδρίας που παραπέμπει προς το παρόν στο Υπουργείο Εξωτερικών της.

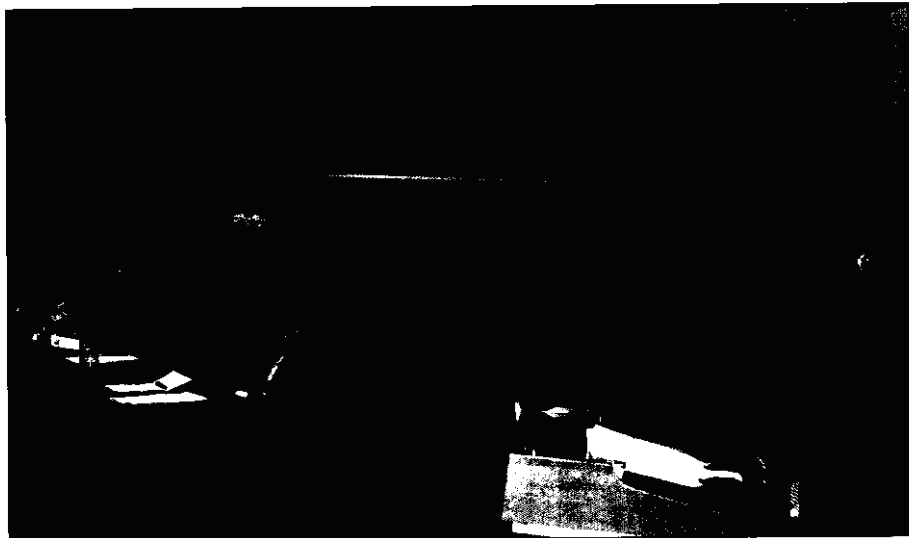
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι παρούσα στο νησί διά της Αντιπροσωπείας της και μπορεί να βοηθήσει σε διάφορους τομείς:

- Πρώτον, τα γραφεία της Αντιπροσωπείας, η οποία ανήκει στη Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας, είναι προνομιακός κόμβος επικοινωνίας με τις κεντρικές υπηρεσίες τόσο της Επιτροπής όσο και του Συμβουλίου. Η Αντιπροσωπεία μπορεί να συνδράμει στην ενημέρωση και πληροφόρηση των δημόσιων λειτουργών πριν και κατά τη διάρκεια της προεδρίας, ενώ θα συνεχίσει να βοηθά με επιμόρφωση και κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο.
- Δεύτερον, το Παράρτημα της Γενικής Διεύθυνσης Μετάφρασης που λειτουργεί εντός της Αντιπροσωπείας, μπορεί να βοηθήσει σε γλωσσικά ζητήματα.

Εκτός όμως από την όποια πολιτική, υλικοτεχνική, συμβουλευτική, γλωσσική ή άλλη υποστήριξη που μπορεί να λάβει η δημόσια υπηρεσία της Κύπρου, πρέπει και η ίδια να καταβάλει συντονισμένες

προσπάθειες ώστε να εξασφαλίσει τον μέγιστο δυνατό βαθμό προγραμματισμού των ενεργειών και προετοιμασίας των προσώπων. Οι πολιτικές είναι τα πρόσωπα και τα πρόσωπα που θα αναλάβουν ρόλους πρέπει να είναι ενήμερα, γλωσσομαθή, έμπειρα και ικανά. Οι λειτουργοί είναι αυτοί που θα κληθούν να προεδρεύσουν σε συσκέψεις και συνέδρια, να δικτυωθούν, να συνάψουν συμμαχίες, να αποτελέσουν τη μνήμη και τη συνέχεια τόσο του Συμβουλίου όσο και, κατά κύριο λόγο, των κυπριακών υπηρεσιών. Επομένως, τα πρόσωπα πρέπει να αξιολογηθούν στις θέσεις τους σε βάθος χρόνου και να επιλεγούν οι υπηρεσιακά ή θεματικά άριστες και άριστοι. Καλό θα ήταν, επίσης, να εξεταστεί και το εάν οι ισχύοντες περί δημόσιας υπηρεσίας κανονισμοί παρέχουν την απαιτούμενη ευελιξία όσον αφορά τον τρόπο επιλογής και εξέλιξης των στελεχών που θα αναλάβουν ρόλο στο πλαίσιο της προεδρίας.

Η προεδρία είναι ευκαιρία για προβολή της χώρας ποικιλοτρόπως, ακόμα και τουριστικά. Η επιλογή των πόλεων όπου θα διεξαχθούν οι σύνοδοι κορυφής είναι πρώτης τάξεως ευκαιρία για την άσκηση πολιτιστικής διπλωματίας, με την κινητοποίηση όχι μόνον του κυπριακού διπλωματικού σώματος αλλά και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ο Ζαν Μονέ έχει πει άλλωστε ότι, αν ξαναρχίζαμε το ευρωπαϊκό εγχείρημα, θα έπρεπε να ξεκινήσουμε από τον πολιτισμό. Η προεδρία προσφέρει, επίσης, ένα προνομιούχο βήμα για προώθηση και κάποιων εθνικών προτεραιοτήτων σε επίπεδο Ε.Ε., αλλά ακόμα και σε παγκόσμιο επίπεδο. Χρειάζεται ωστόσο προσοχή ώστε η δημόσια υπηρεσία να μην παρεκκλίνει από τη βασική αποστολή της, η οποία θα είναι η επίμονη αναζήτηση κοινών παρονομαστών.

Μιλώντας για προτεραιότητες, θα ήθελα να τονίσω ότι και αυτές ακόμα δεν αρκούν όταν αναφερόμαστε στην προεδρία, η οποία από τεχνική άποψη αφορά μεν το Συμβούλιο, αλλά στην ουσία πρόκειται για την ηγεσία, έστω εξάμηνη, της Ευρώπης μας. Η ηγεσία πρέπει να έχει προτεραιότητες, αλλά πρέπει και να ανταποκρίνεται σε απρόβλεπτους παράγοντες. Για παράδειγμα, επί γαλλικής προεδρίας εκδηλώθηκαν σοβαρές κρίσεις: σύρραξη στον Καύκασο, παγκόσμια οικονομική κρίση. Η κατά κοινή ομολογία επιτυχημένη προεδρία επέδειξε ετοιμότητα και ευελιξία, ανέλαβε πρωτοβουλίες και συσπείρωσε τους 27 γύρω από συγκεκριμένους άξονες. Να προσθέσουμε λοιπόν και αυτά στη συνταγή της επιτυχίας.

Η ηγεσία, όμως, ασκείται και με πολιτικό οραματισμό. Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να εξάρω την παρουσία των βασικών ομιλητών. Πρόκειται για εξέχοντες εμπειρογνώμονες, αξιωματούχους, καθηγητές και συναδέλφους, πρόσωπα τα οποία μπορούν να μεταδώσουν πείρα και όραμα και να συμβουλευθούν τα στελέχη που θα προεδρεύσουν αύριο στις διάφορες

επιτροπές της προεδρίας. Επιτρέψτε μου να κάνω ιδιαίτερη μνεία στον καθηγητή Δημήτρη Τσάτσο, οι ιδέες του οποίου περί Ευρωπαϊκής Συμπολιτείας, συνάρθρωσης λαών και κρατών, αρδεύουν γόνιμα τις συζητήσεις που διεξάγονται στους κόλπους της Ομάδας Προβληματισμού για το Μέλλον της Ευρώπης. Η Ομάδα αυτή, υπό την προεδρία του πρώην πρωθυπουργού της Ισπανίας Φελίπε Γκονθάλεθ, θα υποβάλει τις εισηγήσεις της στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 2010. Οι εισηγήσεις αυτές θα αποτελέσουν τη μαγιά για το νέο ευρωπαϊκό πολιτικό όραμα.

Αυτό το όραμα πρέπει να διακατέχει και τις Κύπριες και Κύπριους λειτουργούς που θα αναδειχθούν επί ενάμισι έτος σε προνομιακούς συνομιλητές ολόκληρου του πλανήτη.

Εύχομαι καλή δύναμη σε όλες και όλους. Η Ευρώπη περιμένει από όλους μας. Ας της δώσουμε τον καλύτερο εαυτό μας. Είμαι πεπεισμένη ότι η κυπριακή προεδρία θα αποβεί επ' ωφελεία της Ευρώπης και όλου του κόσμου. Χρειάζεται όραμα, εγρήγορση και δουλειά. Ο καιρός γαρ εγγύς.

Τάσος Γεωργίου

Επικεφαλής Γραφείου Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο

Κυρία Υπουργέ, Κύριε Υπουργέ,
Έντιμοι Κύριοι Βουλευτές, Κύριε
Ευρωβουλευτή, Κύριε Πρέσβη της
Ελλάδας, Εκλεκτοί Προσκεκλημένοι,
Αγαπητοί Κυρίες και Κύριοι,

Θα ήθελα κατ' αρχάς να συγχαρώ
τους διοργανωτές αυτής της
σημαντικής ημερίδας που αφορά ένα
πολύ ουσιαστικό θέμα για την
Κυπριακή Δημοκρατία και να
ευχαριστήσω ταυτόχρονα για την
πρόσκληση να απευθύνω ένα
 σύντομο χαιρετισμό.

Η ανάληψη της Προεδρίας του
Συμβουλίου της Ε.Ε. από την
Κυπριακή Δημοκρατία, το β' εξάμηνο
του 2012, συνεπάγεται τεράστια και
συνεχή δράση από πλευράς
πολιτείας μέσα στο εν λόγω εξάμηνο.
Αυτή η δράση θα πρέπει να
αναληφθεί τόσο σε κυβερνητικό όσο
και σε κοινοβουλευτικό επίπεδο.
Φυσικά, το μυστικό της επιτυχίας
μιας προεδρεύουσας χώρα αποτελεί
η σωστή και έγκαιρη προετοιμασία.
Γι' αυτό, θα πρέπει τόσο η
Κυβέρνηση όσο και η Βουλή να
προσδώσουν ιδιαίτερη σημασία στη
σωστή τους προετοιμασία σε σχέση
με τη διοργάνωση των δράσεων
αυτών. Διότι, όπως είπε και ο
Κομφούκιος, η επιτυχία βασίζεται

στην προηγούμενη προετοιμασία και
χωρίς τέτοια προετοιμασία υπάρχει η
βεβαιότητα για αποτυχία.

Κυρίες και Κύριοι, υπάρχουν πολλές
πολιτικές, θεσμικές, διοικητικές και
οργανωτικές πτυχές που άπτονται
της ανάληψης της Προεδρίας, την
κυβερνητική διάσταση της οποίας θα
αναλύσουν εκλεκτοί ομιλητές. Όμως,
λόγω του ότι η Προεδρία
συναπάγεται και κοινοβουλευτική
δράση καθώς και λόγω
αρμοδιότητας, παρακαλώ επιτρέψτε
μου να αναφερθώ επιγραμματικά
στην κοινοβουλευτική αυτή δράση
καθ' όσον αυτή προϋποθέτει
συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και της Βουλής των
Αντιπροσώπων με στόχο τη
διοργάνωση διακοινοβουλευτικών
συναντήσεων ή διασκέψεων στην
Κύπρο και τις Βρυξέλλες. Αυτή η
συνεργασία και δράση δε θα
επηρεαστεί ουσιαστικά στη θετική
εκείνη περίπτωση που εγκριθεί και
εφαρμοστεί η Συνθήκη της
Λισαβόνας, μια εξέλιξη που σίγουρα
θα έχει κάποιες επιπτώσεις στην
κυβερνητική δράση.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων μετά
από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό
Κοινοβούλιο θα πρέπει να
διοργανώσει στην Κύπρο διασκέψεις
αρκετών κοινοβουλευτικών
επιτροπών των κρατών-μελών της
Ένωσης και του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου. Στις διασκέψεις αυτές,
η Βουλή θα πρέπει να έχει μεγάλη
ευχέρεια στον καθορισμό της
θεματολογίας, η οποία θα πρέπει να
συνάδει, όμως, με τις
προτεραιότητες της κυπριακής
Προεδρίας του Συμβουλίου.
Παράλληλα, το Ευρωπαϊκό
Κοινοβούλιο και η Βουλή των
Αντιπροσώπων μετά από
διαβούλευση θα πρέπει να
συνδιοργανώσουν και κάποιες

διακοινοβουλευτικές διασκέψεις στις
Βρυξέλλες. Γι' αυτές τις διασκέψεις,
η Βουλή θα πρέπει να συναποφασίσει
με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσον
αφορά τη θεματολογία τους.
Περαιτέρω, είναι δυνατόν η Βουλή
των Αντιπροσώπων και το Ευρωπαϊκό
Κοινοβούλιο να συνδιοργανώσουν
και κάποιες διακοινοβουλευτικές
διασκέψεις οι οποίες θα
συμπροεδρεύονται από τους
Προέδρους των δύο αυτών Σωμάτων
και οι οποίες θα μπορούσαν να
εμπλέκουν και άλλα Κοινοβούλια
εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για το συντονισμό Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και Βουλής των
Αντιπροσώπων όσον αφορά την
προαναφερθείσα δράση αναμένεται
να επισκεφθούν την Κύπρο
αντιπροσωπείες της διάσκεψης των
Προέδρων του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου καθώς και διαφόρων
επιτροπών του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου. Οι επισκέψεις αυτές
θα πραγματοποιηθούν τόσο πριν, με
την ανάληψη και κατά τη διάρκεια της
Προεδρίας.

Κυρίες και Κύριοι, προτού
ολοκληρώσω, θα ήθελα να τονίσω ότι
το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα
στηρίξει ενεργά, όσο μπορεί, την
κυπριακή Προεδρία τόσο στα
πλαίσια της προετοιμασίας όσο και
στα πλαίσια της υλοποίησης της
κοινοβουλευτικής της δράσης. Δε θα
ήθελα να επεκταθώ περισσότερο,
εξάλλου είσαστε εδώ για να
ακούσετε τους εκλεκτούς ομιλητές
και όχι εμάς που απευθύνουμε
χαιρετισμούς. Είμαι, όμως,
πεπεισμένος ότι οι δικές τους
παρεμβάσεις θα μας κάνουν όλους
αρκετά σοφότερους όσον αφορά το
καυτό θέμα της σημερινής μας
ημερίδας αλλά και πιο αισιόδοξους
για μια πετυχημένη κυπριακή
Προεδρία. Σας ευχαριστώ.

Α' Ενότητα: Πολιτικές και Θεσμικές Πτυχές

Εισηγητές:

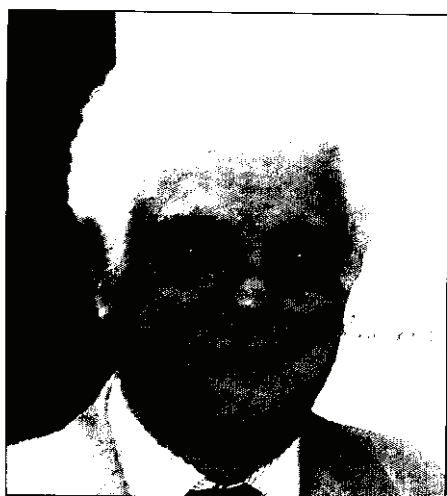
Αριστείδης Αγαθοκλής,
Γενικός Γραμματέας ΥΠΕΞ Ελλάδας

Κώστας Μποτόπουλος,
Ευρωβουλευτής του ΠΑΣΟΚ - Συνταγματολόγος

Ανδρέας Μολέσκης,
Επικεφαλής Επιτελείου Προεδρίας Ε.Ε. 2012

Αριστείδης Αγαθοκλής

Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδας

Ο Αριστείδης Αγαθοκλής γεννήθηκε στην Αθήνα το 1944. Σπούδασε Νομικά στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και στο London University, University College. Από το 1975 υπηρέτησε σε αρκετές θέσεις του Υπουργείου Εξωτερικών (ΥΠΕΞ) της Ελλάδας. Συγκεκριμένα, υπήρξε Γραμματέας και Σύμβουλος σε Ελληνικές Πρεσβείες, Γενικός Πρόξενος στο Χονγκ-Κονγκ, Επικεφαλής της Διεύθυνσης Εξωτερικών Σχέσεων Ε.Ε. με τρίτες χώρες, Μέλος της Αντιπροσωπείας στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια, Διευθυντής του Διπλωματικού Γραφείου του Υπουργού Εξωτερικών, Μόνιμος Αντιπρόσωπος στην Ε.Ε., Πρέσβης στην Ισπανία, Ειδικός Σύμβουλος του ΥΠΕΞ. Από το 2007 μέχρι σήμερα εργάζεται ως Γενικός Γραμματέας στο ΥΠΕΞ.

Ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδας, Πρέσβης κ. Αριστείδης Αγαθοκλής ανέπτυξε την πολιτική σημασία της ανάληψης της προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε. από ένα κράτος-μέλος όπως η Κύπρος, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπ' όψιν και την πιθανή επικύρωση της Συνθήκης της Λισαβόνας. Στη συνέχεια, ανέδειξε μέσα από την πολύχρονη εμπειρία του, σε διάφορα αξιώματα σε σχέση με την Ε.Ε., πρακτικά θέματα στη διαχείριση της προεδρίας, καθώς και προβλήματα που ενδέχεται να αντιμετωπίσει.

Εισήγηση

Η Σημασία της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρώτα από όλα, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για αυτή την πρόσκληση που μου απευθύνετε και να σας συγχαρώ, διότι εγκαίρως προετοιμάζεστε για την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Εκείνοι οι οποίοι δεν είναι πολύ κοντά στα τεκταινόμενα στην Ευρώπη θα λέγανε με απορία ότι πολύ νωρίς αρχίζετε. Εγώ μπορώ να σας πω, από δική μου πείρα, ότι ξεκινάτε τη σωστή στιγμή, δηλαδή μία τριετία περίπου πριν αναλάβετε την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Τίθεται αρχικά το ερώτημα, ποια είναι η σημασία της προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ενώσεως; Είπατε, όταν ανακοινώσατε το θέμα της ομιλίας μου, ότι θα μιλήσω για την πολιτική σημασία της Προεδρίας. Πάντα μια Προεδρία έχει την πολιτική της σημασία. Εγώ, όμως, θα επικεντρωθώ περισσότερο στις εμπειρίες τις δικές μου, οι οποίες

αφορούν πρακτικές και όχι θεωρίες, και θα είμαι όσο το δυνατόν πιο σύντομος, για να αφήσουμε χρόνο για ερωτήσεις.

Κατά την άποψή μου, οι Προεδρίες λειτουργούν σε τρία επίπεδα. Το πρώτο είναι η προσπάθεια που πρέπει να καταβληθεί για την περαιτέρω ανάπτυξη της Ένωσης, είναι δηλαδή η θεσμική διάσταση, όπου μιλάμε βασικά για δύο πράγματα: τη διεύρυνση και την εμβάθυνση. Σημειωτέον, το τι μπορεί να προσφέρει στον τομέα αυτό ένα κράτος-μέλος κατά την Προεδρία του, εξαρτάται και από τις συγκυρίες. Άλλη ήταν η δράση την οποία είχε αναλάβει, το λέω χαρακτηριστικά για να γίνω καταληπτός, η Δανική Προεδρία του 2002, η οποία είχε να διαπραγματευθεί με τα νέα κράτη-μέλη, άλλη ήταν η δράση την οποία άρχισαν να αναλαμβάνουν οι Προεδρίες έκτοτε με τη διεύρυνση Βουλγαρίας και Ρουμανίας και άλλες οι ανάγκες στις οποίες διαπραγματεύσεις διεξάγονται σήμερα στον τομέα αυτόν. Αλλά κάθε Προεδρία έχει κάτι πλέον να κάνει και θα έχει να κάνει για αρκετό καιρό με το θέμα της διεύρυνσης.

Η εμβάθυνση όμως, δε θέλω να αναπτυχθώ πάρα πολύ εδώ, γιατί αυτή τη στιγμή η Ε.Ε., δυστυχώς, κάνει βήματα σημειωτόν, είναι, κατά την προσωπική μου άποψη, το κυριότερο θέμα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Εδώ μιλάμε για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και το μέλλον όλων μας. Αντιλαμβάνομαι ότι οι συγκυρίες είναι αυτές που είναι, και επομένως καμία Προεδρία δεν είναι σε θέση να προχωρήσει με μεγάλη ταχύτητα, παίζει μεγάλο

ρόλο, όμως, οι Προεδρίες που θα έρθουν να βάζουν το λιθαράκι τους επί τη βάσει μιας ρεαλιστικής θεωρήσεως της καταστάσεως, να προωθήσουν την εμβάθυνση προς την Ευρωπαϊκή Ένωση συντεταγμένα και να σημειώνουν συνεχή πρόοδο.

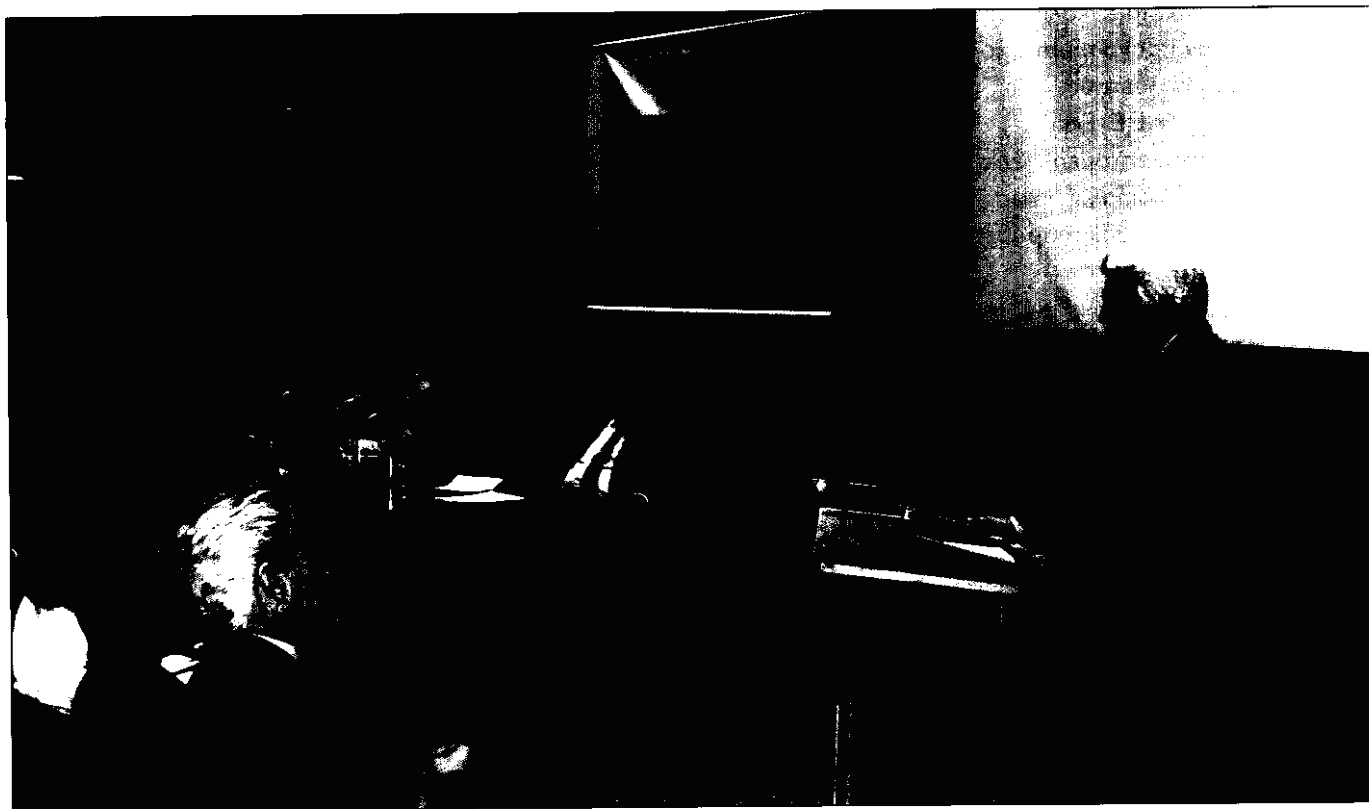
Το δεύτερο επίπεδο, το οποίο είναι πάρα πολύ σοβαρό, αν και πολλές φορές ακόμα και άνθρωποι που έχουν συμμετάσχει σε προεδρίες δεν το συνειδητοποιούν πλήρως, είναι η ομαλή λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, δηλαδή ο,τιδήποτε έχει να κάνει με την Ευρωπαϊκή Ένωση στην ομαλή της πορεία, στα, ίσως θα έλεγε κανείς, ταπεινότερα θέματα. Και εδώ, βέβαια, μιλάμε για την εσωτερική κατάσταση της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, δηλαδή την ενιαία αγορά με τις νέες νομοθετικές πρωτοβουλίες, οι οποίες έρχονται αλληπάλληλα. Είναι η

καθημερινότητα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, αλλά και τα θέματα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών, αυτά που μέχρι σήμερα ξέραμε ως τρίτο πυλώνα. Με άλλα λόγια είναι η ζωτικής σημασίας λειτουργία της Ενώσεως, η ομαλή ροή της οποίας είναι σε μεγάλο βαθμό και ο λόγος ύπαρξής της. Θυμάμαι ότι, κατά την ελληνική Προεδρία, ορισμένοι συνάδελφοι που είχαν αναλάβει τέτοιους φακέλους στην αρχή είχαν παρεξηγηθεί, μη αντιλαμβανόμενοι ότι τα μικρά, πολλές φορές, συνιστούν τις πραγματικές προτεραιότητες.

Το τρίτο επίπεδο, βεβαίως, είναι αυτό των εξωτερικών σχέσεων, ΚΕΠΠΑ και ΕΠΑΑ, όπου εδώ τίθεται ένα μεγάλο βάρος πάνω στις Προεδρίες να ετοιμάσουν κοινές θέσεις, κάτι που δεν είναι εύκολο πράγμα, ιδίως όταν μια Ένωση φτάνει

να έχει 27 κράτη-μέλη, με αναγκαία την εσωτερική διαβούλευση και, βεβαίως, η Προεδρία εκπροσωπεί την Ευρωπαϊκή Ένωση στις σχέσεις της με τρίτες χώρες, τόσο στις συμβατικές υποχρεώσεις που έχει με τις τρίτες χώρες, όσο και στον πολιτικό διάλογο που διεξάγει η Ευρωπαϊκή Ένωση με τις χώρες αυτές.

Το πιο ευαίσθητο σημείο των τριών επιπέδων της Προεδρίας είναι η εξυπηρέτηση των συμφερόντων της ίδιας της χώρας που προεδρεύει. Και είναι πολύ λογικό η κάθε χώρα, όταν ανεβαίνει σε αυτό το αξίωμα, να θέλει να προασπίσει ορισμένα συμφέροντά της. Εγώ θα έλεγα, αντί για συμφέροντά της, ορθότερο είναι να λέμε ότι επιθυμεί να αφήσει το στίγμα της στην πορεία της Ε.Ε. Και το στίγμα της θα το αφήσει στα εννοούμενα ως ευρύτερα

συμφέροντά της, και να μην πάει ο νους κανενός σε τίποτα μικροσυμφέροντα. Τώρα το θέμα είναι πώς θα κινηθεί μια Προεδρία για να φτάσει αυτά τα επίπεδα και να τα εξυπηρετήσει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Δηλαδή, με άλλα λόγια, πώς καθορίζονται αυτές οι προτεραιότητες, τις οποίες καλείται να βάλει. Όπως είπα και στην αρχή, θα μιλήσω περισσότερο πρακτικά και λιγότερο θεωρητικά, και όποιος έχει απορίες μετά μπορεί να μου κάνει συγκεκριμένες ερωτήσεις.

Το πρώτο που πρέπει να κάνει η Προεδρία, και άκουσα με χαρά τους προηγούμενες ομιλητές να έχουν εντοπίσει τον προβληματισμό, είναι ο σωστός προγραμματισμός, η δράση. Ο προγραμματισμός έχει για μένα δύο μέρη: Πρώτον, η δράση που πρέπει να αναπτύξει στον σχεδιασμό της μια Προεδρία πριν κληθεί να πάρει την έδρα της Ε.Ε. Αυτό πιστεύω είναι αρκετά εύκολο. Να αξιολογήσει τον προγραμματισμό του λεγόμενου πολυετούς προγράμματος της Ε.Ε. Εκεί σημειώνεται μετά λεπτομερειών τι έχει να κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα και βλέπει η Προεδρία, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τι την περιμένει, να το πω έτσι με την λαϊκή έκφραση. Από την επίτευξη των στόχων αυτών θα κριθεί εν πολλοίς η επιτυχία της ή η αποτυχία της. Και όταν λέμε επιτυχία, δεν σημαίνει ότι κάθε φάκελο που θα πάρει θα τον ολοκληρώσει, δεν προβλέπεται αυτό άλλωστε πάντα, αλλά ο κοινοτικός προγραμματισμός καθορίζει μέσω των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου μέχρι πού πρέπει να φτάσει κάθε φάκελος κατά τη λήξη

της Προεδρίας. Αν η τελευταία κάνει το «καθήκον» της, θεωρείται επιτυχημένη στις συνειδήσεις των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και των Αντιπροσωπειών των κρατών-μελών. Ο απ'έξω, ο θεατής, ίσως να μην το καταλαβαίνει πολύ καλά, αλλά είναι μεγάλη υπόθεση να καταξιωθεί η Προεδρία στη συνείδηση των επαγγελματιών. Μετά την εικόνα που θα σχηματίσει η Προεδρία κατά το στάδιο προετοιμασίας, έρχεται το δεύτερο και δυσκολότερο κομμάτι, που είναι το να κάνει σωστή εκτίμηση, για το πώς θα κινηθεί στο διάστημα που θα προεδρεύσει για να προχωρήσει ο φάκελος στο επιθυμητό σημείο. Δηλαδή, χρειάζεται μια μεγάλη προσπάθεια για να αντιληφθείς τα εμπόδια που υπάρχουν και, αφού περάσεις αυτό το στάδιο και έχεις πλήρη αντίληψη του τι λέει η κάθε χώρα, να πετύχεις τη σύγκλιση των διαφόρων απόψεων των κρατών-μελών και να φτάσεις στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Επομένως, ωραίες είναι οι προτεραιότητες, αλλά θα πρέπει να γίνονται κατόπιν της ενδελεχούς αυτής μελέτης που σας περιέγραψα. Με άλλα λόγια, η επιτυχία εξαρτάται από το ρεαλισμό ή μη των στόχων που θέτει η Προεδρία.

Ένα άλλο μεγάλο κεφάλαιο για την επιτυχία της Προεδρίας είναι ο πλήρης συντονισμός των δύο πόλων, δηλαδή του εθνικού κέντρου και της Αντιπροσωπείας στις Βρυξέλλες. Πρέπει να υπάρχει αμφίδρομη ενημέρωση, διαβούλευση και, κατά την προσωπική μου γνώμη, θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπ' όψιν η γνώμη των Βρυξελλών, και κυρίως του Μόνιμου Αντιπροσώπου. Γιατί το λέω αυτό; Διότι, όσο και αν το εθνικό κέντρο έχει σωστή πληροφόρηση

από άλλες πηγές, δεν μπορεί να αντικαταστήσει την εκτίμηση κάποιου που είναι εκεί και έχει συνέχεια επαφές με όλους τους πρωταγωνιστές. Δηλαδή με τα άλλα κράτη-μέλη, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Βεβαίως, η τελική ευθύνη ανήκει στην Κυβέρνηση και στο εθνικό κέντρο, αλλά είναι μεγάλη υπόθεση, θα έλεγα κεφαλαιώδους σημασίας προϋπόθεση, το εθνικό κέντρο, όχι να δέχεται άκριτα βέβαια, αλλά να λαμβάνει όμως σοβαρά υπόψη το τι θα μεταφέρει ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος από τις Βρυξέλλες. Πριν φύγω από το Μόνιμο Αντιπρόσωπο, να πω ότι το χειρότερο που μπορεί να γίνει, (δεν έγινε στη δική μας Προεδρία, αλλά έγινε σε άλλες Προεδρίες), είναι ο αιφνιδιασμός του Μόνιμου Αντιπροσώπου. Υπάρχουν περιστατικά και κυρίως μεγάλων κρατών-μελών, όπου αιφνιδιάστηκε ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος σε πολύ σοβαρά θέματα από πρωτοβουλίες οι οποίες ξεκίνησαν από την πρωτεύουσά του, με αποτέλεσμα τέτοιες Προεδρίες να μείνουν ιστορικές λόγω κακών χειρισμών.

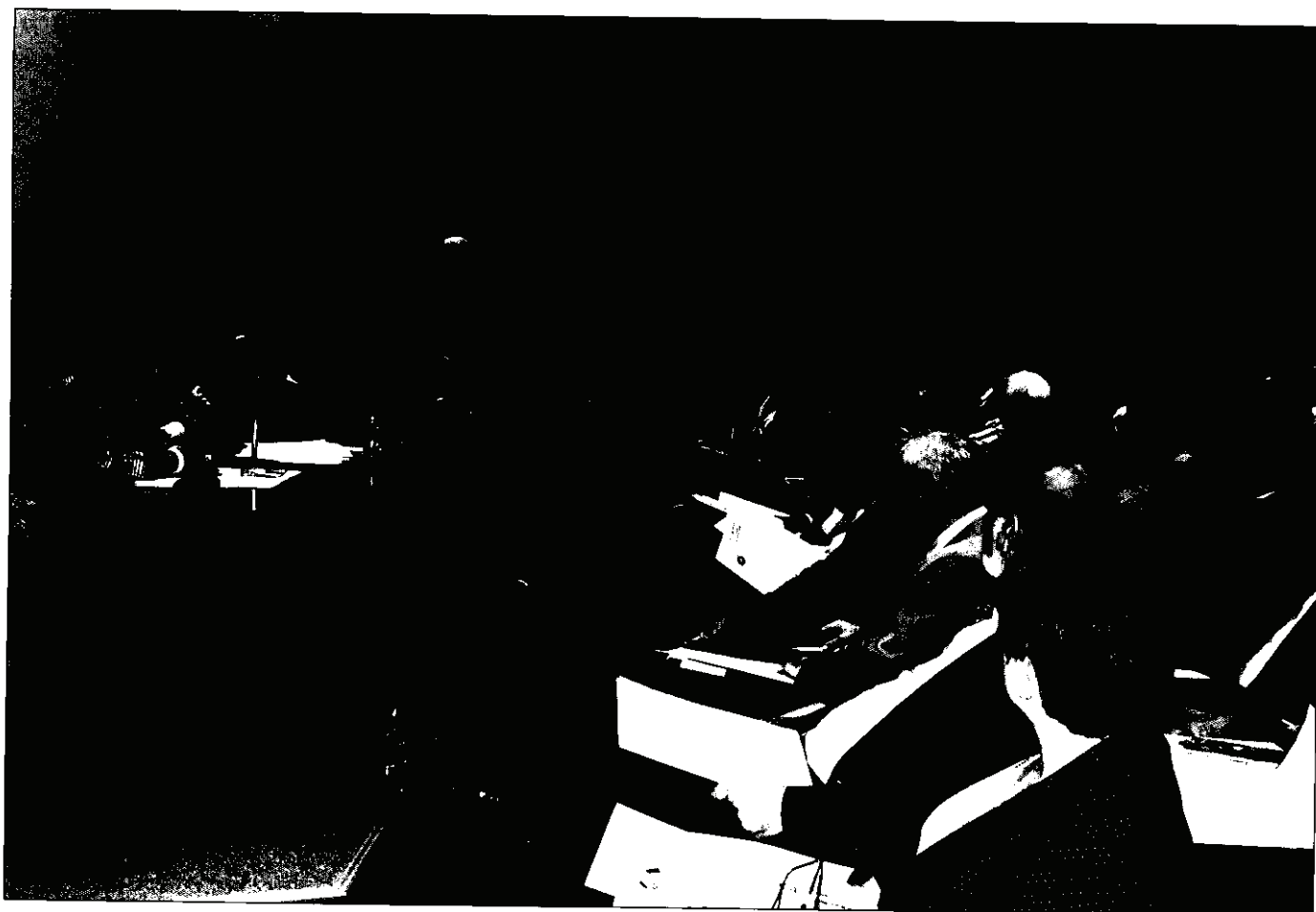
Πέραν αυτού του συντονισμού μεταξύ των δύο πόλων, μεγάλη σημασία έχει η συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι, κατά κάποιον τρόπο, το μηχανοστάσιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, έχει πλήρη αντίληψη των φακέλων και μια σωστή και αγαστή συνεργασία μαζί της, δρα υπέρ της Προεδρίας. Η συνεργασία αυτή, αν γίνει όπως πρέπει να γίνει, έχει τη συνεχή υποστήριξη των αξιωματούχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και μόνο προς το συμφέρον της προεδρεύουσας

χώρας μπορεί να καταλήξει. Οι μικρότερες χώρες το καταλαβαίνουν περισσότερο. Οι μεγαλύτερες κάπως λιγότερο, πράγμα που με φέρνει και στους υπαλλήλους του Συμβουλίου: μια ολιγομελής σχετικά ομάδα από πολύ πεπειραμένους υπαλλήλους, η οποία, όμως, μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο σε μία Προεδρία, πάλιν ιδίως των μικρότερων χωρών. Και εκεί υπάρχει διογκωμένο το φαινόμενο, μεγάλες χώρες να κοιτάζουν να παραμερίσουν τη βοήθεια αυτή που μπορεί να δώσει η Γραμματεία του Συμβουλίου. Σας λέω ότι στη δική μας Προεδρία, η Γραμματεία έπαιξε καθοριστικό ρόλο, διότι και σου δίνει κάποια άλλη ενημέρωση που λείπει από τη δική σου Αντιπροσωπεία, πράγμα πολύ λογικό, διότι οι ίδιοι ξέρουν περισσότερο ορισμένα παρασκηνακά γεγονότα που έχουν συμβεί, που εσύ τα αγνοείς, αλλά και σε στηρίζουνε με άριστα ενημερωτικά σημειώματα, διότι έχουν πολυετή πείρα και αυτό φαίνεται σε μια τέτοια συνεργασία. Εκεί που η συνεισφορά τους είναι καθοριστική, μιλώντας από τη δική μου πείρα, είναι όταν φτάσει η Προεδρία να βγάλει Συμπεράσματα Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Οι άνθρωποι αυτοί – και μάλιστα, ένας συγκεκριμένος, δε θα αποκαλύψω το όνομά του (δεν είναι ούτε Έλληνας ούτε Κύπριος), εξόχως εξειδικευμένος – έχουν κάνει δεκάδες τέτοια κείμενα, παρακολουθούν διαχρονικά κάθε θέμα και ξέρουν ποιες είναι οι ισορροπίες. Θα σας βγάλουν, λοιπόν, ένα πρώτο σχέδιο (draft) το οποίο σε γενικές γραμμές θα γίνει αποδεκτό από τους άλλους. Και εκεί νομίζω, η συνεργασία με τις

Υπηρεσίες του Συμβουλίου είναι σημαντικότερη. Εμπειρικά σας λέω και το εξής, στο οποίο εγώ έδωσα μεγάλη σημασία. Θα το έλεγα «η ενημέρωση των ουδετέρων». Εκείνο που μου είχε κάνει εντύπωση όταν πρωτοπήγα στις Βρυξέλλες – και βεβαίως κοίταζα παντού για να δω τι μπορώ να μάθω για να καλυτερεύσω τη δική μας Προεδρία – ήταν ότι σε πολλά θέματα οι Προεδρίες δεν ενημέρωναν όλους γύρω από το τραπέζι, όχι επειδή ήθελαν να κρύψουν κάτι, αλλά θεωρούσαν ότι το συγκεκριμένο θέμα δεν ενδιέφερε ας πούμε την Ελλάδα και δεν ενημέρωναν όλα τα κράτη-μέλη για τις παρασκηνακές τους κινήσεις. Το σφάλμα αυτό το έκαναν Προεδρίες μεγάλων και μικρών κρατών-μελών εξίσου, όχι σκοπίμως όπως είπα, αλλά, λόγω και του φόρτου εργασίας, έκριναν προφανώς ότι δεν υπάρχει λόγος να ενημερώσουν τους πάντες. Αυτό δημιουργούσε γύρω από το τραπέζι και στα παρασκήνια των συνεδριάσεων του Συμβουλίου Μόνιμων Αντιπροσώπων (COREPER) μια μικρή γκρίνια από ορισμένους συναδέλφους. Εμείς κάναμε το εξής, παρότι έχει κόστος χρόνου για τον Μόνιμο Αντιπρόσωπο: μιλάγαμε για ένα θέμα, ας πούμε, που αφορούσε κυρίως τις Γερμανία, Γαλλία και Ισπανία. Καθώς πλησιάζαμε προς τη λύση, η οποία αφορούσε αυτούς τους τρεις, ενημερώναμε παρασκηνακά και τους άλλους συναδέλφους, παρότι δεν είχαν μεγάλο ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο θέμα. Πρώτον, διότι ποτέ δεν ξέρεις. Μπορεί κάποιος να βγάλει κάποιο πρόβλημα το οποίο δεν έχει υπόψιν της η Προεδρία. Το κυριότερο, όμως, ήταν ψυχολογικό,

διότι μπορούσαν να ενημερώσουν τα εθνικά τους κέντρα επί των εξελίξεων και σε θέματα όχι της πρώτης προτεραιότητάς τους και να εμφανίζονται πλήρως ενημερωμένοι. Αυτό ψυχολογικά δημιουργεί μια καλή κατάσταση για να έχετε όλους τους άλλους γύρω από το τραπέζι, κοντύτερα σας.

Επίσης, ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο άφησα στο τέλος, και του οποίου ο ρόλος συνέχεια αναβαθμίζεται, χρήζει ιδιαίτερης προσοχής. Διεπίστωσα, πριν κάτσουμε στην καρέκλα της Προεδρίας, ότι υπήρχε ένας ανταγωνισμός μεταξύ Συμβουλίου και Κοινοβουλίου, κατά τη γνώμη μου τελείως κατανοητός για ιστορικούς λόγους, αλλά εν πάση περιπτώσει απαράδεκτος. Ο φόβος μου ήταν να μην έχω συγκρούσεις με το Κοινοβούλιο, καθότι κάτι τέτοιο θα είχε άμεσες συνέπειες στην επιτυχία της Προεδρίας. Ευτυχώς στον προβληματισμό μου απήντησε κάποιος και μου έδωσε μια καλή ιδέα, την οποία και ασπάστηκα αμέσως, πριν αρχίσει η Προεδρία: Πήγα και είδα τον τότε Πρόεδρο του Κοινοβουλίου, τον κ. Κοξ, και του είπα ότι η ελληνική Προεδρία θέλει να συνεργαστεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και, για να αποφύγουμε τυχόν ατυχείς εξελίξεις, του πρότεινα να ανταλλάξουμε εκπροσώπους. Δηλαδή, ήρθε ένας εκπρόσωπος του Κοινοβουλίου στη ΜΑΕΕ (ο κ. Κοξ έστειλε Έλληνα) και έστειλα και εγώ έναν εκπρόσωπό μου στο γραφείο του κ. Κοξ, οι οποίοι ήταν δίπλα μας, ο ένας δίπλα μου και δίπλα στον κ. Κοξ ο άλλος. Παρακολουθούσαμε με τη συνεργασία αυτή όλα τα θέματα από την αρχή τους, διότι, όπως έχει λεχθεί πολύ σωστά, το

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι ένας θεσμός που μοιάζει με υπερωκεάνιο. Αν οι μηχανές μπουν μπροστά και πάρει λάθος κατεύθυνση, μετά δεν έχεις το χρόνο να κάνεις ελιγμούς και η σύγκρουση με το Συμβούλιο είναι μοιραία. Αυτή η συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η άτυπη, μας έδωσε τότε κάθε δυνατότητα να αποφύγουμε τις συγκρούσεις με το Συμβούλιο.

Αυτά είχα να σας πω ως προς την πρακτική πλευρά μιας Προεδρίας.

Θα ήθελα, επίσης, να τονίσω κάτι άλλο που είπε ένας άλλος ομιλητής, το ενδεχόμενο να συμβεί το απρόοπτο. Εκεί, πρέπει κανείς να είναι προετοιμασμένος να το αντιμετωπίσει. Και συνήθως, δυστυχώς, συμβαίνουν τα απρόοπτα. Να μην ξεχνάμε, την ελληνική Προεδρία και τον πόλεμο στο Ιράκ ή τη Βελγική με την 11η Σεπτεμβρίου 2001. Σε μια τέτοια περίπτωση η Προεδρία οφείλει να ανασυνταχθεί αμέσως και να επανεκτιμήσει τις προτεραιότητές της.

Αυτά είναι λίγο πολύ όσα είχα να σας πω. Απλώς μνημονεύω εδώ, γιατί ξέρω ότι άλλος άξιος ομιλητής θα αναπτύξει περισσότερο, τη θεματική της Λισαβόνας, γιατί το θεωρώ βέβαιο ότι η Προεδρία σας θα γίνει επί τη βάση της Συνθήκης της Λισαβόνας. Αυτό σημαίνει μεγάλες θεσμικές αλλαγές. Δηλαδή και θεσμικά η Ευρωπαϊκή Ένωση θα αρχίζει να αλλάζει κατά την Προεδρία σας και αυτό θα πρέπει να το λάβετε σοβαρά υπόψιν σας στον σχεδιασμό σας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κώστας Μποτόπουλος

Ευρωβουλευτής του ΠΑΣΟΚ - Συνταγματολόγος

Ο Κώστας Μποτόπουλος είναι μέλος της Σοσιαλιστικής Ομάδας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αποφοίτησε από το Τμήμα Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1985. Απόκτησε το DEA Δημοσίου Δικαίου από το Πανεπιστήμιο της Σορβόνης το 1986 ενώ το 1991 έλαβε τον τίτλο του Διδάκτορα Συνταγματικού Δικαίου από το ίδιο Πανεπιστήμιο. Εργάστηκε ως Σύμβουλος του Υπουργού Προεδρίας (1993-1995), ως μέλος της Νομικής Υπηρεσίας της Τράπεζας της Ελλάδας (1994-2007) και ως Γενικός Γραμματέας Τουρισμού (2003-2004). Ως Ευρωβουλευτής, υπήρξε μέλος της Επιτροπής Προϋπολογισμών, της Επιτροπής Ελέγχου των Προϋπολογισμών καθώς και μέλος της Αντιπροσωπείας στην Ευρωμεσογειακή Κοινοβουλευτική Συνέλευση. Είναι συγγραφέας τριών βιβλίων και πολλών νομικών και επιστημονικών άρθρων.

Στο πλαίσιο της άσκησης της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε., είναι σημαντικό όπως διατηρηθούν οι ισορροπίες ανάμεσα στα θεσμικά όργανα της Ένωσης. Η συγκεκριμένη εισήγηση εστιάζει στη σχέση μεταξύ των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον ρόλο του Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής και ιδίως υπό το πρίσμα των πρόσφατων θεσμικών εξελίξεων και την πιθανότητα θέσης σε εφαρμογή της Συνθήκης της Λισαβόνας. Στο πλαίσιο ενός απρόβλεπτου θεσμικού καθεστώτος παρέχονται εισηγήσεις για την επιτυχή άσκηση της κυπριακής Προεδρίας.

Εισήγηση

Η Νέα Θεσμική Ισορροπία της Ε.Ε. μέσα από τη Συνθήκη της Λισαβόνας

Αγαπητοί φίλοι, καλημέρα κι από μένα. Είναι πραγματική χαρά που είμαι σήμερα κοντά σας. Είναι η δεύτερη φορά που συμμετέχω σε μια τέτοια κοινή ελλαδική και κυπριακή πρωτοβουλία. Η πρώτη φορά ήταν όταν κατά τη διάρκεια των καθηκόντων μου ως μέλους της νομικής υπηρεσίας της Τράπεζας της Ελλάδας, συμμετείχα σε ένα πολύ επιτυχημένο κοινό πρόγραμμα με την Τράπεζα Κύπρου για την εισαγωγή του ευρώ. Αν κρίνουμε, λοιπόν, από την επιτυχία του πρώτου εγχειρήματος, θέλω να ελπίζω ότι και το δεύτερο και πιο δύσκολο αυτό εγχείρημα που έχετε μπροστά σας, δηλαδή η επιτυχής προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να έχει ένα ευοίωνα μέλλον.

Όπως αναφέρθηκε, εγώ θα σταθώ σε

κάτι πολύ συγκεκριμένο. Θα προσπαθήσω και λόγω της ιδιότητάς μου – το χούι φεύγει τελευταίο – του Συνταγματολόγου και του μέλους της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τα τελευταία χρόνια, να σκεφτώ μαζί σας γύρω από κάτι που έχει πολύ μεγάλη πρακτική σημασία για την προεδρία σας, δηλαδή τι θα γίνει και πώς αλλάζει η θεσμική ισορροπία εάν και εφόσον τεθεί σε εφαρμογή η περίφημη Συνθήκη της Λισαβόνας. Να πω εδώ ότι σε γενικές γραμμές συμφωνώ με την αισιοδοξία του κ. Αγαθοκλή περί υιοθέτησής της, όμως πρέπει να ξέρουμε ότι η Συνθήκη της Λισαβόνας δεν είναι ακόμη σίγουρο ότι θα περάσει. Έχουμε μπροστά μας το Ιρλανδικό δημοψήφισμα, περίπου τον Οκτώβρη, με ένα ανησυχητικό στοιχείο. Είμαστε, σήμερα, περίπου πέντε μήνες πριν από αυτό, τα ποσοστά στις δημοσκοπήσεις δίνουν ένα ποσοστό 55-60% υπέρ του «ναι». Είναι ακριβώς το ίδιο ποσοστό που έδιναν την ίδια εποχή τα ποσοστά σε σχέση με το πρώτο δημοψήφισμα. Βεβαίως, τα πράγματα άλλαξαν. Βεβαίως, υπάρχει οικονομική κρίση. Βεβαίως, υπάρχει η κατανόηση από τον Ιρλανδικό λαό πρώτα απ' όλα ότι τον συμφέρει πολύ περισσότερο να είναι μέσα παρά έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βεβαίως υπάρχει κατανόηση ότι μόνο με την υιοθέτηση της συνθήκης της Λισαβόνας θα μπορέσει να έχει αυτή τη θέση, όμως δεν πρέπει να θεωρούμε ποτέ δεδομένο το αποτέλεσμα ενός δημοψηφίσματος, ιδίως όταν έχει τελεστεί ένα πρώτο για το ίδιο θέμα. Και ξέρετε ότι εδώ μπαίνουν και πολλά θέματα που σχετίζονται και με την αμετάφραστη

ελληνική λέξη «φιλότιμο», που μπορεί να μην υπάρχει στα αγγλικά, όμως και για τους Ιρλανδούς είναι κάτι πολύ σημαντικό. Άρα, έχουμε ένα βασικό εμπόδιο, που και εγώ πιστεύω ότι τελικά θα υπερπηδηθεί, δεν είναι όμως το μόνο.

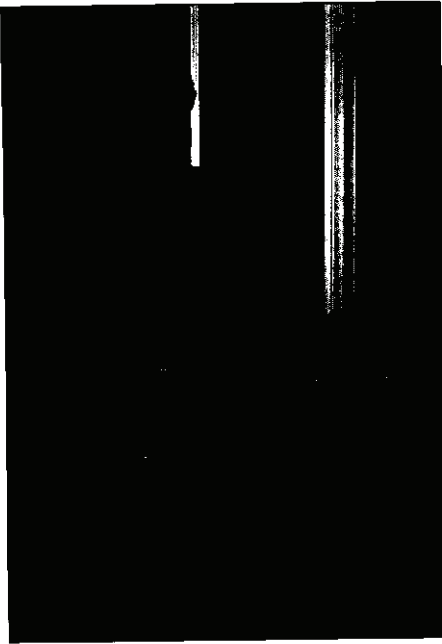
Το ξεχνάμε καμιά φορά. Έχουμε αυτή τη στιγμή που μιλάμε, άλλες τρεις χώρες που δεν έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία επικύρωσης της Συνθήκης της Λισαβόνας. Πρόκειται καταρχάς για μια χώρα για την οποία κανείς δεν μιλάει γιατί είναι η ατμομηχανή της Ευρώπης. Η Γερμανία δεν έχει τελειώσει απολύτως τη διαδικασία γιατί περιμένει την απόφαση του συνταγματικού της δικαστηρίου. Μια απόφαση που δεν θα είναι απλή, γιατί τίποτα δεν είναι απλό στη χώρα του Γκαίτε και υπάρχει μια πάρα πολύ μεγάλη και ενδιαφέρουσα για εμάς τους νομικούς συζήτηση για το τι θα πει το συνταγματικό δικαστήριο, το πιθανότερο είναι όμως ότι και εδώ θα απορρίψει τις προσφυγές, όμως δεν πρέπει να το θεωρούμε 100% δεδομένο. Λείπει ακόμα η προσυπογραφή του Προέδρου Κατσίνσκι στην Πολωνία. Υπάρχει και μια τρίτη αμφιβολία, ίσως η πιο απρόβλεπτη, απρόβλεπτη λόγω και του χαρακτήρα του ανθρώπου που παίζει σημαντικό ρόλο σε αυτή τη χώρα, δηλαδή την Τσεχία. Εδώ έχουμε την πρωτοφανή θα έλεγα περίπτωση να έχει ψηφιστεί και από τα δύο σώματα της Βουλής η έγκριση της Συνθήκης της Λισαβόνας, και από την άνω και από την κάτω βουλή, και όμως ο πρόεδρος Κλάους να αρνείται ή να καθυστερεί να υπογράψει. Ένας Πρόεδρος, ο οποίος, παρενθετικά, ήρθε μπροστά μας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – προεδρεύων ο ίδιος της Ευρωπαϊκής

Ένωσης – και μας είπε, ούτε λίγο ούτε πολύ, ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν είναι δημοκρατικό όργανο, δε συζητά, δε δίνει χώρο στους αντίθετους της Ευρώπης να εκφράσουν τις απόψεις τους. Και βεβαίως εμείς του είπαμε, πολλοί από εμάς, ακόμα και ο υποφαινόμενος ο ίδιος, ότι και μόνο το γεγονός ότι μπορεί να λέει αυτά τα πράγματα με την ιδιότητα του προεδρεύοντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δείχνει ακριβώς τη δημοκρατικότητα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αλλά θα έλεγα και των ευρωπαϊκών θεσμών. Όλα αυτά για να σας πω ότι ναι, πάμε προς τη συνθήκη της Λισαβόνας, ναι, και εγώ πιστεύω ότι όταν με το καλό έρθει η ώρα της δικής σας προεδρίας η Συνθήκη της Λισαβόνας το πιθανότερο είναι ότι θα έχει τεθεί σε εφαρμογή, όμως δεν πρέπει αυτή την στιγμή να τη θεωρούμε δεδομένη, υπάρχουν αυτά τα τρία ζητήματα τα οποία πρέπει να λυθούν.

Και υπάρχουν, και εδώ μπαίνουμε στον πυρήνα αυτών που θέλω να σας πω, και τα ζητήματα ουσίας, τα ζητήματα ουσίας που αφορούν τη σωστή εφαρμογή και επειδή η προεδρία σας θα είναι μια από τις πρώτες που θα έχει να αντιμετωπίσει το νέο θεσμικό πλαίσιο, και πάλιν τίποτα δεν είναι δεδομένο. Θα έχετε και αυτό το ενδιαφέρον στοιχείο ότι κατά κάποιον τρόπο θα διαπλάσετε με τον τρόπο σας τις νέες σχέσεις που παρουσιάζονται αυτή τη στιγμή ως σκιές στο θεσμικό τοπίο.

Ποιες είναι αυτές οι νέες σχέσεις; Τι θα κάνουν με λίγα λόγια τα όργανα εάν και εφόσον τεθεί σε εφαρμογή η Συνθήκη της Λισαβόνας; Αρχίζουμε από το Συμβούλιο. Η μεγάλη πρωτοτυπία αυτής της θητείας είναι

ότι θα ξεκινήσει με μια Συνθήκη (τη Συνθήκη της Νίκαιας) και κάποια στιγμή στη διαδρομή θα μεταβούμε σε μιαν άλλη Συνθήκη (τη Συνθήκη της Λισαβόνας, εφόσον τεθεί σε εφαρμογή από τις αρχές του 2010) με ό,τι αυτό συνεπάγεται – και τα απομεινάρια ή τα λείψανα της μετάβασης θα τα κληρονομήσετε και σεις. Ποτέ μια μετάβαση σε ένα τέτοιο περίπλοκο θεσμικό πλαίσιο, όπως είναι το ευρωπαϊκό, δεν είναι απλή, ποτέ δε γίνεται αυτόματα, αφήνει πάντα κάποιες λεπτομέρειες που δεν μπορεί κανείς να φανταστεί και περισσότερο από όλους εμείς που αυτή την στιγμή κάνουμε μια πρόβλεψη στο μέλλον – άρα οπωσδήποτε η προεδρία σας θα έχει να αντιμετωπίσει κάποιες τέτοιες λεπτομέρειες, που όμως δεν είναι λεπτομέρειες. Εκτός, όμως, από αυτό αλλάζει αισθητά το θεσμικό τοπίο. Έχουμε την ιδιαιτερότητα το Συμβούλιο να είναι πλέον ένα αυτόνομο όργανο, να αποκτά όπως λέμε νομική υπόσταση. Γίνεται, όμως, κατά κάποιον τρόπο και διςυπόστατο, γιατί έχουμε πλέον αυτό το νέο μεγάλο πρόσωπο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τον μόνιμο Πρόεδρο του Συμβουλίου για δύομισι χρόνια, ίσως και για πέντε (λόγω της δυνατότητας ανανέωσης). Ένας Πρόεδρος, σπεύδω να πω, με μικρότερο βαθμό δημοκρατικής νομιμοποίησης από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, εφόσον ο δεύτερος εκλέγεται ενώ ο πρώτος απλώς «επικυρώνεται» από το Κοινοβούλιο. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου δεν είναι Πρόεδρος της Ένωσης, είναι προεδρεύων κι αυτός της Ένωσης – όπως και σήμερα ο επικεφαλής της προεδρεύουσας χώρας – είναι, όμως, ο εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τα έξω. Άρα, πρώτη

αλλαγή ρόλων, ο Πρόεδρος της χώρας που ασκεί την εναλλασσόμενη προεδρία δεν έχει πλέον τον ρόλο του εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τα έξω. Αυτό τον ρόλο τον έχει είτε ο μόνιμος Πρόεδρος του Συμβουλίου, όσον αφορά τα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής, είτε ο Πρόεδρος της Επιτροπής, όσον αφορά όλα τα ζητήματα πλην της εξωτερικής πολιτικής, είτε το νέο σημαντικό πρόσωπο στο θεσμικό τοπίο, ο ύπατος αρμοστής, ο αντιπρόεδρος που είναι υπεύθυνος για τα εξωτερικά θέματα, ο οποίος εκπροσωπεί την Ένωση σε ό,τι έχει σχέση με τη «διπλωματική» της εκπροσώπηση (συνθήκες, διαπραγματεύσεις, αντιπροσωπείες κ.λπ.).

Άρα, η εναλλασσόμενη προεδρία και ο επικεφαλής της, χάνουν τον ρόλο του εκπροσώπου της Ένωσης προς τα έξω και αποκτούν κάτι άλλο, την ανάγκη να βρίσκονται σε συντονισμό, σε συγχρονισμό με το άλλο «κομμάτι» του Συμβουλίου, το μόνιμο, αλλά και τα άλλα όργανα

εξουσίας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Άρα, δεύτερο σημαντικό δεδομένο, από την πρώτη στιγμή θα πρέπει να βρεθεί ένας τρόπος, ένα κανάλι, πρακτικό αλλά και θεσμικό, διαρκούς συνεργασίας μεταξύ του μόνιμου προέδρου και του μόνιμου αντιπροέδρου υπεύθυνου για τα εξωτερικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της προεδρίας της εναλλασσόμενης για το εξάμηνο, στη συγκεκριμένη περίπτωση, για το δεύτερο εξάμηνο του 2012. Και όχι μόνο αυτό. Ο προεδρεύων, ο αρχηγός της προεδρεύουσας χώρας, αποκτά πλέον, με τη νέα κατανομή που γίνεται εντός των οργάνων, την ιδιότητα να προεδρεύει του Συμβουλίου των Γενικών Υποθέσεων. Λέγεται σε έκθεση που κάναμε στην Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων, με εισηγητή τον πρώην πρωθυπουργό του Βελγίου Ζαν Λικ Ντεάν (βλέπετε ότι δεν είναι ασύνηθες πρωθυπουργοί να έρχονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και να συμμετέχουν ενεργά στη δραστηριότητά του) ότι στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων την προεδρία θα έχει μόνιμως ο ύπατος αρμοστής, ο υπουργός να το πούμε έτσι, «εξωτερικών» της Ένωσης, παρόλο που, όπως ξέρετε, λόγω της επιμονής της αγαπητής μας σε όλους Γηραιάς Αλβιόνος δεν εδόθη αυτός ο τίτλος. Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων όμως, το οποίο αναβαθμίζεται και το οποίο έχει την πολιτική ευθύνη όλων των ζητημάτων που θα ανακύπτουν κατά τη διάρκεια της προεδρίας, είναι η δουλειά του Προέδρου της προεδρεύουσας χώρας. Και όχι μόνο αυτό, δουλειά του Προέδρου και των υπαλλήλων και όλου του προσωπικού της προεδρεύουσας χώρας είναι και ο συντονισμός των διαφόρων

συμβουλίων – αφήνοντας έξω το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων αλλά συνεννοούμενοι με αυτό, εφόσον, όπως καταλαβαίνετε, αυτοί οι τομείς είναι διαπερατοί και είναι προφανές ότι η προεδρεύουσα χώρα δεν είναι δυνατόν να μη συζητά και να μη γνωρίζει καθόλου τι γίνεται στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής.

Κάτι επίσης πολύ σημαντικό, ο προεδρεύων και η προεδρεύουσα χώρα αποκτούν ακόμα περισσότερο τον ρόλο του προνομιακού συνομιλητή με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αυτό δεν το κάνει ο μόνιμος Πρόεδρος, δεν το κάνουν οι υπηρεσίες του, το κάνει κάθε φορά η προεδρεύουσα χώρα, που έτσι διατηρεί και την κρισιμότητα και τη σημασία της. Το είδαμε στην πράξη και από την καλή θα έλεγα και από την ανάποδη: για παράδειγμα, η προτελευταία γαλλική Προεδρία λόγω της φιλοδοξίας αλλά και της δύναμης του Προέδρου της δεν πήγε προς την κατεύθυνση της μεγάλης συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – ούτε καν με την Επιτροπή εξάλλου – αλλά νομίζω ότι μια χώρα σαν την Κύπρο έχει κάθε λόγο να το κάνει, όχι μόνο επειδή είναι μικρότερη αλλά και επειδή τη συμφέρει για το κύρος και τη διαπραγματευτική της ισχύ.

Και τέλος, για να κλείσουμε για το Συμβούλιο, αποκτά σημαντικότερο ρόλο η λεγόμενη «τρίοικα». Αυτή η δεκαοκτάμηνη διαρκής συνεννόηση των τριών χωρών οι οποίες ανά εξάμηνο βρίσκονται στο τιμόνι του Συμβουλίου αλλά ανά δεκαοκτάμηνο ασκούν σχεδόν από κοινού την Προεδρία. Και λέω σχεδόν από κοινού, γιατί πλέον θεσμοθετείται ότι αυτές οι τρεις χώρες θα έχουν ένα πραγματικό πρόγραμμα πολιτικό

δεκαοκταμήνου, αλλά που βεβαίως την αρμοδιότητα εκτέλεσής του, την επιλογή των επιμέρους προτεραιοτήτων, την πολιτική ώθηση, που συνιστά τον κύριο ρόλο του Συμβουλίου, θα την έχει κάθε φορά η προεδρεύουσα χώρα.

Αυτά όσον αφορά το Συμβούλιο. Βλέπετε ότι οι αλλαγές είναι βαθιές και βλέπετε ότι από τη μία οι νέες αρμοδιότητες, από την άλλη η συνύπαρξη, απαιτούν διαφορετική λογική στη δράση, την οποία, το ξαναλέω, θα πρέπει να την εφεύρουμε σιγά-σιγά και ιδίως οι προεδρίες που έρχονται.

Πάμε στην Επιτροπή. Τι αλλάζει στην Κομισιόν; Λίγα πράγματα αλλά κάτι πάρα πολύ σημαντικό. Οι αρμοδιότητες παραμένουν οι ίδιες, η Επιτροπή είναι η μηχανή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παραμένει ο μοχλός εκείνος από τον οποίο ξεκινά κάθε πρωτοβουλία, όμως ο Πρόεδρος της αναβαθμίζεται σημαντικά, με την ευρύτερη δημοκρατική νομιμοποίηση που αποκτά από την εκλογή του από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το ξέρετε ότι αυτή είναι μια μεγάλη θεσμική καινοτομία, η εκλογή πλέον από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και λαμβάνοντας υπόψη, το λέει ρητά η Συνθήκη της Λισαβόνας, το πολιτικό αποτέλεσμα των εκλογών, το οποίο βεβαίως, όπως όλα στην πολιτική, είναι ανοικτό σε ερμηνεία: ποιο είναι και με τι ακριβώς τρόπο λαμβάνεται υπόψη. Αυτό μας οδηγεί σε μια σημαντική παράμετρο που πιθανότατα πάντως δε θα έχει να αντιμετωπίσει η προεδρία σας. Αναφέρομαι στην περίφημη συζήτηση για το καλεντάρι. Πότε θα γίνει ο διορισμός του νέου

Προέδρου της Επιτροπής και πότε θα γίνει ο διορισμός των υπόλοιπων μελών της Επιτροπής. Αυτή τη στιγμή – και αυτή είναι η πρότασή μας στην Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων που έγινε δεκτή με μεγάλη πλειοψηφία από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις τελευταίες του συνεδριάσεις – το σχέδιο, η ιδέα που υπάρχει είναι ο νέος Πρόεδρος της Επιτροπής να εκλεγεί αμέσως μετά τις επόμενες εκλογές, άρα τον Ιούλιο από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αλλά τα υπόλοιπα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να περιμένουν και να εκλεγούν αν και εφόσον τεθεί σε εφαρμογή η Συνθήκη της Λισαβόνας στο τέλος της χρονιάς (καταλαβαίνετε ότι «το τέλος της χρονιάς» δεν είναι ακριβώς το τέλος της χρονιάς, γιατί θα πρέπει όχι μόνο να υιοθετηθεί από την Ιρλανδία και τις άλλες χώρες, αλλά να περάσουν και όλες οι διαδικασίες βάσει των οποίων νομικά θα τεθεί σε εφαρμογή). Αυτό σημαίνει ότι για ένα διάστημα πιθανότατα θα έχουμε μια μεταβατική Επιτροπή (με κάποια ίσως, όχι όλα, τα μέλη της απερχόμενης σύνθεσης, γιατί υπάρχουν και αυτοί που θα έχουν εν τω μεταξύ αποκτήσει άλλες θεσμικές αρμοδιότητες, εθνικές ή διεθνείς – η Επίτροπος Προϋπολογισμών, για παράδειγμα, η κα Γκριμπουτσκάιτε εξελέγη ήδη Πρόεδρος της Λιθουανίας). Η «μεταβατική» αυτή Επιτροπή δε θα μείνει άπραγη: πρώτον θα διαχειριστεί για ένα διάστημα τα πράγματα και θα αναλάβει πρωτοβουλίες, δεύτερον θα θέσει αναγκαστικά τις βάσεις για το πολιτικό πρόγραμμα όλης της πενταετίας. Η προεδρία σας βρίσκεται χρονικά σε εκείνο το σημείο στη μέση περίπου της

θητείας, στο οποίο το πενταετές πολιτικό και οικονομικό πρόγραμμα θα έχει φτιαχτεί, αλλά θα έχει φτιαχτεί, ή αρχίσει να φτιάχνεται, από μια μεταβατική σύνθεση της Κομισιόν, η οποία μάλιστα, εφόσον τεθεί σε εφαρμογή η συνθήκη της Λισαβόνας, θα αλλάξει και αριθμητικά. Γιατί σας θυμίζω ότι η Συνθήκη της Νίκαιας προβλέπει άλλο αριθμό Επιτρόπων, μικρότερο – γνωστή συζήτηση για την «απώλεια» κάθε τόσο ενός Επιτρόπου από τις χώρες-μέλη και ιδίως τις «μικρές» –, ενώ με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, με την παραχώρηση που έγινε στην Ιρλανδία ενόψει του δεύτερου δημοψηφίσματός της, διατηρείται ο κανόνας «τόσοι Επίτροποι όσες και χώρες» – πράγμα που είναι σημαντικό και για την περίπτωση της Κύπρου. Η πράξη, λοιπόν, στην προκειμένη περίπτωση είναι βέβαιο ότι θα υπερβεί τη θεωρία και γι' αυτό καθίσταται ακόμα πιο αναγκαία η προετοιμασία, από τώρα, ώστε όλες αυτές οι τεχνικές, αλλά σημαντικές, λεπτομέρειες, να έχουν ρυθμιστεί όταν θα έρθει η ώρα της κυπριακής προεδρίας.

Και πάμε και στο τρίτο θεσμικό όργανο, το Κοινοβούλιο. Και εδώ ακόμα και αριθμητικά η σύνθεση θα είναι διαφορετική αν τεθεί ή αν δεν τεθεί σε εφαρμογή το νέο θεσμικό πλαίσιο: σας θυμίζω ότι με τη Συνθήκη της Λισαβόνας θα έχουμε 18 περισσότερα μέλη. Δεν αφορά την Ελλάδα και την Κύπρο. Έχουμε γενικά το θέμα αυτό, που όμως θα λυθεί με το να έχουμε και οιοσδήποτε αναπληρωματικούς βουλευτές, βουλευτές εν αναμονή στην πρώτη φάση όλων αυτών των μεταβάσεων. Θα υπάρχουν, επίσης, όπως ήδη ειπώθηκε, δε θα σταθώ πολύ,

αυξημένες αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Σας θυμίζω τις μεγάλες και κρίσιμες και για την προεδρία σας αλλαγές: Κοινή αγροτική πολιτική, γίνεται 100% συναπόφαση – Διαθρωτικά ταμεία, μπαίνει 100% στον τομέα της συναπόφασης – Τομέας ασφάλειας, δικαιοσύνης και άμυνας, μπαίνει στον τομέα της συναπόφασης. Οι αποφάσεις δηλαδή από μόνο το Συμβούλιο, περνούν στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Και άλλοι τομείς ανοίγουν, στους οποίους πριν δεν είχε καθόλου λόγο το Κοινοβούλιο, μικρότερης ίσως σημασίας αλλά σημαντικοί, έναν θα σας πω που έχει σημαντική αξία και για τη χώρα σας και για τη δικιά μας, ο τουρισμός. Ο τουρισμός (όπως η ενέργεια, η προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων και αρκετοί άλλοι τομείς) γίνεται κοινοτική πολιτική που συναποφασίζεται από Συμβούλιο και Κοινοβούλιο. Για όλους αυτούς

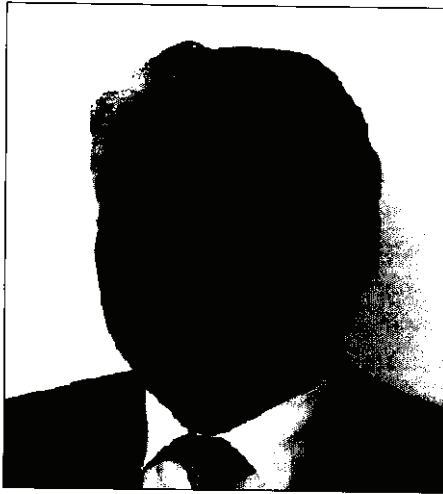
τους λόγους και πάλιν η συνεργασία της προεδρεύουσας χώρας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθίσταται σημαντικότερη, αναπόφευκτη θα έλεγα αλλά και ευκατάρτη – πρέπει η προεδρία να πάει προς αυτή την κατεύθυνση για να δώσει την απαραίτητη δυναμική στα πράγματα.

Κλείνοντας, Συναρπαστικό πράγμα, πάρα πολύ σημαντικό πράγμα, τιμητικό πράγμα για τη χώρα που πράγματι ασκεί την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά μη σας φοβίζει, έτσι είναι τα πράγματα: ευκαιρία και λίγο κινούμενη άμμος. Τούτη τη στιγμή, και καλά κάνετε που αρχίζετε τώρα, τούτη τη στιγμή δεν μπορούμε με βεβαιότητα ούτε να προβλέψουμε απολύτως το θεσμικό καθεστώς ούτε κυρίως να προβλέψουμε ποιες θα είναι ακριβώς οι νέες σχέσεις μεταξύ των οργάνων που προσπάθησα όχι πολύ αναλυτικά αλλά ελπίζω σφαιρικά να περιγράψω. Άρα, έχει σημασία ότι ξεκινάμε τώρα,

έχει σημασία ότι τίθενται οι προβληματισμοί. Συμφωνώ και εγώ με τον κ. Αγαθοκλή ότι σιγά-σιγά πρέπει να μπαίνουν πρόσωπα που θα ασκούν τις αρμοδιότητες όταν θα έρθει η ώρα της Προεδρίας σας. Γίνεται ακόμα πιο σημαντική η συνεργασία με τις άλλες δύο χώρες της δικής σας «τρίοικας», Πολωνία και Δανία. Ειδικά η Πολωνία είναι μία από τις χώρες που ανήκουν σε αυτό που εγώ θα ονόμαζα το δεύτερο στοίχημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην πενταετία που έρχεται – το πρώτο είναι η θεσμική προσαρμογή, το πρώτο-πρώτο θα έλεγα η απάντηση της Ευρώπης στην κρίση αλλά αυτό είναι πολιτικό, το δεύτερο είναι η θεσμική προσαρμογή, το τρίτο για μένα σημαντικότερο είναι ο τρόπος που οι πρώην ανατολικές χώρες, οι σημαντικότερες αυτές χώρες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα μπορέσουν να «κενσωματωθούν» ουσιαστικά, πράγμα που δεν έκαναν σε αυτή τη θητεία και πρέπει να το πούμε. Το παράδειγμα της τσεχικής Προεδρίας μας έδειξε ότι υπάρχει πολύς δρόμος και αυτό είναι κάτι στο οποίο εσείς οι Κύπριοι μπορείτε να βοηθήσετε στο πλαίσιο της άσκησης της προεδρίας σας. Γιατί η Κύπρος είναι μεν μια νέα χώρα, αλλά είναι μια χώρα που μπήκε αμέσως στο πετσί του ρόλου της, που δεν έχει κανένα τέτοιο ζήτημα, όπως η πρώην ανατολικές, με τη δημοκρατία, με το φιλαμερικανισμό, με αιτήματα που κρατάνε σε ένα διαφορετικό επίπεδο εκείνες τις χώρες. Στα πλαίσια της τριόικας, η Κύπρος οφείλει να μάθει, αλλά έχει και να διδάξει – και άρα να παίξει σημαντικό ρόλο για την Ευρώπη. Σας ευχαριστώ πολύ.

Ανδρέας Μολέσκης

Επικεφαλής Επιτελείου Προεδρίας της Ε.Ε. από την Κύπρο το 2012

Ο Δρ. Ανδρέας Μολέσκης σπούδασε Οικονομικά και κατέχει τον τίτλο του διδάκτορα σε θέματα Προγραμματισμού Ανθρώπινου Δυναμικού. Από την 1.3.2003 είναι Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου. Από την 1.12.2004 διορίστηκε ταυτόχρονα και Γενικός Διευθυντής του Γραφείου Προγραμματισμού. Έχει, επίσης, διοριστεί από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας Επικεφαλής του Επιτελείου για την ανάληψη της Προεδρίας της Ε.Ε., από την Κύπρο, το εξάμηνο του 2012.

Η ανάληψη της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το δεύτερο εξάμηνο του 2012 θα αποτελέσει ορόσημο για την Κυπριακή Δημοκρατία θέτοντάς την στο διεθνές προσκήνιο και παρέχοντάς της τη δυνατότητα να συμβάλει στην επίτευξη των οραμάτων και στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η άσκηση της Προεδρίας θα αποτελέσει, όμως, ταυτόχρονα και μια πολυδιάστατη πρόκληση για ένα μικρό κράτος-μέλος όπως η Κύπρος και τη μεγαλύτερη πρόκληση για την κρατική μηχανή από την ένταξη της Δημοκρατίας στην Ένωση. Για να ασκήσει την Προεδρία επιτυχώς, η Κύπρος θα πρέπει να επενδύσει στην αναβάθμιση των οργανωτικών δομών της δημόσιας υπηρεσίας, στην πιο ενεργό συμμετοχή της στη διαμόρφωση πολιτικής, καθώς και στην αναβάθμιση των σχέσεων της με τα άλλα κράτη-μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης. Η επένδυση αυτή και η εμπειρία της Προεδρίας αναμένεται να επιφέρουν μακροχρόνια οφέλη για τους πολίτες μέσω της πιο αποτελεσματικής συμμετοχής της Δημοκρατίας στην Ένωση. Η συστράτευση όλων για την επίτευξη αυτού του σημαντικού για το κυπριακό κράτος στόχου είναι απαραίτητη.

Εισήγηση

Οι προκλήσεις της 1ης κυπριακής Προεδρίας

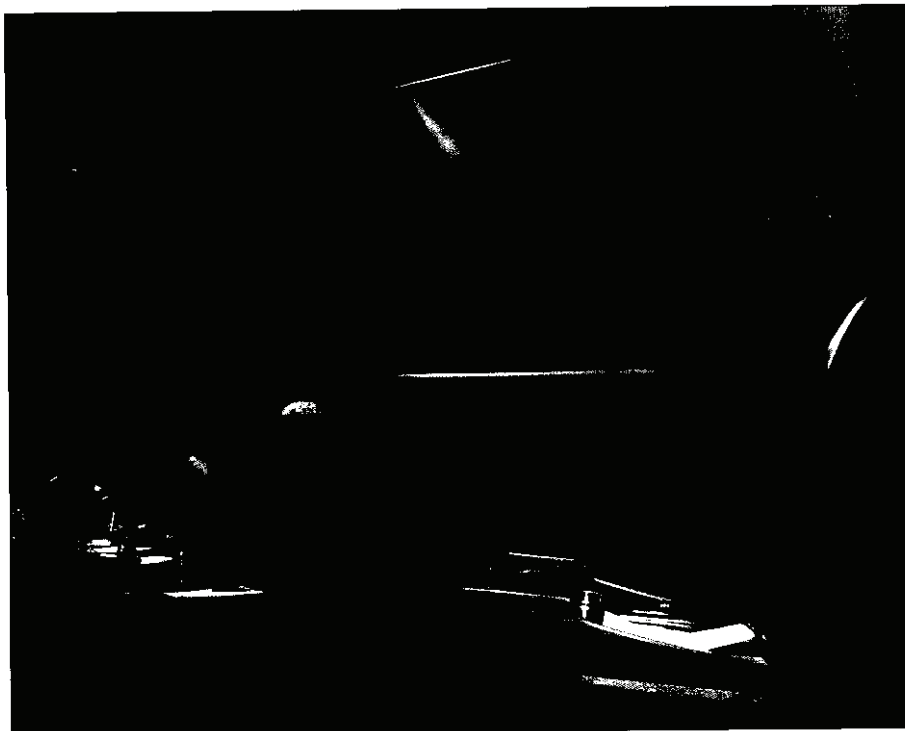
Κυρίες και Κύριοι, καλημέρα σας,

Η ανάληψη της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το δεύτερο εξάμηνο του 2012, θα αποτελέσει ορόσημο για την Κυπριακή

Δημοκρατία στην πορεία της ως μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας. Η άσκηση της Προεδρίας αποτελεί μια μοναδική ιστορική ευκαιρία που θα θέσει την Κύπρο στο παγκόσμιο προσκήνιο παρέχοντάς της τη δυνατότητα να συμβάλει στην επίτευξη των οραμάτων και στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να αφήσει το δικό της αποτύπωμα στην εξέλιξη του ευρωπαϊκού γίγνεσθαι.

Ταυτόχρονα όμως, η ανάληψη της Προεδρίας αποτελεί ένα τεράστιο και περίπλοκο έργο με πολύ ψηλές απαιτήσεις, που συνιστά μια πολυδιάστατη πρόκληση για ένα μικρό κράτος-μέλος όπως η Κύπρος, και αναμφίβολα αποτελεί τη μεγαλύτερη πρόκληση για την κρατική μηχανή από την ένταξη της Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Προεδρία είναι ένα έργο εθνικής σημασίας που για να το διεκπεραιώσει επιτυχώς η Κύπρος θα πρέπει να κάνει σημαντικές επενδύσεις στις διοικητικές δομές της και τους ανθρώπινους πόρους της δημόσιας υπηρεσίας και να διασφαλίσει ταυτόχρονα την ευρύτερη συνεργασία και συναίνεση πρώτιστα με τη Βουλή των Αντιπροσώπων αλλά και τους κοινωνικούς εταίρους και την κοινωνία των πολιτών. Παράλληλα όμως, η πολυδιάστατη αυτή επένδυση και η εμπειρία της Προεδρίας αναμένεται ότι θα επιφέρουν μακροχρόνια οφέλη στους Κύπριους πολίτες μέσω της πιο αποτελεσματικής συμμετοχής της Δημοκρατίας στην Ένωση.

Η πορεία προς την Προεδρία και η άσκησή της θα συμβάλουν καταλυτικά στη ριζική και μόνιμη αλλαγή του ευρωπαϊκού προσώπου της Κύπρου γενικότερα και της

δημόσιας διοίκησης ειδικότερα, κατά κύριο λόγο με την αναβάθμιση και αναδιοργάνωση των δομών της δημόσιας υπηρεσίας, και την πιο ενεργό συμμετοχή της στη διαμόρφωση θέσεων πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η σημασία της αποτελεσματικής άσκησης της Προεδρίας, πέραν από τα συγκεκριμένα επιτεύγματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θα μπορεί να επιμετρηθεί σε σχέση με την αναβάθμιση του κύρους και αναγνώριση της αξιοπιστίας του κυπριακού κράτους τόσο μέσα στην Ένωση όσο και σε διεθνές επίπεδο, την ενίσχυση των σχέσεων της Κύπρου με τα άλλα κράτη-μέλη αλλά και τη Γραμματεία του Συμβουλίου και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ως αποτέλεσμα, οι Κύπριοι πολίτες θα νιώσουν με ακόμη πιο απτό τρόπο και σε χρονικό ορίζοντα που θα εκτείνεται κατά πολύ πέραν της Προεδρίας, τα οφέλη που θα

συνεπάγεται η ενεργός και πιο αποτελεσματική συμμετοχή της Κύπρου στην Ένωση και ιδιαίτερα στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων πολιτικής.

Με βάση τις ισχύουσες Συνθήκες, οι ρόλοι κλειδιά που καλείται να επιτελέσει η χώρα που ασκεί την προεδρία της Ε.Ε. μπορούν να συνοψιστούν ως ακολούθως:

- Πρώτον, ασκεί το **διαχειριστικό ρόλο**, στα πλαίσια του οποίου η Προεδρία οργανώνει, συντονίζει και προεδρεύει στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια, τα Συμβούλια Υπουργών και τις εκατοντάδες Ομάδες Εργασίας του Συμβουλίου, καθώς και άλλες συναντήσεις της Ε.Ε., περιλαμβανομένων και διακυβερνητικών διασκέψεων,
- Δεύτερον, αναλαμβάνει το ρόλο του **διαμεσολαβητή**, που συνίσταται στην προώθηση της

συναίνεσης στις διαπραγματεύσεις και στη μεσολάβηση για επίτευξη συμφωνιών, προτείνοντας συμβιβασμούς οι οποίοι, στο μέτρο του δυνατού, λαμβάνουν υπ' όψιν τις ευαισθησίες των κρατών-μελών,

- Τρίτον, έχει το ρόλο της **πολιτικής αρχηγίας** της Ε.Ε., στα πλαίσια της οποίας η Προεδρία λαμβάνει πολιτικές πρωτοβουλίες και θέτει συγκεκριμένες προτεραιότητες με στόχο την προώθηση της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ενοποίησης και της καλύτερης λειτουργίας της Ένωσης, και
- Τέλος, η Προεδρία είναι ο **συντονιστής και εκπρόσωπος της Ε.Ε.**, αποτελώντας το σημείο επαφής μεταξύ του Συμβουλίου και άλλων θεσμικών οργάνων της Ε.Ε., όπως επίσης και με τη διεθνή κοινότητα.

Όπως όλοι, βέβαια, γνωρίζετε, αναμένεται ότι μέχρι το 2010 θα τεθεί σε ισχύ η Συνθήκη της Λισαβόνας η οποία περιέχει θεσμικές καινοτομίες που θα επηρεάσουν και τον τρόπο με τον οποίο θα ασκείται η Προεδρία της Ένωσης. Πιο συγκεκριμένα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα προεδρεύεται από Πρόεδρο ο οποίος θα εκλέγεται από το ίδιο το Συμβούλιο για περίοδο δύομισι ετών και θα μπορεί να ανανεωθεί μια φορά. Το Συμβούλιο Εξωτερικών Σχέσεων θα προεδρεύεται από τον Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για τις Εξωτερικές Σχέσεις και την Πολιτική Ασφάλειας. Αυτό, βέβαια, δε σημαίνει ότι η προεδρεύουσα χώρα δε θα έχει σημαντικό ρόλο να

Ανδρέας Μολέσκης, Επικεφαλής Επιτελείου Προεδρίας της Ε.Ε. από την Κύπρο το 2012

διαδραματίσει αφού θα πρέπει να συνεργαστεί στενά και να στηρίξει τους νέους θεσμούς της Ένωσης στο έργο τους με τρόπο που παραμένει ανοικτός.

Επίσης, η χώρα Προεδρίας δεν θα εκπροσωπεί την Ευρωπαϊκή Ένωση σε διεθνές επίπεδο και δεν θα εκπροσωπεί το Συμβούλιο της Ένωσης απέναντι στα άλλα θεσμικά όργανα της Ε.Ε., εφόσον η εκπροσώπηση αυτή θα ανατεθεί στον Ύπατο Εκπρόσωπο της Ε.Ε. και, στο υψηλότερο επίπεδο, στον εκλεγμένο Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, αλλά και πάλιν, η στενή συνεργασία της προεδρεύουσας χώρας θα είναι ουσιαστικής σημασίας.

Σε κάθε περίπτωση, η επιτυχία με την οποία η Κύπρος θα ασκήσει την Προεδρία εξαρτάται από την ικανότητά της να επιτελέσει αποτελεσματικά κάθε έναν από τους

επιμέρους ρόλους που έχω αναφέρει, στο βαθμό που θα προβλέπουν οι σε ισχύ Συνθήκες της Ε.Ε.

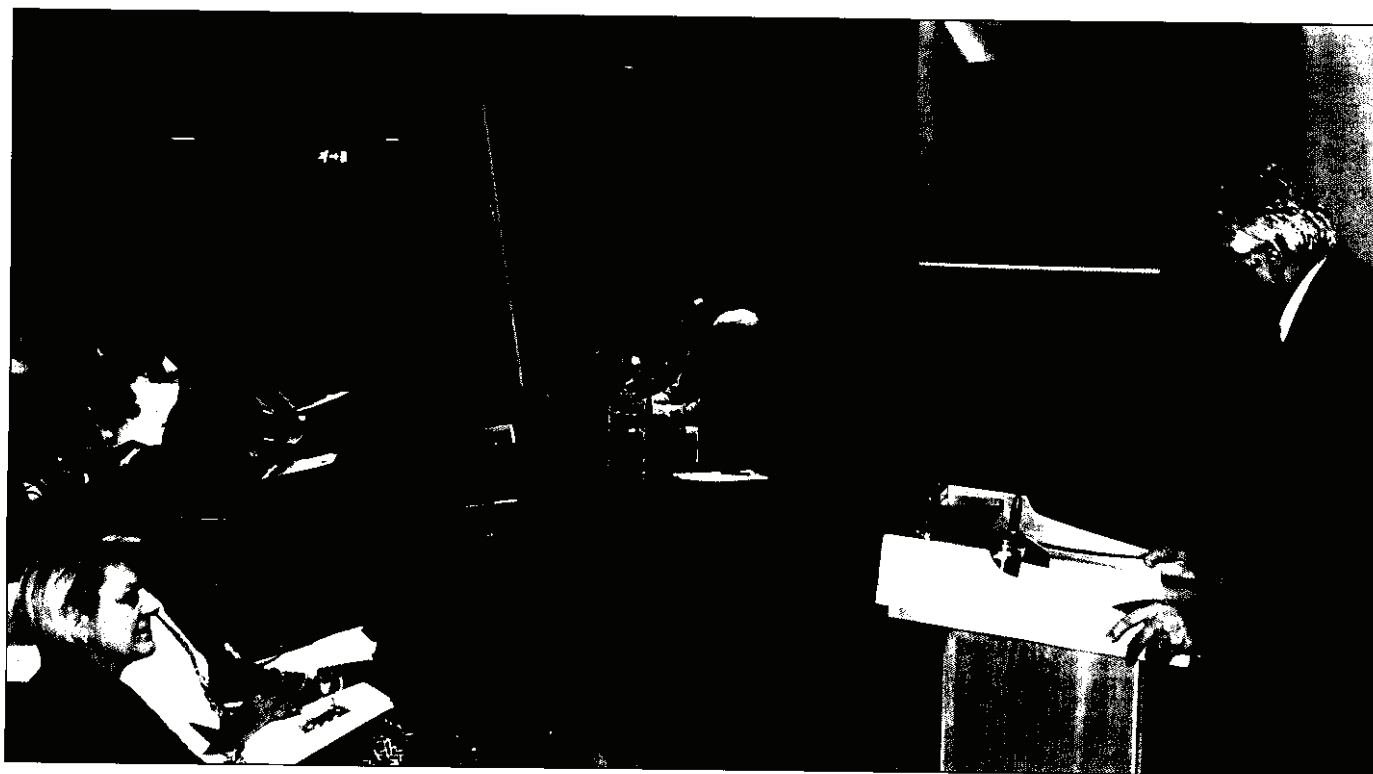
Μια καινοτομία που προνοείται από τη Συνθήκη της Λισαβόνας, αλλά έχει ήδη αρχίσει να υλοποιείται, είναι η εφαρμογή δεκαοκτάμηνων Προεδριών που θα ασκούνται από τρία Προεδρία, δηλαδή από τριάδες κρατών-μελών που έχουν ήδη προκαθοριστεί. Η Πολωνία και η Δανία συναποτελούν με την Κύπρο το τρίο Προεδρίας για τη δεκαοκτάμηνη περίοδο από τον Ιούλιο 2011 μέχρι το Δεκέμβριο 2012.

Το φάσμα των τομέων πολιτικής και των θεματικών ενοτήτων που η Κύπρος θα πρέπει να διαχειριστεί κατά τη διάρκεια της Προεδρίας, θα είναι σίγουρα μεγαλύτερο και πιο πολυδιάστατο από τη συνήθη εργασία που συνεπάγεται η συμμετοχή της στα ευρωπαϊκά

τεκταινόμενα υπό την ιδιότητα του κράτους-μέλους, εφόσον δε θα επικεντρώνεται στα θέματα κυπριακού ενδιαφέροντος αλλά θα καλύπτει όλα τα θέματα στην ημερήσια διάταξη της Ένωσης και θα εμπεριέχει και την ανάγκη για την εξεύρεση συναίνεσης μεταξύ όλων των κρατών-μελών. Με δεδομένο τον καθημερινό όγκο εργασίας και την ταχύτητα που θα απαιτείται για διεκπεραίωση της, είναι προφανές ότι το έργο αυτό θα βαρύνει τη χώρα μας με σημαντικές υποχρεώσεις.

Ενόψει των πιο πάνω, μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει η Κύπρος είναι η έγκαιρη υιοθέτηση αποτελεσματικών διοικητικών και οργανωτικών ρυθμίσεων για τη διαχείριση της Προεδρίας, τόσο για το προπαρασκευαστικό στάδιο όσο και κατά τη διάρκεια της άσκησης της.

Η υιοθέτηση ενός οργανωτικού

μοντέλου που να διασφαλίζει την άρτια προετοιμασία της Προεδρίας και τον αποτελεσματικό συντονισμό και τη στενή συνεργασία όλων των Υπουργείων και άλλων Υπηρεσιών του δημόσιου τομέα, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την εύρυθμη άσκηση της Προεδρίας. Πέραν της υιοθέτησης ενιαίας στρατηγικής και της συλλογικής και συντονισμένης λήψης όλων των αναγκαίων μέτρων και θέσεων στη Λευκωσία, η πολύ ουσιαστική εμπλοκή της Μόνιμης Αντιπροσωπείας στις Βρυξέλλες σε στενή συνεργασία με το κέντρο είναι, επίσης, κεφαλαιώδους σημασίας.

Μια αποδοτική οργανωτική δομή και μηχανισμός συντονισμού είναι απαραίτητη προϋπόθεση αλλά δεν μπορεί από μόνη της να διασφαλίσει την επιτυχία της Προεδρίας. Η μεγαλύτερη από όλες τις προκλήσεις είναι αναμφίβολα η ύπαρξη ικανού σε αριθμό και δεξιότητες ανθρώπινου δυναμικού σε όλες τις Υπηρεσίες τόσο στο κέντρο όσο και στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Δημοκρατίας στην Ε.Ε. το οποίο να αναλάβει επάξια να διεκπεραιώσει το βαρυσήμαντο συνολικό έργο της Προεδρίας. Η υπευθυνότητα, ορθότητα, ταχύτητα και ευελιξία με την οποία θα τυγχάνουν χειρισμού τα μεγάλα και μικρά θέματα τόσο στην Κύπρο όσο και στις Βρυξέλλες θα είναι καθοριστική. Η Προεδρία πρέπει να είναι αποτελεσματική σε όλα τα επίπεδα, από τα καθημερινά καθήκοντα της οργάνωσης συναντήσεων, καταρτισμού ημερησίων διατάξεων και προγραμμάτων, της διοργάνωσης διασκέψεων, του να αποτελεί τον σύνδεσμο μεταξύ του Συμβουλίου και της Γραμματείας και να συντονίζεται με τα άλλα κοινοτικά

όργανα, μέχρι και την προεδρία των εκατοντάδων Ομάδων Εργασίας του Συμβουλίου, την προετοιμασία και προεδρία των συναντήσεων του Συμβουλίου στις διάφορες μορφές του και τη διαχείριση των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων, ακόμη και κρίσεων που δυνατόν να προκύψουν.

Συνεπώς, η Προεδρία θα πρέπει πάνω από όλα να διαθέτει σημαντικούς ανθρώπινους πόρους σε όλα τα επίπεδα με βαθιά γνώση των κοινοτικών θεμάτων και διαδικασιών και πολλαπλές οργανωτικές, αναλυτικές, συνθετικές και διαπραγματευτικές δεξιότητες, ώστε να διασφαλιστεί η μεθοδική προετοιμασία και αποτελεσματική διεξαγωγή όλων των μερών του προγράμματος της Προεδρίας και η επίτευξη συναίνεσης όπου χρειάζεται. Η ανάγκη για γνώση της τεχνικής των διαπραγματεύσεων όπου σήμερα πιστεύω υστερεί ιδιαίτερα η Κύπρος, υπογραμμίζεται ιδιαίτερα.

Με βάση τα πιο πάνω δεν αποτελεί έκπληξη ότι η ανάγκη για έγκαιρη και επαρκή στελέχωση των κρατικών υπηρεσιών με το κατάλληλο προσωπικό, με ιδιαίτερη βαρύτητα στον εντοπισμό των κατάλληλων ατόμων για την ανάληψη της Προεδρίας των Επιτροπών του Συμβουλίου, και η εκτενής και πολύπλευρη εκπαίδευσή του είναι βασικές παράμετροι της προετοιμασίας.

Η ύπαρξη επαρκών υποδομών, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού στην Κύπρο αποτελεί άλλη μια πρόκληση δεδομένου ότι αριθμός Συμβουλίων, τουλάχιστον πέντε, θα πραγματοποιηθούν στην Κύπρο, όπως και αριθμός συναντήσεων των

Ομάδων Εργασίας, αλλά και διοργάνωση διασκέψεων και σεμιναρίων.

Για την αντιμετώπιση των πιο πάνω προκλήσεων έχουν ήδη ληφθεί σημαντικές αποφάσεις από την εκτελεστική εξουσία:

Τον Φεβρουάριο του 2007, το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε Υπουργική Επιτροπή που σήμερα αποτελείται από τους Υπουργούς Εξωτερικών, Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων με στόχο την προώθηση των ενεργειών και δράσεων που απαιτούνται για την έγκαιρη προετοιμασία της κρατικής μηχανής.

Ακολούθως, τον Αύγουστο του 2008, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη δημιουργία Επιτελείου Προεδρίας υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας που θα είναι αρμόδιο για τον γενικό διοικητικό και οργανωτικό συντονισμό της προετοιμασίας και άσκησης της Προεδρίας. Το Επιτελείο Προεδρίας, μεταξύ άλλων, θα καθοδηγεί και συντονίζει την εργασία έξι Ομάδων Εργασίας που έχουν συσταθεί για να χειριστούν επιμέρους οργανωτικές πτυχές της Προεδρίας και που είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που έχω ήδη αναφέρει. Οι Ομάδες αυτές είναι οι εξής:

- (1) Ομάδα Εργασίας Υποδομών/Εγκαταστάσεων Μεταφορών/Εξοπλισμού (που συντονίζεται από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων),
- (2) Ομάδα Εργασίας των Προπαρασκευαστικών Οργάνων του Συμβουλίου και άλλων Επιτροπών Ε.Ε. (που συντονίζεται από το Υπουργείο Εξωτερικών),

(3) Ομάδα Εργασίας Στελέκωσης και Κατάρτισης (που συντονίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών),

(4) Ομάδα Εργασίας Εκπαίδευσης/Κατάρτισης (που συντονίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών),

(5) Ομάδα Εργασίας Δημοσιονομικών και Προϋπολογισμού (που συντονίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών), και

(6) Ομάδα Νομικών και Θεσμικών Θεμάτων (που συντονίζεται από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας).

Έχει ήδη διαφανεί ότι στις Ομάδες αυτές θα πρέπει να προστεθούν και κάποιες άλλες όπως, για παράδειγμα, Ομάδα με αντικείμενο την επικοινωνιακή στρατηγική της Προεδρίας.

Επίσης, με στόχο τη γρήγορη ανταπόκριση στις τεράστιες υποχρεώσεις κατά την προετοιμασία και διεξαγωγή της Προεδρίας, θα επιδιωχθεί η υιοθέτηση γρήγορων και ευέλικτων διαδικασιών καθώς και η αγορά υπηρεσιών για μη μόνιμες εργασίες, πάντοτε βέβαια στα πλαίσια που επιτρέπει το κοινοτικό κεκτημένο.

Στρατηγικής σημασίας για την επιτυχία της Προεδρίας είναι, επίσης, η επιλογή σημαντικών μεν για την Ένωση αλλά και πραγματοποιήσιμων προτεραιοτήτων σε αντίθεση με ένα πολύ φιλόδοξο αλλά μη ρεαλιστικό πρόγραμμα. Η στενή συνεργασία με τα κράτη-μέλη που αποτελούν μαζί με την Κύπρο το τρίο Προεδρίας, για τον καθορισμό κοινού Προγράμματος της δεκαοκτάμηνης

Προεδρίας έχει ήδη αρχίσει, ενώ η καθεμιά από τις τρεις χώρες θα έχει μέσα στο πλαίσιο του κοινού Προγράμματος την ευχέρεια να προωθήσει και τις δικές της προτεραιότητες. Για την Κύπρο, ένας από τους παράγοντες επιτυχίας θα είναι η πρόοδος που μπορεί να επιτύχει σε εκείνα τα θέματα που θεωρεί η ίδια σημαντικά αλλά που βρίσκονται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος και άλλων κρατών-μελών.

Αυτών λεχθέντων, θα πρέπει να αναφερθεί ότι το μεγαλύτερο μέρος των θεμάτων που θα βρίσκονται στο Πρόγραμμα της δεκαοκτάμηνης Προεδρίας θα είναι εκείνα που θα “κληρονομηθούν” από τις προηγούμενες Προεδρίες και την κανονική ροή των ευρωπαϊκών

δεδομένων. Σημαντικό παράδειγμα αποτελούν οι Δημοσιονομικές Προοπτικές για την επόμενη προγραμματική περίοδο 2014-2020 που αναπόφευκτα θα τύχουν διαπραγμάτευσης στο δικό μας τρίο Προεδρίας.

Τα χρονοδιαγράμματα είναι πολύ σημαντικά – ενώ η κυπριακή Προεδρία θα ξεκινήσει επίσημα την 1.7.2012, οι προετοιμασίες για την προώθηση πρωτοβουλιών θα πρέπει ξεκινήσουν πολύ νωρίτερα. Εδώ θα πρέπει να τονιστεί ότι βασική προϋπόθεση για επιτυχία είναι η από

πριν συνεργασία με άλλα κράτη-μέλη ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη συμφωνίας για συγκεκριμένα θέματα κατά τη διάρκεια της Προεδρίας.

Αξίζει εδώ να αναφερθεί ότι η στενή συνεργασία και ο αποτελεσματικός συντονισμός με την Πολωνία και τη Δανία οι οποίες, μαζί με την Κύπρο, αποτελούν το «τρίο Προεδρίας», που θα ασκήσει την Προεδρία κατά τη δεκαοκτάμηνη περίοδο που αρχίζει από την 1η Ιουλίου 2011 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012 θα είναι καταλυτικός τόσο για την επεξεργασία εμπνευσμένου αλλά και

ρεαλιστικού κοινού Προγράμματος, αλλά και για την αποδοτική προετοιμασία, για παράδειγμα μέσω ανάπτυξης κοινών προγραμμάτων κατάρτισης όσων θα διαδραματίσουν ρόλο στη δεκαοκτάμηνη Προεδρία. Το «τρίο Προεδρίας» έχει ήδη αρχίσει τις επαφές εδώ και περισσότερο από ένα χρόνο και μέσα στα πλαίσια αυτά έχουν ήδη πραγματοποιηθεί 4 συναντήσεις.

Η συσσωρευμένη εμπειρία άλλων κρατών-μελών μπορεί, επίσης, να αξιοποιηθεί και έχουν ήδη αρχίσει να γίνονται οι απαραίτητες επαφές.

Στόχος είναι να εντοπιστούν εκείνες οι βέλτιστες πρακτικές που συνάδουν και με τα δεδομένα της Κύπρου, οι οποίες να αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Η επιτυχία της Προεδρίας του Συμβουλίου είναι, επίσης, στενά συνδεδεμένη με τη συνεχή συνεργασία και καλές σχέσεις μεταξύ της Προεδρίας και των πρωτευουσών των άλλων κρατών-μελών, καθώς και των Μόνιμων Αντιπροσωπειών τους στις Βρυξέλλες. Αυτό είναι σημαντικό για τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης στις σχέσεις της Προεδρίας με τις Αντιπροσωπείες των άλλων κρατών-μελών, ώστε αυτές να επιζητούν τις καλές υπηρεσίες της και να διευκολύνεται η επίτευξη συμβιβαστικών λύσεων κατά τη διάρκεια του εξαμήνου της Προεδρίας.

Παράλληλα, σημαντικός παράγοντας, ιδιαίτερα για ένα νέο και μικρό κράτος-μέλος είναι η στενή συνεργασία και συντονισμός με τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή – θεσμικά όργανα της Ένωσης με

ανεκτίμητη εμπειρία και γνώση όλων των θεμάτων, περίπλοκων πολιτικών και μηχανισμών της Ε.Ε. Τόσο η Γραμματεία όσο και η Επιτροπή μπορούν να προσφέρουν ανεκτίμητη βοήθεια τόσο σε πρακτικό επίπεδο όσο και στη φάση των διαπραγματεύσεων.

Η σημασία της καλής συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δε θα πρέπει, επίσης, να υποεκτιμηθεί σε καμιά περίπτωση, αλλά ακόμη περισσότερο λαμβάνοντας υπ'όψιν τον αναβαθμισμένο ρόλο που αυτό θα έχει μετά την επικύρωση της Συνθήκης της Λισαβόνας.

Κυρίες και κύριοι,

Με δεδομένη την ιστορική, γεωγραφική και πολιτιστική ευρωπαϊκή ταυτότητα του νησιού μας, αν η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004 σηματοδότησε τη γέννηση του ευρωπαϊκού κράτους-μέλους, η επιτυχής άσκηση της Προεδρίας θα σημάνει την “ενηλικίωση” της Κυπριακής Δημοκρατίας ως μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας. Οι απαιτήσεις της ενάσκησης της

Προεδρίας θα ωθήσουν το κράτος και τους θεσμούς του και ιδιαίτερα τη δημόσια υπηρεσία σε νέα επίπεδα με πιο ολοκληρωμένη και σε βάθος γνώση των ευρωπαϊκών θεμάτων αλλά και πιο στρατηγική, συντονισμένη και αποτελεσματική συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων της Ένωσης.

Είναι γι' αυτό που καταληκτικά, θα ήθελα να τονίσω, ακόμα μια φορά, ότι η επιτυχής άσκηση της πρώτης Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Κύπρο είναι ένας στόχος εθνικής σημασίας που αποτελεί σημαντική πρόκληση για κάθε νέο κράτος-μέλος και πολύ περισσότερο για μια μικρή χώρα όπως η Κύπρος. Παράλληλα όμως, θα αποφέρει στη Δημοκρατία σημαντικά οφέλη αναβαθμίζοντας το κύρος της και εμποδώνοντας ακόμη περισσότερο τη θέση της στους κόλπους της Ένωσης. Για το λόγο αυτό, η συστράτευση όλων για την επίτευξη αυτού του κεφαλαιώδους για το κυπριακό κράτος στόχου είναι απαραίτητη.

Σας ευχαριστώ.

Β' Ενότητα: Επιχειρησιακές και Λειτουργικές Πτυχές

Εισαγωγή:

Χρίστος Πατσαλίδης,
Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Οικονομικών

Εισηγητές:

Ηλίας Πλασκοβίτης,
πρώην Γενικός Γραμματέας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Vincenzo Scordamaglia,
Επίτιμος Γενικός Διευθυντής Συμβουλίου Ε.Ε.

Τάκης Αναστόπουλος,
Γενική Γραμματεία Επιτροπής της Ε.Ε.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΑΤΣΑΛΙΔΗΣ,

Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Οικονομικών

Κυρίες και Κύριοι,

Με την ανάληψη της Προεδρίας, οι οργανισμοί της κυπριακής δημόσιας υπηρεσίας αναλαμβάνουν αυξημένη ευθύνη για την επιτυχή και αποτελεσματική υλοποίηση των εργασιών που θα λάβουν χώρα. Με την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. αποτελούν ήδη αναπόσπαστο μέρος του επιχειρησιακού της πυρήνα. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της Προεδρίας, αναμένεται να αναλάβουν την ηγεσία των διαφόρων Επιτροπών και να αποτελέσουν την κινητήρια δύναμη της Ε.Ε. για ένα εξάμηνο.

Η εμπειρία των άλλων εταίρων μας, μας διδάσκει ότι για την επιτυχή αντιμετώπιση της πρόκλησης που συνεπάγεται η Προεδρία, απαιτούνται σύγχρονες διοικητικές δομές, αποτελεσματικές διαδικασίες και κυρίως νοοτροπίες και συμπεριφορές που να προάγουν την ομαδικότητα, τη συνέργεια, τη συναντίληψη και το συντονισμό – χωρίς γραφειοκρατικές αγκυλώσεις – ανάμεσα σε πολλές αρμόδιες ή συναρμόδιες υπηρεσίες.

Συνεπώς, κρίνεται αναγκαία η βελτίωση της νομοθεσίας έτσι, ώστε η κρατική μηχανή να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στα καθήκοντά της με

τρόπο ευέλικτο και αποδοτικό. Απαραίτητη προϋπόθεση για μια επιτυχή Προεδρία αποτελεί και η κατάλληλη αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών καθώς και η στοχευόμενη εκπαίδευση των στελεχών των Υπουργείων και άλλων επιχειρησιακών παραγόντων έτσι, ώστε να είναι σε θέση να επιτελέσουν τα ποικίλα και πολλαπλά καθήκοντα που θα αναλάβουν.

Στα πλαίσια της προετοιμασίας της κυπριακής δημόσιας υπηρεσίας δραστηριοποιούνται έξι Ομάδες Εργασίας οι οποίες έχουν συσταθεί μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Όσον αφορά τα θέματα στα οποία το Υπουργείο Οικονομικών έχει την κύρια αρμοδιότητα, έχουν δραστηριοποιηθεί οι Ομάδες Εργασίας των *Δημοσιονομικών και*

Προϋπολογισμού, της Στελέχωσης και Προσωπικού, της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης καθώς και η υποεπιτροπή της Πληροφορικής για θέματα μηχανογράφησης. Επιπρόσθετα, έχουν δραστηριοποιηθεί οι Ομάδες Εργασίας των Υποδομών, Εγκαταστάσεων, Μεταφορών και Εξοπλισμού, των Νομικών και Θεσμικών Θεμάτων, και των Επιτροπών Ε.Ε.

Συμπερασματικά, η Δημόσια Υπηρεσία καλείται να δημιουργήσει τις συνθήκες και τις διαδικασίες εκείνες που χρειάζονται για να υποστηρίξουν την επιτυχή υλοποίηση των εργασιών της Προεδρίας της Ε.Ε. Προς αυτή την κατεύθυνση, χρειάζεται σκληρή δουλειά από όλους τους εμπλεκόμενους σε ένα κλίμα συλλογικής δράσης και στενής συνεργασίας.

Ηλίας Πλασκοβίτης

πρώην Γενικός Γραμματέας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών

Ο Ηλίας Πλασκοβίτης είναι, από το 1998, Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Παντείου Πανεπιστημίου. Ο τομέας ακαδημαϊκής εξειδίκευσής του αφορά στην Περιφερειακή Πολιτική και Υποδομή. Υπήρξε Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας για τις Σχέσεις με τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και τους Διεθνείς Οργανισμούς, κατόπιν Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης, ενώ από το 2000 μέχρι το 2004 βρισκόταν στη θέση του Γενικού Γραμματέα Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στο Υπουργείο Εξωτερικών με κύριες αρμοδιότητες την ελληνική Προεδρία στην Ε.Ε., τις εξωτερικές σχέσεις της Ε.Ε., την εναρμόνιση με την κοινοτική νομοθεσία και τις διαπραγματεύσεις για τη νέα Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη.

Η Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε. αποτελεί επένδυση στο διεθνές κύρος του κράτους-μέλους που την ασκεί, στην αναγνωρισιμότητα και τη διεθνή αποδοχή της πολιτικής του ηγεσίας, αλλά και μοναδική ευκαιρία για τον «εξευρωπαϊσμό» της δημόσιας διοίκησης με τη συμμετοχή της στον πυρήνα της λήψης κρίσιμων αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως, τα οφέλη από αυτή την επένδυση είναι μεσοπρόθεσμα και έμμεσα. Στόχος της περιοδικής Προεδρίας πρέπει να είναι η εξυπηρέτηση του κοινού ευρωπαϊκού συμφέροντος και όχι των συμφερόντων της προεδρεύουσας χώρας. Όλα αυτά δε σημαίνουν, βεβαίως, ότι η εκάστοτε Προεδρία δε διαμορφώνει την ημερήσια διάταξη και τις προτεραιότητες που θα απασχολήσουν το Συμβούλιο και τα άλλα όργανα της Ένωσης. Οι προτεραιότητες αυτές επηρεάζονται από τα ειδικότερα ενδιαφέροντα (και συμφέροντα) του προεδρεύοντος κράτους – μέλους. Προωθούνται, όμως, ως κοινοτικές δράσεις στα πλαίσια του κοινοτικού κεκτημένου.

Εισήγηση

Η εμπειρία της 4ης ελληνικής Προεδρίας

Σας ευχαριστώ πολύ κατ' αρχάς για τη θαυμάσια φιλοξενία. Θα επιχειρήσω να αναφερθώ όσο πιο σύντομα γίνεται στο ιστορικό της ελληνικής Προεδρίας, θα θυμίσω λίγο τις προτεραιότητες της ελληνικής Προεδρίας, θα μιλήσω για τα θέματα των Συμβουλίων, των συναντήσεων και των εκδηλώσεων που ανέλαβε η

4η ελληνική Προεδρία, θα αναφερθώ σε θέματα οργανωτικού σχεδιασμού και θα κλείσω με ένα απολογισμό και μια τελική αποτίμηση της Προεδρίας.

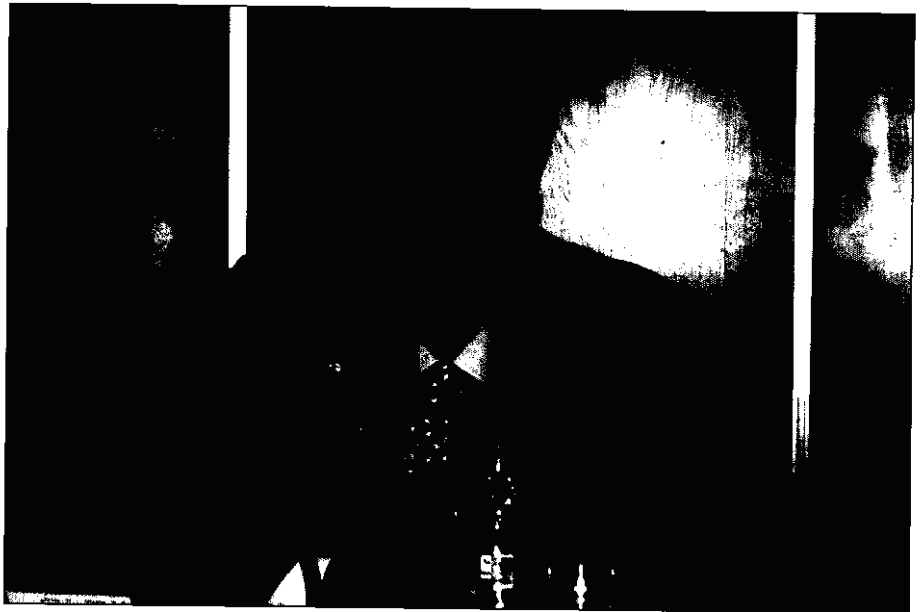
Όσον αφορά τα θέματα των βασικών εισαγωγικών επισημάνσεων, θα μου επιτρέψετε κι εγώ να σταθώ στο ρόλο μιας Προεδρίας και να αναφέρω γενικότερα ότι η Προεδρία του Συμβουλίου αποτελεί μια επένδυση. Είναι επένδυση στο διεθνές κύρος, στην αναγνωρισιμότητα και στη διεθνή αποδοχή της πολιτικής του ηγεσίας, αλλά και μια μοναδική ευκαιρία για «εξευρωπαϊσμό» της δημόσιας διοίκησης με τη συμμετοχή στον πυρήνα λήψης κρίσιμων πολιτικών αποφάσεων για πολιτικές και δράσεις της Ε.Ε. Όμως κι εδώ τα οφέλη από αυτή την επένδυση είναι μεσοπρόθεσμα και έμμεσα. Θα ήταν μέγα λάθος και σίγουρη συνταγή αποτυχίας αν ένα κράτος-μέλος επιδιώξει να εκμεταλλευτεί την Προεδρία για την επίλυση δικών του ζητημάτων που δεν αφορούν άλλα κράτη-μέλη. Στόχος της εκάστοτε περιοδικής εναλλασσόμενης Προεδρίας είναι η εξυπηρέτηση του κοινού ευρωπαϊκού συμφέροντος και όχι των συμφερόντων της προεδρεύουσας χώρας.

Τούτου λεχθέντος βέβαια, δε σημαίνει ότι η εκάστοτε Προεδρία δεν επηρεάζει την ημερήσια διάταξη και τις προτεραιότητες που θα απασχολήσουν το Συμβούλιο, και κατ' επέκταση και τα άλλα όργανα της Ε.Ε. Επίσης, είναι φυσικό ότι οι προτεραιότητες αυτές επηρεάζονται από τα ειδικότερα ενδιαφέροντα (και συμφέροντα αν θέλετε) του προεδρεύοντος κράτους-μέλους. Προωθούνται, όμως, αυτά τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα της

προεδρεύουσας χώρας ως κοινοτικές δράσεις στα πλαίσια του κοινοτικού κεκτημένου και βεβαίως όχι αποκλειστικά, χωρίς δηλαδή να αγνοούν τα ενδιαφέροντα των άλλων εταίρων και κυρίως χωρίς να αγνοούν τα σε εξέλιξη ευρισκόμενα θέματα.

Αυτό που θα μετρήσει ως τελικός απολογισμός και θα χαρακτηρίσει μια Προεδρία είναι το πόσα θέματα πέτυχε να κλείσει, ή να τα προχωρήσει σύμφωνα με τον προγραμματισμό, επιτυγχάνοντας συμβιβασμούς και συμφωνίες και όχι τόσο πόσα νέα θέματα άνοιξε εισάγοντάς τα (μερικές φορές πιεστικά) στην ημερήσια διάταξη. Η επίτευξη συμφωνίας σε επίπεδο Ε.Ε. είναι σχεδόν πάντα αποτέλεσμα συμβιβασμού μεταξύ διαφορετικών απόψεων και συμφερόντων, του λεγόμενου πάρε-δώσε δηλαδή, και όχι της κατά κράτος επιβολής των θέσεων μιας μερίδας κρατών ή ακόμα χειρότερα ενός κράτους-μέλους. Η επιτυχής Προεδρία είναι εκείνη που θα ισορροπήσει διαφορετικές απόψεις προσφέροντας σε όλους στοιχεία που τους επιτρέπουν μίαν αξιοπρεπή (για την εσωτερική κοινή τους γνώμη) υποχώρηση χωρίς ταυτόχρονα, όμως, να μηδενίζει το περιεχόμενο και τη ουσία της απόφασης. Ο λεγόμενος δηλαδή ελάχιστος κοινός παρονομαστής, εάν γίνει τόσο ελάχιστος δε θεωρείται επιτυχής συμβιβασμός.

Στην Ε.Ε. όλα τα κράτη-μέλη είναι ίσα αλλά μερικά είναι πιο ίσα από τα άλλα... Πρόκειται για μια αλήθεια που όσο και αν δεν ομολογείται είναι λάθος να αγνοείται κυρίως από μικρές ή μεσαίες χώρες. Ως εκ τούτου, η αναζήτηση συμμαχιών και στήριξης από τις μεγάλες χώρες, για

τις προτεραιότητες και επιλογές της Προεδρίας είναι βασική προϋπόθεση επιτυχίας. Άτυπες συναντήσεις με τις «μεγάλες δυνάμεις», έστω σε υπηρεσιακό επίπεδο, όπου δίδονται εκτενείς και έγκαιρες εξηγήσεις για τους σκοπούς και τον τρόπο χειρισμού των θεμάτων από την Προεδρία βοηθούν εξαιρετικά. Ο αιφνιδιασμός, η απροειδοποίητη κίνηση προκαλεί εξαιρετικά δυσμενείς αντιδράσεις ακόμα και αν επί της ουσίας δεν υπάρχει διαφωνία.

Ομοίως πολύτιμο σύμμαχο αλλά και επικίνδυνο αντίπαλο μπορεί να αποτελέσει η γραφειοκρατία των Βρυξελλών, οι ανώτεροι υπηρεσιακοί παράγοντες του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Για μια μικρή χώρα με αναπόφευκτες διοικητικές ανεπάρκειες, η στήριξη από τις κοινοτικές υπηρεσίες είναι κρίσιμος παράγων επιτυχίας. Εδώ, όμως, χρειάζεται η επίτευξη μιας λεπτής ισορροπίας. Η γραφειοκρατική αδράνεια, η σιγουριά της πεπατημένης, η αποφυγή του καινούργιου και του διαφορετικού είναι ελαττώματα του δημόσιου

τομέα που δεν απουσιάζουν και από τα κοινοτικά όργανα. Η Προεδρία πρέπει να διαβουλευτεί, να συνεργαστεί και να πείσει για τις πρωτοβουλίες της, αλλά να μην πέσει στην παγίδα του «απλώς ακολουθώ οδηγίες», στην παγίδα της διαχείρισης και διεκπεραίωσης προειλημμένων αποφάσεων και τελικά στην έλλειψη ταυτότητας και πρωτοβουλίας. Το κλειδί για να δημιουργηθεί το απαραίτητο κλίμα εμπιστοσύνης είναι και πάλιν ο μη αιφνιδιασμός και η πολύ καλή γνώση των θεμάτων εκ μέρους των χειριστών της Προεδρίας.

Αρκετά κράτη-μέλη, κυρίως τα νεότερα, δε συνειδητοποιούν επαρκώς τον ρόλο και τη σημασία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και μάλιστα τον νέο ρόλο που μας παρουσίασε προηγουμένως ο κ. Μποτόπουλος στα πλαίσια της Συνθήκης της Λισαβόνας. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι πλέον θεσμός που συναποφασίζει για όλα τα κρίσιμα ζητήματα και είναι συχνά αρνητικό προς τις θέσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής, όχι

μόνο για λόγους ουσίας, αλλά και για να κατοχυρώσει το θεσμικό του ρόλο και για να ακουστεί η φωνή του στο εκλογικό σώμα προέλευσης του κάθε Ευρωβουλευτή. Πολλές φορές, η απόδοση σημασίας στις θέσεις που διατυπώνει, η ενεργός συμμετοχή του προεδρεύοντος Υπουργού στη συζήτηση της αρμόδιας επιτροπής ή της ολομέλειας είναι αναγκαίες προϋποθέσεις επιτυχούς συνεργασίας. Ας μη φεισθούν οι Υπουργοί τον κόπο της συμμετοχής στις επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το να στείλεις έναν γενικό διευθυντή ή έναν διευθυντή είναι μια λύση στην οποία προβαίνουν μερικές φορές. Ήμασταν όλοι κάποτε σε ένα τέτοιο επίπεδο, έχω πάει στο πόδι Υπουργού, όμως δεν είναι αυτό που περιμένουν οι Ευρωβουλευτές. Περιμένουν ότι για μια κρίσιμη υπόθεση θα μιλήσουν με την πολιτική ηγεσία της προεδρεύουσας χώρας και όχι με έναν έστω ανώτερο υπηρεσιακό παράγοντα. Συνεπώς, θεωρώ ότι αν αυτό προσεχθεί, τότε το Ευρωπαϊκό

Κοινοβούλιο μπορεί να γίνει ένας ακόμα πολύτιμος σύμμαχος της Προεδρίας.

Πρέπει ακόμα να επισημάνουμε ότι η άσκηση της Προεδρίας δεν είναι υπόθεση του Υπουργείου Εξωτερικών ή του οποιουδήποτε άλλου μεμονωμένου Υπουργείου. Νομίζω ότι η κίνηση διορισμού επιτελείου για την Προεδρία με πολιτικό πρόσωπο διορισμένο από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας δείχνει ότι αυτό έχει γίνει πλήρως αντιληπτό. Είναι υπόθεση συνολικά του κυβερνητικού μηχανισμού και του ίδιου του Προέδρου της Κυβέρνησης ο οποίος πρέπει να αφιερώσει πολύ σημαντικό μερίδιο του χρόνου του τόσο στη φάση προετοιμασίας όσο και κατά τη διάρκεια της Προεδρίας. Δεν μπορώ να φανταστώ πρόοδο της ελληνικής Προεδρίας χωρίς την καταλυτική συμμετοχή του τότε Πρωθυπουργού, του κ. Κώστα Σημίτη, ο οποίος για ώρες επί ωρών ασχολήθηκε με θέματα προετοιμασίας και διεκπεραίωσης της Προεδρίας. Το

Υπουργείο Εξωτερικών διατηρεί φυσικά έναν κεντρικό ρόλο στον καθορισμό των προτεραιοτήτων και στον γενικότερο συντονισμό αλλά δεν μπορεί να υποκαταστήσει τις αρμοδιότητες των άλλων κυβερνητικών υπηρεσιών. Η άσκηση της Προεδρίας, κυρίως η προετοιμασία της, δεν μπορεί παρά να εμφανίζεται συχνά στην ημερήσια διάταξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Στην περίπτωση της Ελλάδας αρκετά Υπουργικά Συμβούλια, και ειδικά κατά τους τελευταίους μήνες πριν την ανάληψη της Προεδρίας, είχαν ως αποκλειστικό θέμα στην ημερήσια διάταξή τους, την οργάνωση και την πρόοδο των θεμάτων της Προεδρίας.

Τέλος, καθοριστικό ρόλο έχει η ποιοτική και ποσοτική επάρκεια της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της προεδρεύουσας χώρας στην Ε.Ε. (ΜΑΕΕ). Η ΜΑΕΕ ενημερώνει αμφίδρομα τους εταίρους και τις κεντρικές αρχές της Προεδρίας, εισηγείται θέσεις και τρόπους προσέγγισης, προετοιμάζει τους φακέλους των εκπροσώπων των

εθνικών αρχών, συντονίζει τις θέσεις της Προεδρίας μεταξύ διαφορετικών σχηματισμών του Συμβουλίου, διαπραγματεύεται με τις άλλες αντιπροσωπείες και με τα κοινοτικά όργανα, προεδρεύει στο COREPER I και II, εξασφαλίζει συμμαχίες και ισορροπίες και γενικά αποτελεί πρωταρχικό παράγοντα ιδιαίτερα για κράτη-μέλη που η κεντρική τους διοίκηση δεν διαθέτει επαρκή εμπειρία από κοινοτικές διαδικασίες. Αξιοκρατικά και μόνο αξιοκρατικά κριτήρια πρέπει να χρησιμοποιούνται για την επιλογή του προσωπικού που αναγκαστικά θα πρέπει να αυξηθεί σημαντικά και σε χρόνο τουλάχιστον 12 μηνών πριν την έναρξη της Προεδρίας. Θα ήταν λάθος κατά την κρίση μου να σταλεί κάποιος ως ενίσχυση της ΜΑΕΕ έναν ή δύο μήνες πριν την ανάληψη της Προεδρίας όπου θα εμφανιστεί, άγνωστος μεταξύ αγνώστων, να παίζει το ρόλο του συντονιστή και του προεδρεύοντος μιας Επιτροπής του Συμβουλίου.

Θα μπορούσε να πει πολλά κανείς ακόμα αλλά χρειάζεται να διαφυλάξω λίγο χρόνο για τις υπόλοιπες ενότητες. Θα περάσω εν συντομία στα θέματα των προτεραιοτήτων της 4ης ελληνικής Προεδρίας. Εδώ να κάνουμε μία διάκριση. Όταν λέμε προτεραιότητες υπάρχουν ουσιαστικά δύο κατηγορίες. Υπάρχουν οι πολιτικές προτεραιότητες οι οποίες είναι αυτές που δημοσιοποιεί η Προεδρία. Είναι αυτές που έχουν ένα πολιτικό και επικοινωνιακό περιεχόμενο, πρωτίστως στην εσωτερική κοινή γνώμη αλλά ακούγονται και σχολιάζονται βεβαίως και διεθνώς και οι οποίες δεν είναι φυσικά ξεκομμένες από την ροή των πραγμάτων και τα ενδιαφέροντα της

Ε.Ε. Είναι, όμως, επιλεκτικές και τονίζουν κάποιες πτυχές που ενδιαφέρουν τη συγκεκριμένη Προεδρία. Εμείς, αναπόφευκτα είχαμε ως νούμερο ένα θέμα τη διεύρυνση και την ένταξη της Κύπρου. Παρότι με την προηγηθείσα Δανική Προεδρία είχαν οριστικοποιηθεί οι διαπραγματεύσεις δεν είχε ολοκληρωθεί η Συνθήκη Ένταξης. Γνωρίζουν οι έγκριτοι νομικοί που είναι παρόντες ότι όταν συντάσσεται μια Συνθήκη Ένταξης χίλια δύο ζητήματα μπορούν να προκύψουν (και προέκυψαν), τα οποία ήταν αντικείμενο της ελληνικής Προεδρίας.

Δεύτερον, επιλέξαμε το θέμα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων το οποίο ήταν ενταγμένο στη Στρατηγική της Λισαβόνας. Ιδού ένα παράδειγμα επιλεκτικής προώθησης: η Στρατηγική της Λισαβόνας. Είναι κοινοτικό κεκτημένο, είναι μέσα στον κορμό των βασικών θεμάτων που καλείται να υπηρετήσει η Προεδρία, όμως, το τι ειδικότερα από τα δεκάδες, ή εκατοντάδες ζητήματα, που είναι ενταγμένα στη Στρατηγική της Λισαβόνας, θα θελήσει η Προεδρία να προαγάγει στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου είναι το δικό της λιθαράκι. Για μας ήταν το θέμα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Μετανάστευση και διαχείριση εξωτερικών συνόρων ήταν η τρίτη σημαντική πολιτική προτεραιότητα της ελληνικής Προεδρίας. Αντιληπτό το γιατί, αφού αφενός η Ελλάδα αποτελεί εξωτερικό σύνορο της Ε.Ε. και αντιμετωπίζει οξύ θέμα λαθρομετανάστευσης, ενώ αφετέρου είναι διστακτικά τα βήματα από πλευράς Ε.Ε. Αποτελεί εύκολη λύση για τις μεγάλες χώρες να ρίξουν το μπαλάκι στις χώρες των εξωτερικών

συνόρων και να μην ξοδέψουν ούτε χρήμα ούτε προσπάθεια οι ίδιες στον τομέα αυτό. Προφανώς λοιπόν, η ελληνική Προεδρία θέλησε να αναβαθμίσει το πρόβλημα, να το βάλει δηλαδή μέσα στην κεντρική ροή των πραγμάτων.

Η ολοκλήρωση του σχεδίου Συνταγματικής Συνθήκης, ήταν επίσης ένα μεγάλο θέμα. Όταν εμείς αναλάβαμε την Προεδρία, θυμάστε ότι είχε μπει σε ένα περίεργο τέλμα όπου ο ίδιος ο τότε Πρόεδρος της Συντακτικής Συνέλευσης, ο κ. Ζισκάρ Ντ' Εστέν, έδινε αμφιλεγόμενα μηνύματα ως προς το αν πρέπει ή δεν πρέπει να καταθέσει το τελικό σχέδιο εντός της ελληνικής Προεδρίας, ή μήπως θα έπρεπε να το αναβάλει φοβούμενος μήπως δεν επιτευχθεί τελικά η απαραίτητη ομοθυμία. Η γραμμή η οποία έδωσε τότε ο Έλληνας Πρωθυπουργός ήταν ότι η πρόταση Συνταγματικής Συνθήκης θα έπρεπε να εμφανιστεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης με ολοκληρωμένο τρόπο και να τεθεί υπ' όψιν όλων των εταίρων.

Τέλος, υπήρξε το θέμα της ενταξιακής προοπτικής των Δυτικών Βαλκανίων. Η Ελλάδα επέμεινε ώστε η Ε.Ε. να αναβαθμίσει τη συμβατική της σχέση με χώρες όπως η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, η Αλβανία, η Σερβία ώστε να τους αποδώσει σαφή ενταξιακή προοπτική, με χρονοδιάγραμμα και ενισχυμένη χρηματοδοτική στήριξη.

Αυτά, λοιπόν, παρουσιάσαμε ως πολιτικές προτεραιότητες. Πάνω σε αυτά έγιναν οι εναρκτήριες δηλώσεις, μεταξύ άλλων και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκ μέρους της ελληνικής Προεδρίας. Αλλά, βεβαίως, υπάρχει

και ένα άλλο πακέτο προτεραιοτήτων. Αυτές που περιλαμβάνονται στο λεγόμενο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα των δύο διαδοχικών προεδριών. Αυτό μόνο που θέλησα να αναδείξω είναι το πόσο επιμέρους, ειδικά, διάσπαρτα και ανόμοια είναι μεταξύ τους τα θέματα που καλείται να αντιμετωπίσει μία Προεδρία πέραν και έξω από αυτό το πακέτο των πέντε μεγάλων πολιτικών προτεραιοτήτων στις οποίες αναφέρθηκα προηγουμένως. Και τότε είχαμε κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα μεταξύ δύο χωρών. Αν εσείς λειτουργήσετε με την Αναθεωρητική Συνθήκη της Λισαβόνας θα έχετε κοινό πρόγραμμα μεταξύ τριών... Καλή τύχη!

Βλέπετε εδώ, μεταξύ άλλων, θέματα εσωτερικής αγοράς, το θέμα της κοινοτικής πατέντας, των «ανοικτών ουρανών», των συνθηκών εργασίας των εποχιακά απασχολούμενων, της αναθεώρησης της νομοθεσίας για τη

φαρμακοβιομηχανία, της αναθεώρησης του καθεστώτος για μεσογειακά, γεωργικά προϊόντα, το θέμα των γενετικά τροποποιημένων τροφίμων, τη νομοθεσία για το «ορυπαίνων πληρώνει», για τους «επί μακρών διαμένοντες μετανάστες», τα θέματα του σχεδίου δράσης για την τρομοκρατία, θέματα δικαστικής συνεργασίας στη γονική μέριμνα ανηλίκων, θέματα της Κοινής Στρατηγικής για τη Ρωσία. Δηλαδή θέματα μεγάλα και μικρά, επιμέρους και θεμελιώδη. Μέχρι και τα θέματα που αφορούσαν τη μισθοδοσία και τη συνταξιοδότηση των κοινοτικών υπαλλήλων ανέκυψαν εκείνη την εποχή με μία ένταση που μας αιφνιδίασε όλους. Κοντέψαμε να μην μπορούμε να κάνουμε Προεδρία διότι βρισκόμαστε προ του κινδύνου γενικής απεργίας των υπαλλήλων του Συμβουλίου και της Επιτροπής αν δεν δίνονταν οι δέουσες λύσεις σε θέματα μισθοδοσίας και συνταξιοδότησης. Συνεπώς,

περνώντας πολύ γρήγορα όλα αυτά, θέλω να πω ότι όντως η Προεδρία θα κληθεί να παίξει σημαντικό ρόλο και στα μεγάλα πολιτικά ζητήματα αλλά και σε πάρα πολλά ντοσιέ επιμέρους θεμάτων για τα οποία χρειάζεται έγκυρη ενημέρωση και μελέτη.

Να περάσω στην επόμενη διαφάνεια, που έχει να κάνει με συμβούλια, συναντήσεις και εκδηλώσεις. Πόσες κάναμε; 459 ήταν στο πρόγραμμα! Δύο την ημέρα περίπου ήταν οι συναντήσεις και οι εκδηλώσεις που οργανώσαμε. Βέβαια, δεν ήταν όλες στην Αθήνα. Στην Ελλάδα ήταν οι 234 από τις 459, οι υπόλοιπες ήταν στις Βρυξέλλες ή στο Λουξεμβούργο, είχαμε και μία στη Λισαβόνα, τη Σύνοδο Κορυφής με τις Αφρικανικές χώρες. Από τις 234 που έγιναν στην Ελλάδα, οι 112 ήταν πρωτοβουλία της Προεδρίας αλλά οι υπόλοιπες έπρεπε να γίνουν, δεν ήταν δική μας απόφαση το αν θα γίνουν ή όχι. Είχαμε μία Προεδρία που ίσως να έχει σπάσει το ρεκόρ σε Συνόδους

Κορυφής. Είχαμε τέσσερα Ευρωπαϊκά Συμβούλια και άλλες τέσσερις ολομέλειες κορυφής. Θυμίζω ότι είχαμε τα δύο κανονικά Ευρωπαϊκά Συμβούλια, δηλαδή, το άτυπο για τα θέματα της Λισαβόνας στις Βρυξέλλες τον Μάρτη και το επίσημο στη Θεσσαλονίκη με το οποίο έκλεισε η Προεδρία. Αλλά είχαμε δύο ακόμα έκτακτα Ευρωπαϊκά Συμβούλια, ένα για να ληφθούν αποφάσεις για τη Συνταγματική Συνθήκη και ένα για την κρίση του Ιράκ. Το ένα από τα δύο έκτακτα στην Αθήνα, το άλλο στις Βρυξέλλες. Είχαμε, επίσης, συνόδους κορυφής με Ρωσία, και όπως προανέφερα με Αφρική. Τέλος, από τις 459 συναντήσεις και εκδηλώσεις οι 95 ήταν σε επίπεδο Υπουργών, δηλαδή, ήταν συμβούλια στα οποία συμμετείχαν αντιπροσωπείες με επικεφαλής Υπουργό. Αυτά έτσι, εν συντομία, όσον αφορά την εμπειρία μας από τα θέματα των συμβουλίων.

Έρχομαι τώρα στον οργανωτικό σχεδιασμό. Ώρες μπορεί να μιλάει κανείς, όμως προσωπικά δεν είχα την αρμοδιότητα της διοικητικής εφαρμογής των οργανωτικών θεμάτων. Είχαμε συγκροτήσει και εμείς ένα γραφείο Προεδρίας, που ήταν όμως διαφορετικό από αυτό που τώρα αναλαμβάνει ο κ. Μολέσκης, δηλαδή είχε μόνο θέματα υποδομών, μετακινήσεων, οργάνωσης της ασφάλειας κτλ. Δεν είχε καθόλου θέματα περιεχομένου πολιτικής. Αυτό παρέμενε στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εξωτερικών, του αναπληρωτή Υπουργού του κ. Γιαννίτση και του ομιλούντος. Εν πάση περιπτώσει, μπορώ σύντομα να σας μεταφέρω ότι ένα από τα πρώτα θέματα που μας είχε απασχολήσει ήταν το έμβλημα: το χελιδόνι με τα

αστεράκια και το κεντρικό σύνθημα που είχαμε παντού το οποίο και βλέπετε στη διαφάνεια. Αυτό είναι από τα πρώτα πράγματα που πρέπει να αποκτήσετε και όσο γρηγορότερα μπορείτε να το ετοιμάσετε τόσο το καλύτερο. Κάναμε μάλιστα μια ειδική τελετή στην Αθήνα στην οποία έγινε παρουσίαση του εμβλήματος, του σλόγκαν κ.λπ.

Στη συνέχεια, έρχεται το θέμα του σχεδιασμού και της λειτουργίας της ιστοσελίδας της Προεδρίας. Ακούσατε ότι οι Ιρλανδοί που είναι μετά από σας κάτι παρουσιάζουν. Είναι πολύ σημαντικό: η ιστοσελίδα αποτελεί εργαλείο δουλειάς για πάρα πολύ κόσμο, κυρίως για τα ΜΜΕ, αλλά και για μια σειρά από ομάδες εργασίας κ.λπ. που πληροφορούνται μέσω της ιστοσελίδας. Μια ανεπαρκής ιστοσελίδα δημιουργεί, αγανάκτηση, κυρίως στους δημοσιογράφους, και η αγανάκτηση αυτή βγαίνει στον Τύπο. Αν βγει η αγανάκτηση στον Τύπο τη χάσαμε την ευκαιρία της Προεδρίας! Γιατί τελικά τι είναι αυτό που θα μετρήσει αν ήταν επιτυχημένη ή όχι; Δεν είναι το τι θα πει ψιθυριστά ο ένας υπάλληλος στον άλλο «καλά τα πήγαν οι Κύπριοι» αλλά το τι διαβάζει η διεθνής κοινή γνώμη. Αν η διεθνής κοινή γνώμη διαβάζει αγανακτισμένους δημοσιογράφους διότι δεν κατάφεραν να ενημερωθούν εγκαίρως και τους ξεπέρασαν οι ειδήσεις και δεν είναι αυτοί που θα τις βγάλουν αλλά κάποιοι άλλοι, έχει γίνει ζημιά, έχουμε χάσει το παιχνίδι.

Είχαμε, όπως είπα, δημιουργήσει το Γραφείο της ελληνικής Προεδρίας με νόμο, που σημαίνει ότι είχε συγκεκριμένες εκ νόμου αρμοδιότητες, ακριβώς, διότι ήταν ένα ένθετο στοιχείο στην ελληνική

ιεραρχία και στη δημόσια διοίκηση. Είχαμε, όπως ανέφερα πριν, τη στελεχειακή ενίσχυση και την ενίσχυση των υποδομών της μόνιμης αντιπροσωπείας. Να το δείτε αυτό, αν δηλαδή χωράνε όλοι στις συνεδριάσεις και ό,τι βεβαίως δεν μπορεί να το καλύψουν οι εγκαταστάσεις σας στις Βρυξέλλες, σας προσφέρονται οι υποδομές του Συμβουλίου. Όμως, οι αναβαθμισμένες υποδομές της Μόνιμης Αντιπροσωπείας είναι συχνά απαραίτητες. Προχωρήσαμε σε μία στελεχειακή ενίσχυση των διευθύνσεων Ε.Ε. στα Υπουργεία. Στην Ελλάδα έχουμε, όπως ξέρετε, πάρα πολλούς νόμους για πάρα πολλά πράγματα που δεν εφαρμόζονται, και δεν εφαρμόζονται σε τέτοιο βαθμό που κανείς τους ξεχνάει κιόλας. Είχαμε, λοιπόν, ένα νόμο που έλεγε ότι όλα τα ελληνικά Υπουργεία πρέπει να έχουν μια διεύθυνση ευρωπαϊκών υποθέσεων. Κάποια στιγμή βγήκαν τα προεδρικά διατάγματα, δημιουργήθηκαν αυτές οι διευθύνσεις και μετετράπησαν ως συνήθως συμβαίνει στην Ελλάδα, σε διευθύνσεις – ψυγεία, δηλαδή, όποιον δεν ξέραμε τι να τον κάνουμε, δεν μας χρησίμευε σε κάτι, τον τοποθετούσαμε στη διεύθυνση της Ε.Ε. Όταν προέκυψε η προοπτική της Προεδρίας, το πρώτο πράγμα που και ο υποφαινόμενος είπε προς τους ομολόγους των Υπουργείων, είναι ότι διαθέτετε τις διευθύνσεις Ε.Ε. Όμως, αντιμετώπισα παγωμένα χαμόγελα. Ποιες διευθύνσεις μου λένε, δεν θυμόμαστε ούτε καν ποιοι είναι εκεί. Λέω, ξεκινάμε από το μηδέν, οι διευθύνσεις αυτές σας χρειάζονται.

Εδώ, ακούω ότι δημιουργείτε Ομάδες Εργασίας. Είναι ένας εναλλακτικός τρόπος προσέγγισης,

μπορεί και να είναι και πιο ευέλικτος, δεν ξέρω. Εμείς δοκιμάσαμε τη στελεχιακή ενίσχυση διευθύνσεων και βεβαίως τοποθετήσαμε και σε όλες μας τις διπλωματικές αντιπροσωπείες, τουλάχιστον σε αυτές που είχαν κάποιο σημαντικό ρόλο στα πλαίσια της Προεδρίας, ένα έξτρα στέλεχος, έστω χαμηλόβαθμο, αλλά έναν άνθρωπο ο οποίος είχε ως αποκλειστική αρμοδιότητα να παρακολουθεί τα θέματα της Προεδρίας, να ενημερώνει, ώστε να είναι η διπλωματική αντιπροσωπεία, στην όποια πρωτεύουσα, σε θέση να χειρίζεται τα θέματα της Προεδρίας με μεγαλύτερη επάρκεια. Φτιάξαμε μια διυπουργική επιτροπή διαβούλευσης και συντονισμού σε επίπεδο γενικών γραμματέων την οποία προέδρευε το Υπουργείο Εξωτερικών. Οργανώσαμε μια σειρά από ενημερωτικές ημερίδες με την αντίστοιχη Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και εκπαιδευτικό υλικό το οποίο μοιράστηκε υπό μορφή ενός αρκετά σημαντικού φακέλου σε όλους τους συμμετέχοντες από όλα τα Υπουργεία της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Κάναμε και προβλέψεις ενίσχυσης του τακτικού προϋπολογισμού των Υπουργείων. Δεν είναι τζάμπα η άσκηση της Προεδρίας, κοστίζει στο φορολογούμενο. Βεβαίως μπορεί να κάνει κανείς εξαλλοσύνες και μπορεί και να το πάει με πιο ήπιο τρόπο, πράγμα το οποίο ήταν και η δική μας επιλογή, αλλά πάντως η ενίσχυση του προϋπολογισμού όλων των Υπουργείων και φυσικά του Υπουργείου Εξωτερικών ήταν απαραίτητη. Σημαντική ενίσχυση χρειάστηκε επίσης το τότε Υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Και εδώ όποιος έχει τα θέματα ασφάλειας θα έχει ένα μεγάλο άλμα κόστους κατά τη διάρκεια της Προεδρίας.

Και ένα ακόμα θέμα το οποίο δεν πρέπει να ξεχνάμε, αν και ενδεχομένως εσείς εδώ να μην έχετε τόσο σοβαρό πρόβλημα. Εμείς είχαμε, τα θέματα της ενσωμάτωσης των κοινοτικών οδηγιών στο εθνικό δίκτυο. Θα μου πείτε τι σχέση έχει αυτό; Μα είναι εξαιρετικά άκομψο και εξαιρετικά άσχημο για μια Προεδρία να εγκαλείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο για μη εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας, να έχει παραπομπές στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο μέσα στο εξάμηνο της Προεδρίας. Είναι πράγματα τα οποία πρέπει να προσεχθούν, είναι πράγματα που μπορούν να αποφευχθούν γιατί ακόμα και αν δεν είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε στην πλήρη ενσωμάτωση μπορούμε να συνεργαστούμε με τις Νομικές

Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, να τους δείξουμε την πρόθεσή μας, να τους δώσουμε ένα χρονοδιάγραμμα και να πετύχουμε έστω μία αναστολή, όποιας ενδεχομένως εχθρικής κίνησης κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Συνηθίζεται αυτό, δεν είναι κάτι που θα γίνει χατίρι σε μια Προεδρία και μόνο, αλλά θέλει προετοιμασία. Πρέπει να το θυμόμαστε και να κινηθούμε εγκαίρως.

Διαμορφώσαμε ένα χώρο γιατί δεν είχαμε κατάλληλο χώρο στην Αθήνα για να υποδεχθεί όλα αυτά τα εκατοντάδες συμβούλια, ομάδες εργασίας κτλ. Δε θεωρήθηκε σκόπιμο, και ορθώς, να τρέχουμε από φουαγιέ ξενοδοχείου σε φουαγιέ ξενοδοχείου για να οργανώσουμε συναντήσεις ομάδων

μετακινώντας δεκαπέντε καμπίνες μεταφραστών από εδώ και από εκεί ανά πάσα στιγμή. Θεωρήθηκε ότι μία ενιαία υποδομή, ένας συνεδριακός χώρος όπως ήταν το Ζάππειο θα μπορούσε να εξυπηρετήσει και όντως εξυπνήρησε σημαντικά. Όταν βεβαίως κρίθηκε αναγκαίο, χρειάστηκε να γεμίσουμε και με τέντες όλο τον γύρω χώρο προκειμένου να καλύψουμε τις ανάγκες αλλά αυτό ήτανε σπάνιο, δυο φορές χρειάστηκε να γίνει, στις υπόλοιπες περιπτώσεις λειτουργήσαμε στις μόνιμες εγκαταστάσεις.

Να μην ξεχάσουμε τα θέματα της επικοινωνιακής παρουσίας της Προεδρίας στους χώρους του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ας μην αναθέσουμε σε ζωγράφο απατεώνα την εκθεσιακή παρουσία, είναι κάτι που μπορεί κανείς να το αποφύγει σχετικά εύκολα πιστεύω...

Επιπλέον αυτού, θα ήθελα να προσθέσω ότι είναι απαραίτητος ο ορισμός ενός άμεσου συνεργάτη του Προέδρου για θέματα Προεδρίας, ήδη νομίζω ο κ. Μολέσκης έχει πάρει αυτή την εντολή. Εμείς είχαμε τον κ. Νίκο Θέμελη ως άμεσο συνεργάτη του Πρωθυπουργού για τα ευρωπαϊκά θέματα. Είναι εντελώς αναγκαίο, γνωρίζετε ότι υπάρχουν ομάδες, ειδική ομάδα η οποία συνέρχεται πριν τα Ευρωπαϊκά Συμβούλια με τους άμεσους συνεργάτες των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων προκειμένου εκεί ακριβώς, να συζητηθούν τα θέματα που δεν συζητούνται σε κανένα άλλο επίπεδο. Και θα μείνω σε αυτό. Είναι τα πλέον ίσως ευαίσθητα θέματα που αφορούν κάθε σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Το θέμα της ανελλιπούς συμμετοχής σε όλες τις ομάδες εργασίας και τις επιτροπές θα μου πείτε είναι αυτονόητο είτε έχουμε την Προεδρία είτε όχι. Στην πράξη, όμως, δεν είναι αυτονόητο γιατί γνωρίζω ότι π.χ. εμείς ως Ελλάδα δεν συμμετείχαμε σε όλες τις ομάδες εργασίας του Συμβουλίου. Αν υπήρχε μια ομάδα για την προστασία της φώκιας στη Βαλτική Θάλασσα δε συμμετείχε Έλληνας εκπρόσωπος διότι δεν είχαμε τόσους εκπροσώπους για να ασχοληθούμε με τη φώκια της Βαλτικής. Όταν, όμως, στο εξάμηνό σας θα κληθείτε να προεδρεύσετε της ομάδας για τη φώκια θα πρέπει να μην εμφανιστεί ως φάντης μπαστούνι κάποιος ο οποίος δεν έχει ποτέ παρουσιαστεί σε αυτή την ομάδα και δεν τον γνωρίζουν και δεν τους γνωρίζει. Άρα λοιπόν, εδώ μπαίνει ένα μεγάλο ζήτημα: πώς θα μπορέσει μία Προεδρία εγκαίρως, τουλάχιστον 12 μήνες πριν, να είναι αν μη τι άλλο παρούσα σε όλες τις ομάδες εργασίας. Εάν δεν το μπορούμε και τονίζω ότι αυτό δεν αποτελεί ούτε ντροπή ούτε κάτι το σπάνιο – γίνεται συχνά από τις μικρές χώρες – συνεννοούμαστε με κάποια άλλη προηγούμενη ή επόμενη Προεδρία ώστε και κατά το δικό μας εξάμηνο θα συνεχίσει να προεδρεύει στη συγκεκριμένη ομάδα. Εάν κρίνουμε ότι είναι μια επουσιώδης, δε σας λέω να αναθέσετε τα καίρια, αλλά μια επουσιώδης ομάδα εργασίας στην οποία δεν υπάρχουν ιδιαίτερα εθνικά ενδιαφέροντα και κυρίως δεν έχουμε διοικητική επάρκεια να την καλύψουμε, η εκχώρηση της Προεδρίας δεν αποτελεί κάτι το πρωτοφανές. Ας πούμε το Λουξεμβούργο, που αναφέρθηκε νωρίτερα ως επιτυχής Προεδρία, το κάνει κατά κόρον.

Ως προς το έντυπο υλικό, θα δείτε ότι χρειάζεται άφθονο και ότι οι πολιτικές προτεραιότητες που ανέφερα στην αρχή καλό είναι να εξηγηθούν, να αναλυθούν, να κυκλοφορήσουν εγκαίρως, όπως και ένα πρόγραμμα εκδηλώσεων και συναντήσεων που αφορά όλο το εξάμηνο. Επίσης, μια σειρά από ειδικές εκδόσεις για συγκεκριμένες εκδηλώσεις και βεβαίως κείμενα απολογισμού του έργου της Προεδρίας γιατί κάτι πρέπει να μείνει μετά από όλη αυτή την προσπάθεια.

Υπενθυμίζω τώρα κάποια άλλα ζητήματα τα οποία πιστεύω σας είναι μεν γνωστά αλλά εμάς τουλάχιστον μας είχαν εκπλήξει ως προς το μέγεθός τους και τα προβλήματα που εμφάνισαν. Ένα από αυτά είναι τα θέματα ασφάλειας και δημόσιας τάξης. Θα δείτε ότι η έλευση εδώ (και οπουδήποτε βέβαια αλλά κυρίως στις χώρες της Μεσογείου) ξένων ηγετών ή πολιτικών προσώπων συνοδεύονται από εξαιρετικά υψηλές απαιτήσεις ασφάλειας, ακόμα και αν οι εγχώριες αρχές ασφάλειας κρίνουν ότι δεν υφίσταται τέτοιος κίνδυνος. Υπάρχει πάντα η άποψη, όποιος φυλάει τα ρούχα του έχει τα μισά, συνεπώς οι απαιτήσεις οι οποίες τίθενται, εμάς τουλάχιστον μας εξέπληξαν, χρειάστηκε περίπου ο διπλασιασμός του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως, χρειάστηκαν προσλήψεις, χρειάστηκαν υποδομές, χρειάστηκαν συστήματα ασφάλειας τα οποία ευτυχώς για την Ελλάδα χρησιμοποιήθηκαν μετά και στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Δυστυχώς, όμως, είναι θέματα τα οποία έχουν κόστος και δεν μπορούμε να τα αγνοήσουμε.

Τα θέματα τηλεπικοινωνιών και διαδικτύου. Είναι πάρα πολύ ωραίο

και πάρα πολύ γραφικό να θέλεις να κάνεις μία ομάδα εργασίας σε κάποιο ορεινό χωριό ή σε κάποιο μοναστήρι ή δεν ξέρω πού αλλού που κατά καιρούς σου εισηγούνται άνθρωποι με διάθεση προστασίας της πολιτιστικής παράδοσης, καμία αντίρρηση, αρκεί το μοναστήρι να μπορεί να έχει καμιά τρακοσαριά θέσεις πρόσβασης στο διαδίκτυο, διαφορετικά θα βρεθείτε προ του απροόπτου να σας ζητούν όλοι εκεί και τώρα πρόσβαση σε δορυφορικές επικοινωνίες και δεν ξέρω τι άλλο και να μην υπάρχουν. Συνεπώς, ναι, καλή είναι και η τουριστική ανάδειξη όπως νωρίτερα ελέχθη, δεν αντιλέγω σε αυτό, το κάναμε και εμείς, αλλά πάρα πολλή προσοχή χρειάζεται σε θέματα υποδομής τηλεπικοινωνιών και διαδικτύου. Είναι εκ των ων ουκ άνευ για την ομαλή λειτουργία της όποιας συνεδρίας.

Ως προς τα θέματα μετάφρασης και διερμηνείας: Συμπαθέστατη, εξαιρετικά κοπιώδης η δουλειά του μεταφραστή αλλά οι άνθρωποι αυτοί είναι και εξαιρετικά απαιτητικοί. Δεν πρόκειται να κάτσουν σε μία γωνίτσα με ένα μικρόφωνο να μεταφράζουν, ούτε πρόκειται να μεταφράζουν εάν δε βλέπουν κατά πρόσωπο αυτόν που μιλάει, ούτε μπορείτε να τους πείτε ότι θα είστε σε άλλο κτίριο, στο πίσω μέρος κτλ. Εμείς, χρειάστηκε να ανασχεδιάσουμε πολλούς χώρους λειτουργίας της Προεδρίας μόνο και μόνο όταν έφθασε, ας το πω έτσι, η επιθεώρηση της μεταφραστικής υπηρεσίας και είπε «λυπούμαστε εδώ εμείς δεν μπαίνουμε». «Εμείς δεν μπαίνουμε», σημαίνει δε γίνεται η συνεδρία, διότι κάποτε υπήρχε η γλωσσική μονοκρατορία των Γάλλων, μετά προσετέθησαν και οι Βρετανοί οι οποίοι διεκδικούσαν τη δική τους

μονοκρατορία. Αρκετοί νόμισαν ότι με μία μετάφραση στα Γαλλικά και στα Αγγλικά τελειώνουμε αλλά, βεβαίως, ξύπνησε ο γλωσσικός εθνικισμός των Γερμανών, ξύπνησε ο γλωσσικός εθνικισμός των Ισπανών. Όταν ξύπνησαν οι Ισπανοί ήρθαν και οι Ιταλοί και είπαν εμείς τι είμαστε. Συνεπώς, διαπιστώνει κανείς ότι στις περισσότερες περιπτώσεις χρειάζεται τουλάχιστον τις 5 μεγάλες γλώσσες. Εάν δε, δεν μπορείς να τις έχεις, είναι πολύ συχνό το φαινόμενο, με ένα τηλέφωνο μία μέρα πριν να πληροφορείσαι ότι «ο κύριος Υπουργός δεν θα έρθει, θα έρθει ο αναπληρωτής Τμηματάρχης διότι δεν έχετε μετάφραση στα Ιταλικά και δεν μπορεί να συμμετέχει ο Υπουργός». Συνεπώς, θέλω να πω ότι όταν οργανώνουμε αυτές τις εκδηλώσεις, το θέμα της μετάφρασης και της διερμηνείας θέλει πάρα πολύ προσοχή.

Και τώρα ο απολογισμός: νομίζω ότι είχαμε ένα θετικό απολογισμό. Θα θυμίσω ότι μπορέσαμε να ολοκληρώσουμε τη Συνθήκη Προσχώρησης και κάναμε μία ιστορική (όπως την ονόμασαν μερικοί) τελετή προσχώρησης των 10 νέων μελών μεταξύ των οποίων βεβαίως και η Κύπρος. Θυμόμαστε όλοι τον αείμνηστο τον Πρόεδρο Παπαδόπουλο που έκανε μια ιστορική ομιλία πραγματικά για τη συμμετοχή της Μεγαλονήσου στην Ε.Ε. Επιτύχαμε μία σημαντική επιτάχυνση των διαπραγματεύσεων με τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Συγκεκριμένα, τερματίσαμε την διεγκυστίδα της συνεχούς παράτασης ως προς το πότε θα ολοκληρωθούν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις και υπήρξε μια οριστική δέσμευση για το τέλος του 2004, πράγμα το οποίο και τηρήθηκε.

Θυμίζω ότι εισαγάγαμε μία νέα εταιρική σχέση με την Τουρκία στην οποία μπήκαν πολλά θετικά στοιχεία για τα ελληνικά ενδιαφέροντα, άλλο αν η Τουρκία στη συνέχεια δεν τήρησε κανένα από τα κρίσιμα στοιχεία της εταιρικής της σχέσης. Όμως, όπως γνωρίζουμε, αυτό της στοίχισε, δεν ήταν άνευ κόστους.

Στα θέματα της Συντακτικής Συνέλευσης, με λίγο σπρώξιμο, με λίγη πίεση και με πολλή δουλειά και από τον απουσιάζοντα σήμερα τον κύριο Τσάτσο και από άλλους καταφέραμε τελικά και πείσαμε τον κ. Ντ' Εστέν ότι είναι ώριμο το θέμα και πετύχαμε να έλθει η πρόταση της συνταγματικής συνθήκης στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης. Όλοι γνωρίζουμε, βεβαίως, την ατυχή εξέλιξη της συνταγματικής συνθήκης αλλά δεν ευθύνεται η ελληνική Προεδρία γι' αυτό. Εμείς τουλάχιστον μπορέσαμε να ολοκληρώσουμε την πρώτη εκείνη φάση εισάγοντας ένα σχέδιο Συνθήκης που χαρακτηρίστηκε ως μια καλή βάση, για την έναρξη της Διακυβερνητικής Διάσκεψης επί ιταλικής Προεδρίας, τον Οκτώβρη του 2003.

Αναφέρω, επίσης, ότι στις εξωτερικές σχέσεις αντιμετωπίσαμε τον πόλεμο στο Ιράκ, ένα θέμα το οποίο δεν μπορούσαμε να το έχουμε προβλέψει με αυτή την ένταση και με αυτό τον διχασμό που προκάλεσε στην Ε.Ε. Σας θυμίζω ότι ουσιαστικά η Ένωση χωρίστηκε αμέσως σε δύο στρατόπεδα, σε εκείνους που λέγανε ότι πάμε όλοι να ορμήσουμε μαζί με τους Αμερικάνους να τελειώσουμε το Ιράκ και στους άλλους οι οποίοι αναζήτησαν άλλους τρόπους για να επιλυθεί το θέμα της απειλής από την πλευρά του Σαντάμ. Τελικά, μπορέσαμε με έκτακτο Συμβούλιο

Κορυφής να αναδείξουμε ακριβώς τα σημεία της συμφωνίας και να εμφανιστεί, έστω για λίγο διάστημα, η Ε.Ε. να μιλάει με μία φωνή, με τη φωνή της ελληνικής Προεδρίας.

Στα Δυτικά Βαλκάνια, καταφέραμε με μία απόφαση, που ελήφθη σε επίπεδο κορυφής στη Θεσσαλονίκη, να εντάξουμε προενταξιακά στοιχεία στις συμβατικές σχέσεις, δηλαδή ουσιαστικά ενταξιακά στοιχεία προς το κοινοτικό κεκτημένο, αυτό ήταν το ζητούμενο. Πετύχαμε τη δημοσιοποίηση του οδικού χάρτη του κουαρτέτου στη Μέση Ανατολή, ένας οδικός χάρτης που εκυφορείτο για μήνες πολλούς και δεν τολμούσε κανείς να τον εμφανίσει. Ανακοινώθηκε τελικά από την ελληνική Προεδρία και διαπιστώνω ότι τελευταία τον ξαναθυμήθηκε ο κ. Ομπάμα. Επίσης, ως προς τις σχέσεις με τη Ρωσία δημιουργήσαμε ένα μόνιμο συμβούλιο συνεργασίας και τέσσερις κοινούς χώρους συνεργασίας για θέματα οικονομίας, ενέργειας, κτλ., να μη σας κουράζω γύρω από αυτά.

Στα θέματα άμυνας και ασφάλειας, είχαμε αρκετά ακανθώδη ζητήματα. Καταρχήν στον τομέα αυτό εμείς είχαμε μία Προεδρία 12 μηνών διότι η προηγούμενη προεδρία, η Δανία, είχε αυτοεξαιρεθεί από τα θέματα άμυνας και ασφάλειας, δε συμμετείχε στο αμυντικό σκέλος. Εδώ, λοιπόν,

είχαμε το ακανθώδες πρόβλημα με τη συνεργασία μεταξύ Ε.Ε. και ΝΑΤΟ όσον αφορά τη διαχείριση κρίσεων και κυρίως τη συμμετοχή τρίτων χωρών, όπου βεβαίως έμπαινε το ζήτημα της Τουρκίας. Σε ποιο βαθμό δηλαδή θα συμμετείχε η Τουρκία στη λήψη αποφάσεων της Ε.Ε. για αποστολές διαχείρισης κρίσης. Νομίζω ότι η διατύπωση η οποία τελικά έγινε, επέτρεψε να διατηρήσει η Ε.Ε. την αυτοτέλειά της στη λήψη αποφάσεων και ταυτόχρονα, βεβαίως, να μη διασπάσει τη σχέση της με το ΝΑΤΟ.

Και τέλος, επί ελληνικής Προεδρίας, οργανώσαμε τις πρώτες επιχειρήσεις, την αστυνομική επιχείρηση στην πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και στη Βοσνία Ερζεγοβίνη που και οι δύο αυτές κρίθηκαν ως ιδιαίτερα επιτυχείς.

Στα θέματα Ecofin, βλέπετε στη διαφάνεια τα θέματα που διεκπεραιώσαμε, όπως επίσης και εκείνα της κοινής αγροτικής πολιτικής. Στα θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων προχωρήσαμε, όπως βλέπετε, μια σειρά από Οδηγίες, κοινά προγράμματα, Κανονισμούς κοκ. Πετύχαμε τελικά να βγει ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των κοινοτικών υπαλλήλων μετά από πολλά χρόνια διαπραγματεύσεων και πετύχαμε και μία πολιτική συμφωνία

για το καθεστώς και τη χρηματοδότηση πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, που νομίζω δεν έχει ακόμα αξιοποιηθεί.

Κλείνοντας την εισήγησή μου για την 4η ελληνική Προεδρία, δεν είμαι εγώ αυτός που θα πρέπει να κάνει την τελική αξιολόγηση. Σας αναφέρω απλώς σε εισαγωγικά τη δήλωση του πρώην Ολλανδού Πρωθυπουργού κ. Βιμ Κοκ «χειρισμοί πολύ προσεκτικοί και υπεύθυνοι, δύσκολη Προεδρία η οποία θα καταγραφεί στα ευρωπαϊκά χρονικά ως επιτυχημένη». Ο πρώην καγκελάριος Γκέρχαρντ Σρέντερ είπε ότι «έχει μόνο θετικά αισθήματα όσον αφορά τους χειρισμούς και τα αποτελέσματα και ότι έγινε πρώτης ποιότητας εργασία σε όλα τα επίπεδα και στις πιο δύσκολες φάσεις της ελληνικής Προεδρίας». Ο κ. Πρόντι μας «ευχαριστεί για το αδιάκοπο μεσολαβητικό έργο, την αποφασιστικότητα, την αποτελεσματικότητα και ευαισθησία που αποτέλεσαν πρότυπο για το πώς πρέπει να εργαζόμαστε συλλογικά». Κάναμε και μια δημοσκόπηση, ας τη δούμε και αυτή: Το 76% των Ελλήνων στις 19 Ιουνίου του 2003 έκρινε ότι ήταν πολύ θετική η ελληνική Προεδρία - αρκετούς μήνες αργότερα όμως στις εκλογές του 2004 φαίνεται ότι το ξέχασε...

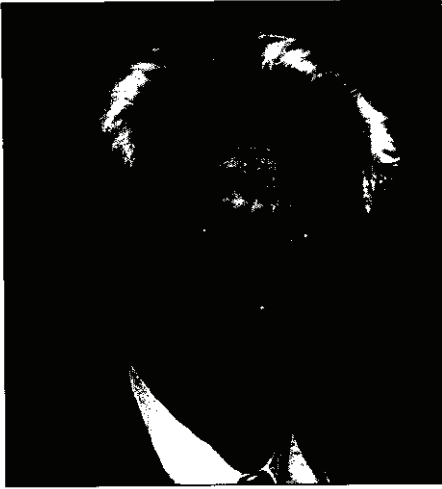
Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, να είστε καλά.

Vincenzo Scordamaglia

Honorary Director General Council of the E.U.

Επίτιμος Γενικός Διευθυντής του Συμβουλίου της Ε.Ε.

Ο Vincenzo Scordamaglia γεννήθηκε στην Ιταλία το 1935. Αποφοίτησε το 1958 από τη Νομική Σχολή του Κρατικού Πανεπιστημίου του Μιλάνου. Το 1960 προσελήφθη ως υπάλληλος στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου Υπουργών, όπου ακολούθησε τη σταδιοδρομία του, ασκώντας τα τελευταία δέκα χρόνια της δράσης του καθήκοντα Διευθυντή στη Γ.Δ. Εσωτερικής Αγοράς. Τα βασικά πεδία δράσης του ήταν το δίκαιο ανταγωνισμού, το δικαίωμα εγκατάστασης και ελευθερίας παροχής υπηρεσιών, η πνευματική ιδιοκτησία, το εταιρικό δίκαιο και η δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις. Όταν παραιτήθηκε, το 1990, του απονεμήθηκε ο βαθμός του επίτιμου Γενικού Διευθυντή του Συμβουλίου. Από το 1990 έως το 1998 συνεργάστηκε με τις υπηρεσίες της Επιτροπής ως σύμβουλος στους τομείς της πνευματικής ιδιοκτησίας και της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις. Από το 1997 έλαβε μέρος στις διαδικασίες προετοιμασίας της προσχώρησης των 12 νέων κρατών-μελών. Από το 1989 διδάσκει κοινοτικό δίκαιο στα Πανεπιστήμια της Grenoble, του Στρασβούργου και της Πάδοβα.

In starting the preparation of the Cypriot Presidency in 2012 one has to bear in mind the uncertainty which is actually attached to the scope of a future rotating 6-month Presidency as long as the issue of the ratification of the Lisbon Treaty has not been clarified. In 2012 the 6-month Cypriot Presidency might be confronted with a different institutional set-up, which will require close cooperation with the long term individual Presidencies of the European Council and of the Council of General Affairs, according to procedures and practices which have still to be invented and explored. The speaker presented his experience of collaboration with the various Presidencies during the 30 years of activity as an official of the Secretariat General of the Council. He concentrated on the current traditional framework of Council legislative activities, based on the allocation of work between three levels: the Working Party, the Coreper and the Council levels. This type of activities is not likely to be deeply affected by the institutional changes brought about by the Lisbon Treaty; it will even be reinforced due to the growing number of sectors which are going to be the subject of legislative activity within the EU. He also referred to the co-decision procedure, which has influenced the way of operating the Presidency at each of the three levels and which is going to play an increasing role in future as, under the Lisbon Treaty, the co-decision procedure will become the prevailing one.

Introduction

The practice of the Presidency of the Council - Experiences and teaching

You have asked me to present my experience as a former official of the Secretariat General of the Council in relation to the practice of the Presidency. I hope that my contribution will be of some assistance for your preparation from an administrative and organisational point of view to the challenge which is going to represent for you in 3 years time the Presidency. I'll do my best, but I have to put at the very beginning two caveats.

The first caveat is of objective nature. Nobody can tell you today what will be the exact scope and extent of the Cypriot Presidency in 2012 as long as the fate of the Lisbon Treaty has not been clarified. Its fate is now in the hands of 3 million Irish people and a couple of Constitutional Courts in the centre of Europe. If the Lisbon Treaty enters into force on 1 November this year, as it is hoped and currently assumed in Brussels, the 6-month Cypriot Presidency will coexist in a completely new institutional set up with a President of the European Council appointed for 2 and half years and a High Representative chairing systematically the Council of General Affairs. The rotating presidencies will have to coordinate their activity with these new authorities, according to procedures which have yet to be invented and explored. My presentation will leave aside any consideration of this perspective which raises not only questions of political, but also of organisational

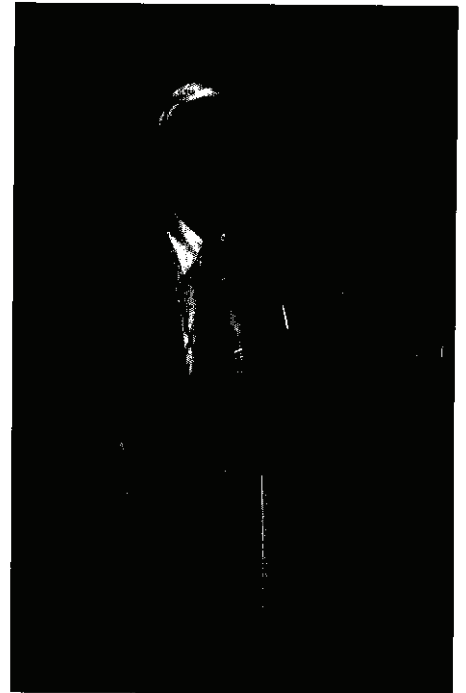
nature. I hope that the uncertainty will be removed soon. In any case this uncertainty affects mainly the high political level of the Presidential function and leaves unchanged the enormous bulk of tasks linked with the management and the control of the Council daily activity.

The second caveat is of more personal nature. What I'm going to tell you is based on 30 years experience, acquired during a career in the Secretariat General which started in 1960 from the initial level of Administrator and allowed me to acquire progressively more and more responsibilities, with the last ten years where I acted as Director for a large number of important initiatives linked to the realisation of the internal market programme. I have spent the best part of my professional life (from my 25th to my 55th year of age) working in close contact with 60 rotating Presidencies of the Council; my first one was a Dutch, my last one a French. I left, however, the Council, in 1990 and since then I have had several opportunities of experiencing its operation again, but this time sitting as a Commission expert on the opposite side of the table, no longer next to but in front of the Presidency. Don't wait therefore from me an updated description of the situation as it has developed now, with the changes inevitably provoked by the increase in the number of member States, in the number of fields where the EU is active, in the number of procedures specific to this or that pillar. I believe, however, that the questions and anxieties which each new presidency encounters when the moment of sitting in the President Chair approaches have not changed in

nature and that evoking some of my experiences could help find an answer to some of them.

The Council is one of the Institutions of the EU. It consists of representatives of the member States and it has a number of tasks of which the legislative task, now largely shared with the European Parliament, is the most important. When, as a freshly graduated student, with my certificate of European studies in the pocket, I first could see the Council working from inside, I was expecting to meet a kind of noble Upper House where each member competed in order to give the legislation which was being drafted the best possible content from an ideal European point of view. But I quickly realised that at all levels, from the ministerial to the diplomatic down to the technocratic, the Council was, and still is, sociologically speaking, a permanent place of multilateral negotiations where in the search for a consensus as large as possible each member State tries to defend and pursue its own national interests. As a young man full of European ideals I was inevitably disappointed: how can the function of European legislator be performed by such a permanent intergovernmental conference negotiating constantly and at all levels? How can the interests of the emerging entity, the Community or later the European Union, of which Council is an essential institution, be taken into consideration and prevail under this working method? And then slowly, with time and experience, I came to understand how the rules governing the functioning of Council, including the negotiating practices and procedures, had led to the emergency of a clear institutional profile also in this

institution, although it is not maybe so marked as in the case of the Commission or the European Parliament, a profile which has made possible, in spite of political crises and unexpected changes, a slow but constant progress in the integration process. The organisational elements which have mostly contributed to making of Council something else and more than a sheer permanent negotiation centre and to giving Council its own specific place in the institutional set-up of the EU are Coreper and the rolling Presidency

system.

Coreper has given Council the permanent nature which it could never have had at the ministerial level, as ministers can only occasionally travel to Brussels or Luxembourg, but cannot remain absent permanently from their capital. Members of Coreper are the Permanent Representatives of the member States. They do not differ in

nature from their political masters, the ministers; they represent the country. But they are all experienced diplomats and the negotiating skill is their main professional weapon. They spend a lot of time together, in their weekly meetings, in the Council meetings sitting next to their ministers, in the numerous occasions of meeting in the animated social life of the European Brussels. They have therefore got to know well each other and to develop a strong esprit de corps, (in my time several ambassadors used in private speeches the notion of “complicity”). This esprit de corps reveals itself in the two main features of their working method: always looking for the maximum possible consensus, independently from the voting rules contained in the Treaty, and, if a question appears intractable at their level, the presentation of tentative compromise solutions to facilitate the work of the ministers. This positive approach to each item coming to their agenda (and no item goes on the Council table without having first been prepared by them) goes together with understanding and willingness to help each other when occasionally a member of Coreper has to make the life of his colleagues difficult: they all know that this can occur to each of them any time and that the comprehension and patience they show to their colleague will be paid back one day. I do not wish to go in more details concerning the role of Coreper. Cyprus fully participates in this body since its accession. I want only to stress that the fact that it remains wisely out of the lights of the media keeping a diplomatically low profile does not affect the reality of its contribution to

the solution of many difficult questions either directly or by preparing and facilitating the acceptance of a compromise at ministerial level. Coreper is probably one of the most obscure elements of the institutional set up, but it has an enormous power, in spite of the fact that it has no final power of decision and even the most uncontroversial measure must be sent for formal adoption to Council.

The second essential element which has made of Council a real institution is the Presidency. The Presidency is an office which has become vital for the functioning of the Council. Its rotating character is the logical consequence of the nature of Council, a place where the representatives of independent, sovereign States meet. It is quite natural that the task of organising, managing and chairing the work be shared successively among equals. The 6-month term of Presidency, without distinction between “smaller” and “larger” countries, goes back to the very outset of the Communities and will continue in future, even if the Lisbon Treaty has partly introduced a different approach, with some individual longer term presidencies attributed to personalities and no longer to States.

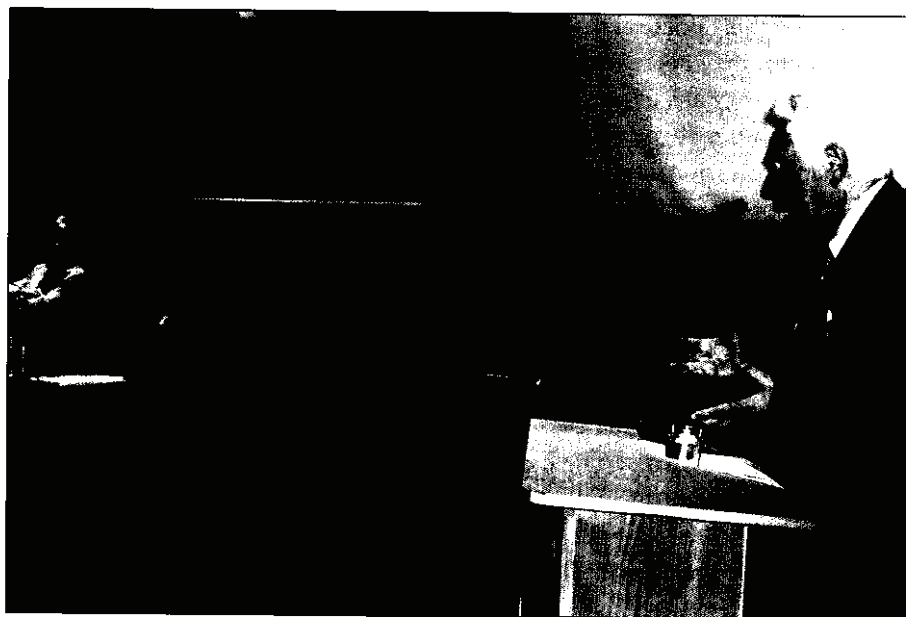
The function of the Presidency comprehends a broad range of tasks. The first and the most evident is the obligation to provide chairpersons at all levels of work. This implies putting at the disposal of Council technical and diplomatic skill in order to chair hundreds of meetings covering all possible fields coming within the scope of the EU activity. This represents a severe strain on

resources particularly in the smaller States, but it is compensated by a number of political advantages. The country is going to be for a semester at the centre of all aspects of European life. If the heart of Europe continues to pulse in Brussels, the leading force, the brain is in the capital of the Presidency. The practice of informal Council meetings in the Presidency country will bring to Cyprus ministers, high officials and the press from all over Europe and beyond, with results in terms of political image, which are far from negligible. May I recall that the first visit to Europe by President Obama was not to Brussels or Paris or Berlin or Rome; it was to Prague, the capital of the current Presidency. But there is another advantage of psychological and administrative nature. Each of the chairpersons involved are going to sense that for six months they are responsible and operate for the fate of measures not only in the national interest of their country but also in the interest of 480 millions of Europeans. And, once the Presidency is over, its exercise, particularly in a smaller country, has a very positive impact on the quality and sensitivity of the national administration as a consequence of the international experience gained and of the broader perspective in which the work has been carried out.

Let me also mention in this context the Secretariat General. It is a structure which has developed following the evolution of the institution to which it is attached. When I joined it in 1960 we were less than 200 people, translators and typists included. We have reached nowadays the figure of 3000, but also

the size of Council and the number of tasks have increased accordingly. An example: ensuring security in a building where meet regularly the Heads of State and Governments of 27 European States and their ministers has become an extremely demanding task and one can certainly regret the days when the ministers met informally in the Palais des Congrès in Brussels or in a theatre in Luxemburg, until the day came that angry farmers took a cow in the Council room and the need for security measures became evident. The whole structure of the Secretariat General operates as a support of the Presidency. In other words, for the 6-month period each Presidency can rely on the unconditional cooperation of the secretariat. Even if the Secretary General has developed in the last decade into the figure of the High Representative, with his own tasks and responsibilities, the bulk of the Secretariat General has remained an instrument to ease in all possible aspects the work of the rotating Presidencies. And this will no doubt continue to be the case when the Cypriot turn will arrive.

Let's now turn to the Presidency in more details. From an organisational point of view the Cypriot presidency, falling in the 2nd semester of 2012, will correspond in fact to only 5 months of work (August is traditionally a holiday month in the European services in Brussels) and you will have to ensure the presidency of the Council meetings in Luxemburg only one month (October) as against the two months occurring in the first semester of the year. The adoption of the EU budget

will be one of your main tasks.

The Council level is the highest one, the only one where acts can be formally adopted by the Institution even if consensus has been reached at WP or Coreper level. The increase in the number of members has made the meetings of Council extremely heavy and difficult to chair. It requires on the side of the Presidency, a part from a very meticulous preparation, all the authority and skill of a good politician to lead and control these meetings where Ministers tend to speak more for reasons of internal policy rather than in order to contribute to the search for a good and constructive compromise. The difficulty of making a real negotiation in a meeting where politically hot issues should be discussed, 23 languages are spoken and more than 100 persons are present in the room, has given origin to a large range of alternative methods, where the Presidency can play its role of honest broker, like the Ministers' lunches, the practice of "confessional", the

bilateral or trilateral contacts. The technical support and experience of the Secretariat can be very useful in such circumstances. I think that it is important to realise that, unless there is a fundamental change in the way of holding a Council meeting, the political negotiation required to achieve positive results must be conducted before or outside the Council meetings proper. It is quite possible that, for important issues, the old practice of the Agricultural Council, with the Presidency making a tour of the capitals (or at least some of the capitals) to prepare the compromise should be retaken into consideration.

Under the Council level we have the diplomatic level, basically represented by Coreper, and the technocratic level, comprehending the Working Parties. I will concentrate on the last level, which is the one which represents the biggest challenge for the Presidency in terms of organisation and human resources.

The Working Party level is the less

known, but a vital one for the functioning of the Council. Working Parties are created and depend directly from Coreper to which they inevitably report. There is an impressive number of Working Parties, between 150 and 250, if one takes into consideration also ad hoc Working Parties meeting occasionally. It is estimated that 80 to 90% of the agreement is reached at Working Party level, the rest being brought about by Coreper and only for really intractable highly political problems, at Council's level. All Working Parties are chaired by a representative of the Presidency. It is extremely important that the Chairpersons appointed be sent to Brussels quite in advance of the beginning of the Presidency (one year would be ideal) in order to get acquainted with the nature of the work, their colleagues in the other delegations, the responsible officials of the Commission and of the Secretariat General with whom they will have to cooperate. An alternative solution, particularly for some Working Parties which have a long and robust tradition of activity (e.g. social affairs, transport), would be to appoint to their presidency the "attachés", i.e. those national officials seconded for longer periods to the Permanent Representation in Brussels, where they are responsible for a specific sector and have had the possibility of acquiring the necessary experience. A good chairman should combine diplomacy with authority, give an impression of neutrality and objectivity, strive constantly toward a common solution taking account of the concerns expressed by all delegations, without giving the impression that his strategy is overtly favouring the interests of his own

delegation. He should respect the sensitivities of the different member States, including those of the individuals who happen to represent them in the meeting and in this respect a lot will depend on his character, his patience, his endurance and his capacity to control his temper. Occasional disputes of personal nature can make the Presidency work more difficult and should be avoided. Unacceptable behaviour of some experts sometimes occurs, but then it is by requiring a discreet intervention of the corresponding Permanent Representative that the problem can be usually settled. During the last years of my stay in the Council tutoring on how to conduct meeting was organised for perspective chairpersons. I hope this is still the case.

The chairperson is going to have the full support of the Secretariat at organisational level (convening of the meetings, circulating the working documents, producing the translations, providing the necessary interpretation and so on) but also in a substantive way. The members of the Secretariat in charge of the specific sector represent continuity. They are likely to have followed that specific sector of activity for years. They know all the delegates, the Commission officials, the EP officials. They have a reasonable, although general, knowledge of the technical, legal and political background at stake, and can be of assistance by suggesting strategies or compromise formulas they have experienced in the past. Particular assistance can be given in this field by the representative of the Council Legal Service. He can give

advice to the Presidency, or on request to the Working Party, about any legal issue linked with Community law which arises in the course of the discussions. The Legal Service enjoys a very high reputation; they speak up in the meetings including at ministerial level to make sure that Council does not adopt measures incompatible with Community law. Their opinions are normally respected and, in some cases where Council decided to take no notice, the Court of Justice finally re-established legality. I am very proud of having closely participated in the activity of the Legal Service during the last 10 years of my activity at the Council, where I took part in extremely interesting projects, like the creation of the Court of First Instance or the first measures of judicial cooperation in civil matters. The Secretariat can rapidly draft some non paper to give form to ideas expressed by the Presidency, or assist the Presidency in drafting it. They can discreetly bring Presidency's messages to delegations or to the Commission during the meeting, thus facilitating the diplomatic work of the Chairman. It is important to note that all this support is given fully unconditionally. The Secretariat has developed a practice of being discreet, rarely speaking up during the meeting, trying to contribute from behind the scenes to the efforts of the Presidency to achieve consensus. Some of us ended up in the course of the years being considered a kind of "eminentes grises" in their particular field, particularly when our advice was recognised and appreciated not only at Working Party, but also at Coreper and Council level. For Coreper I have been Mr. Patent through the seventies, to become

Mr. Trademark in the eighties.

A last remark concerning the relationship with the secretary in charge of the meetings. It can occur that this person has the same nationality or speaks the same language as the Presidency. It occurred with me every time the Italian turn to the Presidency came back (6 times during my office) and also to a certain extent with the Greek Presidency (twice). This facilitates enormously the good collaboration and the mutual understanding, but one has to be more careful than usually. The impression could easily arise that the secretary is no longer as neutral and objective as he should be. This development is in nobody's interests, including that of the Presidency. It can be easily remedied by the Presidency by including that in their contacts superiors or colleagues of the secretary in question, persons who will inevitably be from a different country.

But let's come back to the point that the sheer number of working parties to serve by the Presidency represents a severe strain for the national resources. May I evoke my personal experience? During my work in Council I experienced seven times the Luxembourg Presidency, a tiny country which, apart from the distance from Brussels, can be easily compared to Cyprus in terms of size of population and of public administration. It is my personal impression, corroborated by the opinion of many colleagues, that Luxembourg presidencies have been generally among the best, the most efficient, the most pleasant in terms of human relationship and generally very successful. May I just recall the

exploit of the Luxembourg Ambassador, Mr. Dondelinger, President of Coreper, without whose diplomatic skill, legal cleverness and tenacity in the second semester of 1985 the Single European Act would not have been concluded? I have to admit that this feeling of sympathy may also derive from the fact that Presidencies from smaller countries have a natural tendency to relay and collaborate more closely with the Secretariat, thus giving you a greater job satisfaction. This could explain why another Presidency which was particularly pleasant for me used to be the Irish Presidency (I experienced it 3 times and I regretted very much to miss the fourth time when I left Council at the beginning of 1990). They also came from a rather small country and had serious problems of human resources and direct communication with Brussels.

But why do I think that, quite a part from this psychological aspect, in this context "small is beautiful"? Smaller countries have their national interests as vivid as any other country. But these interests are unlikely to affect the whole range of issues which come under discussion in Council. The neutrality and objectivity of the Presidency is therefore raised and there is no suspicion of underlying designs or of hidden motives in the efforts for compromise by the Presidency. This gives an enviable freedom to a clever and competent chairman to try to build a consensus by submitting compromise proposals, accompanied by the authority attached to his objective and neutral position. Of course he must be clever: not overdo his role, listen carefully to the advice of the Commission and the most concerned delegations. And he must be

competent, i.e. he must be recognised as a good specialist by his peers sitting in the meeting room to enjoy the authority required.

There is another reason why I do not think that a country like Cyprus, at its first experience with the Presidency, should feel uneasy. There are the examples of Slovenia and currently the Check Republic which prove that new members, and of relatively small size, can perform correctly this task. Denmark had its first go to the Presidency in 1973, immediately after joining, Greece and Austria two years after their respective accession and they all met their duties under good conditions. But the novelty of the task is far from being a characteristic of new members. The increase in the number of members of the EU has had as a consequence to extend the interval between two successive presidencies by the same country. This entails, even for the most ancient and large members, the risk of loosing the institutional memory and the experience acquired in the previous presidency. Ministers change rather often, but also diplomats and high officials tend to go to retirement if several years lapse before the next opportunity for a Presidency. This tends to smooth in this respect the differences between old and new members: the latter make their first experience, the former have to learn it again.

A successful Presidency requires careful preparation and planning. I consider it a positive sign that you have decided to start your preparation so early in advance. Although the Presidency has a lot of discretion in setting the agenda, it has to take account of a large number of

constraints arising from time limits set by the Treaties, rolling programmes coming from the preceding presidency and possibly extending to the following, priorities set by the European Council, pressure exercised by the Commission or the European Parliament or other member States to push some specific items, rigidities resulting from time limits imposed by procedural rules, first of all co-decision. All this has to be taken into consideration, foreseen as far as possible, and then accommodated in a Presidency programme sustainable with the facilities available. This is an organisational challenge where the collaboration with the Secretariat General is extremely useful. A Presidency is however also an opportunity for a country to bring forward its own political priorities. It remains important that the overall impression is that of a balanced mix of European and national concerns.

An important aspect where your presidency will have a privileged situation is the linguistic question. At

Council meetings 23 official languages are spoken, and your ministers, if they so wish, will always have the possibility of expressing themselves in Greek. But at WP et Coreper level this linguistic regime cannot be guaranteed. Coreper has a tradition: they only use English, French and German; it is written nowhere, but it is a well established practice since the sixties. At WP level English is becoming more and more the lingua franca. A quota of Greek interpreters is put at the disposal of Greece and Cyprus and it is up to these two delegations to decide where they can be more useful in technical meetings in relation to the language skills of their experts. But the Presidency will normally communicate and write its proposals and reports in English. This is a requirement where Cypriots are in an enviable situation and will ease considerably all their contacts, and therefore their negotiating capacity. Obviously if some of your chairpersons have some knowledge of French and/or maybe German or Spanish, this will be an extra-advantage for the contacts with the

delegations concerned, but it is in no way a requirement.

A word about the voting rules. The qualified majority has become the most frequent rule and the entry into force of the Lisbon Treaty will make it almost universal. It is obvious that the Presidency has to take into consideration the voting rule on which depends the adoption of the measure under discussion. Two remarks in this respect. The first one concerns the technical calculation of the qualified majority. The Cypriot Presidency will apply the rules as they are in force now. The new system based on a percentage of the population and a percentage of the member States, introduced by the Lisbon Treaty, will only apply after 2014 and therefore you do not need to explore all the technicalities that this new system will entail. It might be a pity for Cyprus, as your voting power is increased under the Lisbon system, but for the Presidency it is a solace as you will apply a well known and experienced key. The second remark is more important. It is a fact that voting in Council is an extremely rare event. Measures are adopted as A point, without discussion, or, if a discussion takes place in Council and a solution is found, the President will normally state that sufficient majority has been reached, without asking the ministers to raise their hands to vote in favour or against or to abstain. At Coreper and WP levels no formal vote can take place, as the power of adopting the measures belongs exclusively to the Council. And yet the question whether a qualified majority exists or not will command the whole strategy of the negotiations as from the WP level. The normal reaction of those delegations that dislike the Commission proposal is to

find a sufficient number of allied in order to build a blocking minority. If they succeed, the tactic of those who wish the adoption of the measure is to try to peel off the blocking minority, by convincing some of the opponents to change their battle-field. The whole negotiation is likely to be governed by this game. The Presidency can use the existence of a blocking minority in three different ways. It can simply take note that the adoption of the measure is impossible and send the file higher to the Coreper level. But it can also use the blocking minority as a means of pressure over the Commission in order to obtain a change of the proposal which could permit reopening negotiations. If the Commission does not comply with this strategy, then the blocking minority can be used by the Presidency as a justification for a compromise proposal which, although not acceptable to the Commission, could reach unanimity in Council (unanimity is the voting rule required to adopt a measure amending a Commission proposal against the latter wishes). I could quote you cases where a proposal by the Commission was never adopted and is still pending before Council simply because no qualified majority can be formed in favour of the solution supported by the Commission.

But the Presidency has a number of other important institutional tasks. It must ensure the representation of Council in the inter-institutional dialogue. It is the task of the Presidency to keep the European Parliament informed of the progress, particularly in the field of external relations. It has to play an essential role in the co-decision procedure, where contacts are established with

the relevant Parliament Committee as from the first reading of the Commission proposal in order to facilitate the search for a common line on amendments acceptable to both parties. This task is now accomplished by the President of the WP, which maintains the contact with the rapporteur in the Parliamentary committee, without forgetting the triangular nature of this relationship due to the presence and the role of the representative of the Commission. If the agreement cannot be reached between Council and EP and the co-decision procedure goes into the stage of the conciliation, then the role of the Presidency (this time at ministerial or ambassadorial level) becomes increasingly important. The Presidency represents the position of the Council in the negotiation and seeks ways to build a compromise acting as an honest broker between the positions adopted by Council and Parliament. This task of the Presidency as go-between the Council and the European Parliament has another manifestation in the budgetary procedure, where the formula of the "trialogue" (Presidency, Commission, E Parliament) has been first created. An extremely positive result of this method of cooperation occurred under Italian presidency in 1990, when a large number of legislative measures had to be adopted in the space of a few weeks in order to make possible the re-unification of Germany.

I would also recall that the Presidency is not limited to the activity in Brussels and Luxembourg. They have an important role in places like Geneva or New York in relation with the activity of the EU in the United Nations and in many specialised

Organisations. Facilities of the Secretariat General are at disposal of the Presidency in these two towns for the need of the coordination of the delegations on the spot.

To put an end to these disparate remarks, I would like to stress an organisational point which can be determinant for the success of the Presidency. This is the establishment of the link between headquarters in Levkosia and the Permanent Representation in Brussels. The complexity of the work of Council, the need to adapt steadily the programme to the evolution of the political agenda, unexpected constraints, can require that organisational decisions are taken promptly and swiftly. The extent of autonomy of the Permanent Representation from the political masters in the capital will be a factor for the smooth adaptation of the programme to the needs. To the extent that a political control a priori is required (and this would be quite understandable) swiftness and clarity in the procedures for taking a decision at home are essential. This is an organisational point which depends almost exclusively from national measures, but it could have, as experience shows, a very negative impact on the perception of the Presidency by the other delegations. I would just quote, as a good example of positive solution, the system introduced by the Slovenian Presidency. If the Presidency intended to take a decision constituting a change with respect to the approved programme, the capital had always to be informed by the Permanent Representation, but silence for 24 hours would inevitably mean approval of the decision.

Τάκης Αναστόπουλος

Προϊστάμενος Γενικής Γραμματείας της Επιτροπής για τις σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Τάκης Αναστόπουλος γεννήθηκε στην Καλαμάτα το 1948. Σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες στην Ελλάδα και στη Γαλλία. Εργάζεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις Βρυξέλλες από το 1981. Κατέχει τη θέση του Προϊστάμενου Γενικής Γραμματείας της Επιτροπής για τις σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Σε έναν οργανισμό τόσο πολυσύνθετο όπως είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο ρόλος της Γενικής Γραμματείας είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Η Γενική Γραμματεία στηρίζει το έργο των Γενικών Διευθύνσεων και Υπηρεσιών της Επιτροπής διαμορφώνοντας νέες πολιτικές τις οποίες παρουσιάζει στη συνέχεια στα υπόλοιπα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. Μία από τις Διευθύνσεις της Γενικής Γραμματείας είναι γενικά υπεύθυνη για τις σχέσεις με το Συμβούλιο των Υπουργών. Η Γενική Γραμματεία συντονίζει τις δράσεις των εκπροσώπων των Γενικών Διευθύνσεων ενώπιον του Συμβουλίου ενώ παράλληλα ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τις συζητήσεις τόσο στο πλαίσιο του Συμβουλίου των Υπουργών όσο και κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής των Μονίμων Αντιπροσώπων. Σε αυτό το πλαίσιο, ο εισηγητής εμβάθυνε στη λειτουργία της Γενικής Γραμματείας της Επιτροπής δίνοντας έμφαση στη διασύνδεση του ρόλου της με την άσκηση της Προεδρίας του Συμβουλίου.

Εισήγηση

Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην άσκηση της Προεδρίας

Ευχαριστώ πολύ για την τιμή που μου κάνετε να είμαι σήμερα εδώ, σε αυτό το εναρκτήριο λάκτισμα της προετοιμασίας της κυπριακής Προεδρίας. Είναι εξαιρετική τιμή για μένα. Θέλω να ευχαριστήσω γι' αυτό τους ανθρώπους της Κυπριακής

Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης χάρη στις προσπάθειες των οποίων πραγματοποιείται η σημερινή συνάντηση.

Ως στέλεχος ενός οργανισμού έπρεπε να ζητήσω την άδεια από τις αρχές μου για να πάρω μέρος στην εκδήλωση. Όταν με ρώτησαν «πού θα πας;» λέω «πρόκειται για την προετοιμασία της κυπριακής Προεδρίας.» «Κυπριακή Προεδρία; Πότε είναι αυτό;» «Το 2012.» Είδα την έκφραση μιας ευχάριστης έκπληξης στα πρόσωπά τους λέγοντάς μου «μπράβο η Κύπρος!». Αυτό το «μπράβο» θέλω να σας πω λοιπόν για αυτή την όχι πρόωρη αλλά έγκαιρη αντιμετώπιση της πρόκλησης της Προεδρίας. Αυτό, σε προσωπικό επίπεδο, μου δίνει την ευκαιρία να ανανεώσω και να συνεχίσω να καλλιεργώ τις σχέσεις μου με την Κύπρο και με τους Κύπριους φίλους, μια σχέση που έχει αρχίσει δεκαετίες όταν βρέθηκα με τον αείμνηστο Γιάννο Κρανιδιώτη στο Στρασβούργο, εγώ σαν φοιτητής τότε, αυτός σαν νέος υπάλληλος στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στις αρχές του '70. Μια σχέση που συνεχίστηκε και αργότερα όταν βρέθηκα την κρίσιμη περίοδο των διαπραγματεύσεων για την ένταξη, ήμουν στο Cabinet της κυρίας Διαμαντοπούλου υπεύθυνος για τον φάκελο της διεύρυνσης και από εκείνη τη θέση είχα συναντήσει πολλούς από σας, βλέπω στην αίθουσα γνωστά πρόσωπα από τη συνεργασίας μας την εποχή εκείνη. Εξάλλου, με πολύ χαρά βλέπω εδώ παλιούς stagiaires - συστηματικά παίρνω stagiaires από την Κύπρο στην υπηρεσία μου - διότι βρίσκω τη νέα αυτή γενιά των Κυπρίων εξαιρετικά δυναμική.

Τάκης Αναστόπουλος, Προϊστάμενος Γενικής Γραμματείας της Επιτροπής για τις σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Όταν μου ζητήθηκε από την Κυπριακή Ακαδημία να έρθω να μιλήσω για αυτό το θέμα, προς στιγμή φαντάστηκα σαν να ήμουν στο Google Earth και να προσπαθώ να εντοπίσω το σπίτι μου. Και πράγματι το βρήκα το σπίτι μου και η κάμερα άρχισε να αποτραβιέται και είδα τον δρόμο, τη γειτονιά, την πόλη, την ευρύτερη περιοχή. Σταματώ εδώ τον παραλληλισμό για να πω ότι αν το σπίτι είναι η Γενική Γραμματεία και νιώθω στην ΓΓ ως το σπίτι μου γιατί ξεκίνησα το 1981 με την πρώτη φουρνιά των Ελλήνων υπαλλήλων, έχω κάνει το μεγαλύτερο μέρος της καριέρας μου εκεί, και σήμερα είμαι Προϊστάμενος τμήματος στη Διεύθυνση για τις σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα εθνικά κοινοβούλια, την Επιτροπή των Περιφερειών, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή. Αν λοιπόν η ΓΓ είναι το σπίτι, η ευρύτερη περιοχή είναι το θεσμικό πλαίσιο. Το θεσμικό πλαίσιο, όπως αυτό ορίζεται από τη συνθήκη της Ρώμης και τις μετέπειτα συνθήκες. Σύμφωνα με την αρχιτεκτονική της συνθήκης, το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή ή αν πάρουμε τη χρονολογική εξέλιξη μιας νομοθετικής πρότασης ή μιας πρωτοβουλίας είναι η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Το ποιο θα είναι το θεσμικό πλαίσιο που θα έχουμε την εποχή της Προεδρίας σας θα το ξέρουμε στο τέλος αυτού του χρόνου. Ή θα συνεχίσουμε να έχουμε τη συνθήκη της Νίκαιας ή θα έχουμε τη συνθήκη της Λισαβόνας. Αλλά, ας μην προτρέξουμε, διατηρώ από σεβασμό προς τους Ιρλανδούς πολίτες, τις ίδιες επιφυλάξεις με τον κ. Μποτόπουλο, ας αφήσουμε να εκφραστούν πρώτα οι Ιρλανδοί πολίτες.

Θα σας μιλήσω, λοιπόν, με βάση την εμπειρία μου από το χτες και το σήμερα. Ούτως ή άλλως όποιο κι αν είναι το καινούργιο θεσμικό μας πλαίσιο η Επιτροπή θα βρίσκεται στο κέντρο αυτού του συστήματος. Σήμερα το πρωί, ακούσαμε για το Συμβούλιο, την Προεδρία, το Coreper. Εγώ θα τονίσω ποιος είναι ο ρόλος της Επιτροπής μέσα σε όλο αυτό το σύστημα.

Η Επιτροπή βρίσκεται στο κέντρο αυτού του θεσμικού συστήματος στο βαθμό που συνεχίζει να διατηρεί το σχεδόν (λέω σχεδόν επειδή υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις που προβλέπονται στη συνθήκη) αποκλειστικό δικαίωμα της νομοθετικής πρωτοβουλίας. Και υπό αυτή την έννοια είναι ο κινητήριος μοχλός, είναι η ατμομηχανή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι ταυτόχρονα, ένα πολιτικό όργανο και ένα τεχνοκρατικό, γραφειοκρατικό όργανο. Βέβαια, οι επικριτές της τονίζουν μόνο αυτή τη διάσταση, την ονομάζουν "γραφειοκρατία των Βρυξελλών", ως να είναι κακό πράγμα να έχει κανείς μια υψηλή τεχνογνωσία και οργάνωση και η Επιτροπή το έχει πετύχει αυτό. Αλλά η Επιτροπή είναι κυρίως πολιτικό όργανο:

- ως εκ της σύνθεσής της. Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μετά τον Ντελόρ, πάντοτε έχει διατελέσει πρωθυπουργός στη χώρα από την οποία προέρχεται, όπως ο Σαντέρ, ο Πρόντι παλιότερα και ο Μπαρόζο σήμερα. Και οι Επίτροποι ήταν διακεκριμένα πολιτικά στελέχη στις χώρες τους πριν και μετά τη θητεία τους, ο κ. Κυπριανού είναι ένα εύγλωττο παράδειγμα.

- ως εκ της φύσεως των αποφάσεων της, το περιεχόμενο (λευκές βίβλοι, πράσινες βίβλοι, νομοθετικές προτάσεις) καθώς και το timing, η χρονική στιγμή που αποφασίζει ή που δεν αποφασίζει να βάλει στο τραπέζι μία πρόταση είναι μια πολιτική επιλογή.
- διότι είναι πολιτικά υπεύθυνο απέναντι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (σε επίπεδο αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων) ορίζει τον Πρόεδρο της Επιτροπής, αλλά αυτός ο Πρόεδρος γίνεται εντολοδόχος μόνο αν υπερψηφιστεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αυτό θα γίνει, όπως είπε και ο κ. Μποτόπουλος νωρίτερα αμέσως μετά τις ευρωπαϊκές εκλογές. Θα συνέλθει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για να ορίσει το νέο Πρόεδρο της Επιτροπής. Τον Μπαρόζο ή το διάδοχό του. Όποιος κι αν είναι αυτός. Αυτός ο ορισμένος από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων υποψήφιος Πρόεδρος της Επιτροπής θα εμφανιστεί μπροστά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και μόνο εφόσον υπερψηφιστεί τότε θα μπορέσει να αρχίσει τις διαβουλεύσεις για να καταρτίσει την ομάδα των Επιτρόπων που θα αποτελέσουν την Επιτροπή ή το Κολέγιο των Επιτρόπων. Αλλά και αυτό δεν είναι μια διαδικασία που γίνεται για τα μάτια, είναι μια πολύ σοβαρή διαδικασία, ο κάθε υποψήφιος Επίτροπος περνά από ακροάσεις στις διάφορες κοινοβουλευτικές επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και αυτό έχει επιπτώσεις. Θα θυμίσω ότι έτσι επιβλήθηκε η

αντικατάσταση του Ιταλού υποψηφίου διότι θεωρήθηκε ότι δεν έχει το προφίλ για να είναι Επίτροπος. Και η ιταλική κυβέρνηση αναγκάστηκε να ορίσει έναν άλλο Επίτροπο. Ή θεωρήθηκε ότι ο Ούγγρος υποψήφιος είχε μεν το κατάλληλο προφίλ αλλά όχι για το χαρτοφυλάκιο που του είχε ανατεθεί. Και παρέμεινε μεν Επίτροπος, αλλά όχι πια για θέματα ενέργειας αλλά για την τελωνιακή ένωση και τη φορολογία.

Η Επιτροπή κατά την άσκηση του δικαιώματος πρωτοβουλίας εκφράζει το κοινοτικό συμφέρον. Και αποφασίζει με βάση την συλλογικότητα, με consensus. Στο κολέγιο, οι Επίτροποι σπάνια ψηφίζουν αλλά οι αποφάσεις που παίρνουν, δεσμεύουν το σύνολο της Επιτροπής, λαμβάνονται στο όνομα της Επιτροπής, όχι στο όνομα ενός εκάστου μέλους της. Στο έργο της υποστηρίζεται από περίπου 25 χιλιάδες υπαλλήλους οι οποίοι εργάζονται σε 40 περίπου Γενικές Διευθύνσεις ή Υπηρεσίες. Η καθημέρα ΓΔ έχει έναν διοικητικό προϊστάμενο, τον Γενικό Διευθυντή αλλά και έναν πολιτικό προϊστάμενο, τον Επίτροπο. Η Γενική Γραμματεία βρίσκεται στο κέντρο, στην καρδιά αυτού του συστήματος, με διοικητικό προϊστάμενο τον Γενικό Γραμματέα, σήμερα την Ιρλανδή κα Catherine Day και πολιτικό προϊστάμενο τον ίδιο τον Πρόεδρο. Η ΓΓ είναι μια Υπηρεσία στην υπηρεσία του Προέδρου και του συνόλου της Επιτροπής. Η ΓΓ υπάγεται κατευθείαν στον Πρόεδρο όπως, επίσης, και η Νομική Υπηρεσία, η Υπηρεσία του Εκπροσώπου Τύπου και η ομάδα των συμβούλων.

Η ΓΓ στο **εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** αποτελεί τη γραμματεία του κολεγίου, το οποίο συνεδριάζει κάθε Τετάρτη, καταρτίζει την εβδομαδιαία ατζέντα του και εξασφαλίζει τον συντονισμό μεταξύ των ιδιαιτέρων γραφείων (cabinets) των Επιτρόπων και των ΓΔ.

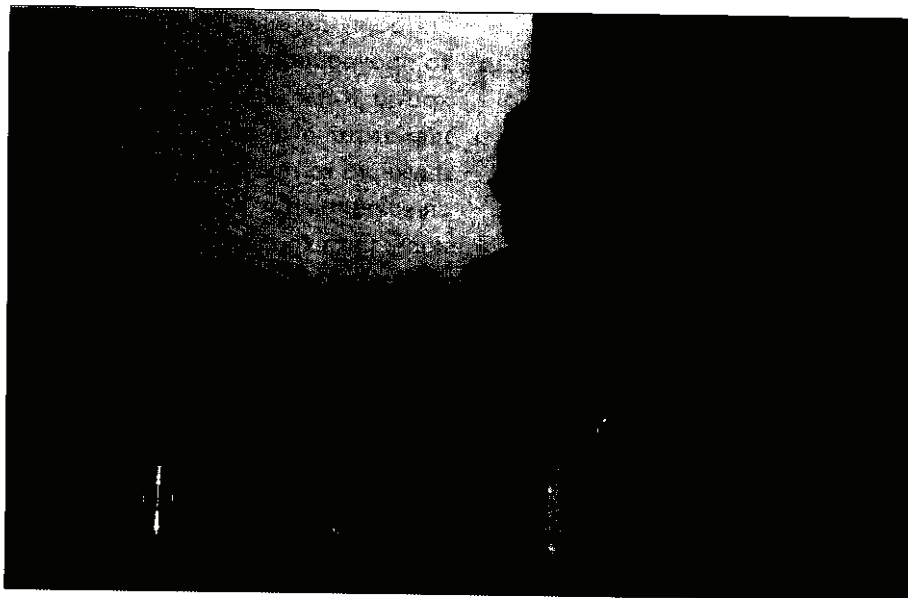
Έχει ουσιαστική παρέμβαση στην εσωτερική διαδικασία λήψης αποφάσεων στην Επιτροπή. Πριν να εξετασθεί ένα θέμα στην εβδομαδιαία σύνοδο των Επιτρόπων περνά από διάφορα στάδια, το πρώτο εκ των οποίων είναι η υπηρεσιακή διαβούλευση (interservice consultation) και εκεί πάντοτε η ΓΓ και η Νομική Υπηρεσία έχουν λόγο.

Καταρτίζει, επίσης, το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής και παρακολουθεί την εφαρμογή του. Όπως είπα προηγουμένως, ο Πρόεδρος της Επιτροπής στην αρχή της θητείας του παρουσιάζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για να πάρει ψήφο εμπιστοσύνης για το σύνολο της Επιτροπής. Και αυτό το κάνει στη βάση ενός πενταετούς προγράμματος. Παρουσιάζει τους άξονες πάνω στους οποίους θα κινηθεί την πενταετία της θητείας του. Κάθε χρόνο το πρόγραμμα παρουσιάζεται σε δύο φάσεις. Το Φεβρουάριο, η Επιτροπή παρουσιάζει αυτό που ονομάζουμε APS (Annual Policy Strategy), τις βασικές ιδέες που θα αποτελέσουν τη βάση του προγράμματος αφού προηγηθεί διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις διάφορες κοινοβουλευτικές επιτροπές "διαρθρωμένος διάλογος" μεταξύ των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Στη συνέχεια, η

Επιτροπή παρουσιάζει τον Οκτώβριο το πρόγραμμα της για την επόμενη χρονιά. Κάθε φορά που αυτό παρίσταται αναγκαίο από τη συγκυρία το πρόγραμμα μπορεί να επικαιροποιείται. Παραδείγματος χάρη, μετά το ξέσπασμα της νομισματικής και οικονομικής κρίσης, έπρεπε να προταθεί νομοθεσία για τα hedge funds πράγμα που δεν προβλεπόταν αρχικά στο πρόγραμμα.

Προς εξυπηρέτηση του στόχου του κοινοτικού συμφέροντος η ΓΓ εφαρμόζει τις αρχές Better regulation και Impact Assessment. Better regulation δεν έχει μόνο μια νομοτεχνική διάσταση, δεν είναι μόνο το πώς φτιάχνεται μια πρόταση οδηγίας ή μια πρόταση κανονισμού αλλά έχει πολλές διαστάσεις, π.χ. έχουμε ένα τεράστιο κοινοτικό κεκτημένο, έχουμε 50 χρόνια τη νομοθεσία. Πολλές φορές, αυτή η κοινοτική νομοθεσία πρέπει να κωδικοποιηθεί. Όλα αυτά λοιπόν γίνονται από την ΓΓ. Επίσης, κάθε φορά που υποβάλλεται μια πρόταση από την Επιτροπή βάσει κριτηρίων που έχουν δημοσιευθεί μετράται το Impact Assessment, κατά πόσο η πρόταση έχει επιπτώσεις στην οικονομία και ιδιαίτερα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στο περιβάλλον, στην περιφερειακή πολιτική, στην πολιτική της συνοχής.

Όλα αυτά αποβλέπουν στο σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Η επικουρικότητα είναι πια πρόνοια της συνθήκης: δεν μπορεί η Επιτροπή να προτείνει ένα μέτρο σε ευρωπαϊκό επίπεδο αν αυτό μπορεί να βρει καλύτερη λύση σε εθνικό ή σε τοπικό επίπεδο. Η αναλογικότητα όπως και το λέει και η λέξη σημαίνει ότι δεν χρειάζεται να

πάρουμε ένα κανόνι για να σκοτώσουμε ένα κουνούπι, δηλαδή, δεν χρειάζεται να κινητοποιήσουμε ολόκληρη νομοθετική διαδικασία για ένα θέμα μικρότερης σημασίας ή αξίας.

Εκτός Ευρωπαϊκής Επιτροπής η ΓΓ συντονίζει τις σχέσεις με τα άλλα όργανα. Είναι παρούσα, πλάι στον Πρόεδρο, στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια. Η ΓΓ εκπροσωπεί την Επιτροπή στις συνεδριάσεις του Coreper και στα εσωτερικά όργανα του Συμβουλίου (το group Mertens και το group Antici), όπου η Προεδρία μαζί με τη Γραμματεία του Συμβουλίου και την ΓΓ της Επιτροπής συζητούν για την ατζέντα του Coreper ή ενός Συμβουλίου. Παρίσταται, βέβαια, σε όλα τα επίσημα αλλά και τα άτυπα Συμβούλια καθώς επίσης στα G8 και G20.

Η ΓΓ συντονίζει τις σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Είναι παρούσα στις συνεδριάσεις της ολομέλειας στο Στρασβούργο, εκπροσωπεί την Επιτροπή στα εσωτερικά όργανα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (π.χ. τη Διάσκεψη των

Προέδρων) όπου καταρτίζεται η ημερήσια διάταξη της επόμενης ολομέλειας του Κοινοβουλίου και μαζί με τις ΓΔ στις συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών. Το ίδιο και με την ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, με την Επιτροπή Περιφερειών και με τα εθνικά Κοινοβούλια, τα οποία θα γνωρίσουν ένα νέο ρόλο με τη συνθήκη της Λισαβόνας, που θα πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα. Ήδη από το 2006, ο πρόεδρος Μπαρόζο αποφάσισε στα πλαίσια του πολιτικού διαλόγου με τα εθνικά Κοινοβούλια, να τους στέλλει η Επιτροπή όλες τις προτάσεις παράλληλα με το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Αυτό είναι και κατά κάποιον τρόπο προθάλαμος της προετοιμασίας αυτού που προβλέπει η συνθήκη της Λισαβόνας ότι τα εθνικά Κοινοβούλια έχουν μια περίοδο οκτώ εβδομάδων από την στιγμή που η Επιτροπή κάνει μια πρόταση για να αποφανθούν εάν η πρόταση σέβεται την αρχή της επικουρικότητας ή όχι. Και μόνο αν τα εθνικά Κοινοβούλια πουν ότι δεν υπάρχει πρόβλημα επικουρικότητας,

μπορεί το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να αρχίσουν την εξέταση μιας νομοθετικής πρωτοβουλίας.

Όταν η Επιτροπή κάνει μια πρόταση, δεν την αφήνει στην τύχη της. Παρακολουθεί την πορεία της στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο και συμμετέχει εποικοδομητικά στις συζητήσεις τους. Ο συντονισμός των θέσεων που θα υποστηρίξει η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή στο Συμβούλιο γίνεται σε ένα εσωτερικό της όργανο που λέγεται GRI (από τα γαλλικά αρχικά Groupe des Relations

Interinstitutionnelles) δηλαδή, ομάδα των διαθεσμικών (διοργανικών) σχέσεων. Και εκεί, συζητιέται η κάθε λεπτομέρεια, π.χ. ποια θα είναι η θέση που θα πάρει η Επιτροπή σε μια τροπολογία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Επίσης, μία δήλωση στα πρακτικά του Συμβουλίου έχει συζητηθεί στα πλαίσια του GRI. Στο GRI γίνεται η προετοιμασία των αποφάσεων του κολεγίου.

Συνεδριάζει την Παρασκευή, πριν την εβδομαδιαία σύνοδο της Δευτέρας των διευθυντών των ιδιαίτερων γραφείων των Επιτροπών και την Τετάρτη, κάθε Τετάρτη, συνεδριάζει η Επιτροπή.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όπως ειπώθηκε, έχει ένα ρόλο εποικοδομητικό και συμβάλλει στην εξεύρεση συμβιβαστικών λύσεων καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Εξάλλου, διατηρεί το δικαίωμα να προσαρμόζει, να αναθεωρεί ακόμα δε, ως απόρροια του δικαιώματος πρωτοβουλίας και να αποσύρει μια πρότασή της, αν θεωρήσει ότι η αρχική της πρόταση έχει αλλοιωθεί ουσιαστικά. Ο ρόλος της Επιτροπής αναγνωρίζεται και από το Ευρωπαϊκό

Κοινοβούλιο και από το Συμβούλιο Υπουργών σαν πολύ θετικός, εξάλλου στη βιβλιογραφία ο ρόλος της στην όλη διαδικασία έχει καταγραφεί σαν ρόλος του honest broker.

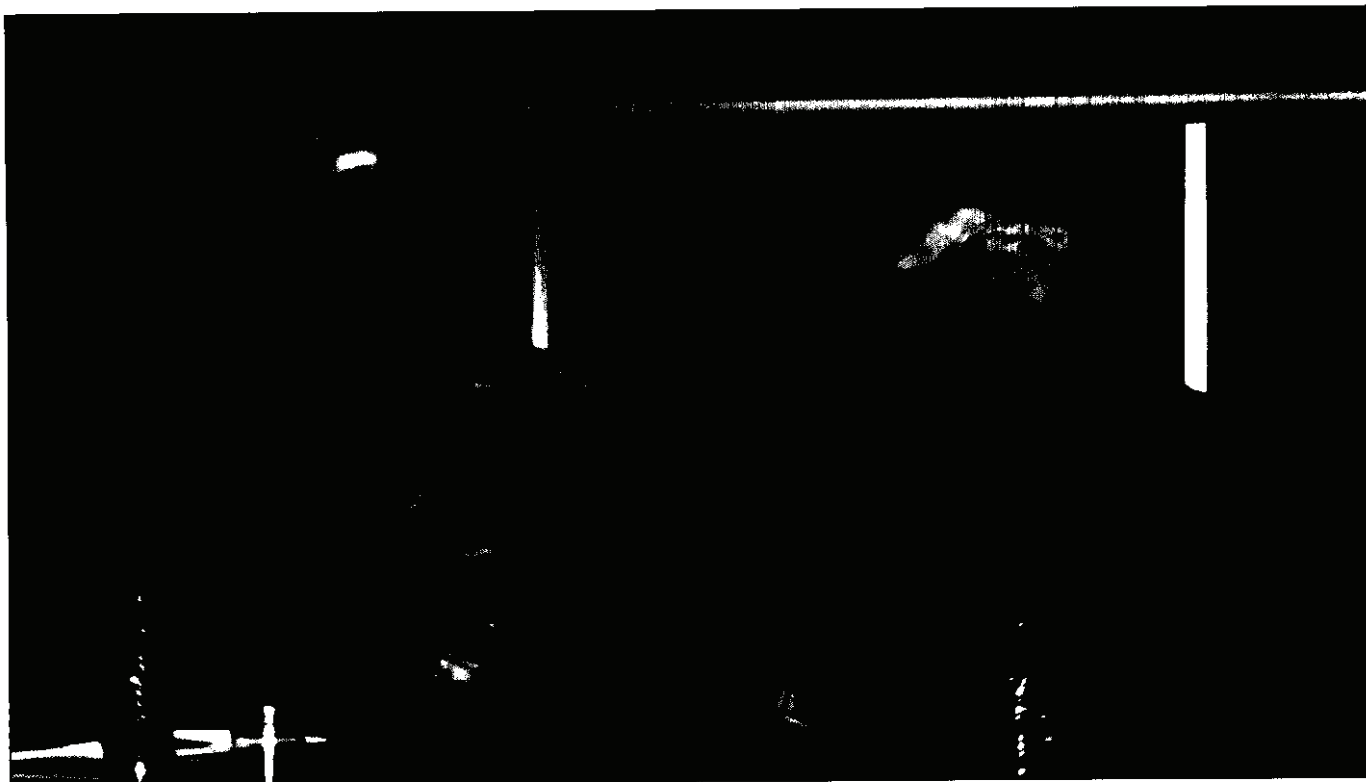
Τα κράτη-μέλη γνωρίζουν ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ένα υψηλό κωω how και άρα έχουν κάθε λόγο να διατηρούν και να εξασφαλίζουν καλή συνεργασία με τις υπηρεσίες της, αλλά συμβαίνει και το ακριβώς αντίστροφο: η Επιτροπή διατηρεί σχέσεις με τα κράτη-μέλη και ιδιαίτερα με το τρίο των Προεδριών, των επερχομένων δηλαδή Προεδριών. Αυτή την περίοδο, λόγου χάρη, άρχισε ήδη η προετοιμασία του τρίο των Προεδριών της Ισπανίας, Βελγίου και Ουγγαρίας. Το σχέδιο προγράμματος αυτής της δεκαοκτάμηνης Προεδρίας θα είναι τελικά έτοιμο 2-3 μήνες πριν την έναρξη του εξαμήνου. Βέβαια, η κάθε

Προεδρία στο εξάμηνο της επιλέγει τα θέματα στα οποία θα δώσει ιδιαίτερη βαρύτητα. Αντίθετα με αυτό που γινόταν στο παρελθόν, όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατάρτιζε το πρόγραμμα των προτεραιοτήτων μιας Προεδρίας (και την ημέρα της έναρξης του εξαμήνου ο πρωθυπουργός και τα μέλη της κυβέρνησης της χώρας που αναλάμβαναν την Προεδρία πήγαιναν στις Βρυξέλλες, όπου η Επιτροπή τους παρουσίαζε το πρόγραμμα του εξαμήνου) τώρα οι Προεδρίες καθορίζουν τις προτεραιότητες. Η Επιτροπή πηγαίνει στην πρωτεύουσα του κράτους της Προεδρίας για να συζητήσουν μαζί τις προτεραιότητες του εξαμήνου. Δηλαδή, στις αρχές Ιουλίου του 2012, θα έρθει ο Πρόεδρος της Επιτροπής με τους Επιτρόπους στη Λευκωσία όπου θα έχουν μια συζήτηση με την κυβέρνηση και μετά ο κάθε Υπουργός θα αποσυρθεί με τον

ομόλογό του Επίτροπο και θα συζητήσουν τα θέματα και τις προτεραιότητες για κάθε ένα Συμβούλιο Υπουργών.

Οι επόμενες Προεδρίες είναι Βέλγιο, Ουγγαρία, Πολωνία. Μετά είναι Ουγγαρία, Πολωνία, Δανία και το δεύτερο εξάμηνο του 2011 μπαίνει και η Κύπρος στο τρίο των προεδριών (Πολωνία, Δανία, Κύπρος). Άρα το σχέδιο προγράμματος αυτού του δεκαοκτάμηνου θα γίνει την άνοιξη του 2011. Μετά είναι Δανία, Κύπρος, Ιρλανδία και τελειώνουμε με Κύπρο, Ιρλανδία, Λιθουανία στο δεύτερο ήμισυ του 2012. Η Ελλάδα έρχεται ένα χρόνο αργότερα, δηλαδή δεν θα συμπέσει στο ίδιο τρίο Προεδριών η Κύπρος με την Ελλάδα.

Το δεύτερο εξάμηνο, είναι ένα εξάμηνο συμπυκνωμένο. Αφενός λόγω θερινών διακοπών, τον Αύγουστο οι υπηρεσίες

Τάκης Αναστόπουλος, Προϊστάμενος Γενικής Γραμματείας της Επιτροπής
για τις σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

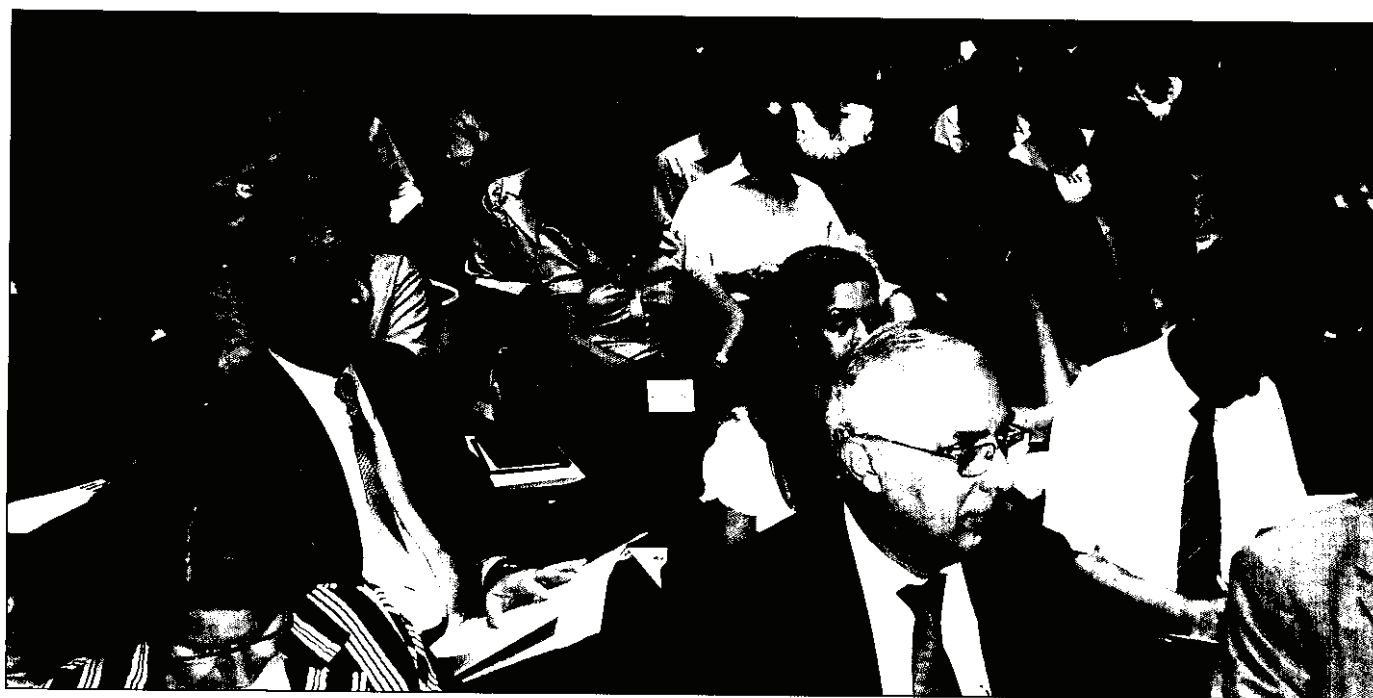
υπολειπουμένων (υπάρχει ένα skeleton staff) και εκτός εκτάκτων περιστατικών δεν γίνονται συνεδριάσεις. Άρα, λοιπόν, έχουμε μία πραγματική προεδρία πέντε μηνών και όχι έξι μηνών και αυτό κάνει τα πράγματα να είναι λίγο πιο πιεσμένα και ιδιαίτερα όταν φθάνουμε στο τέλος του χρόνου επειδή πολύ συχνά είναι το τέλος προθεσμιών ή το τέλος ισχύος ορισμένων κανονισμών ή οδηγιών. Για να μην υπάρξει νομικό κενό θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έγκαιρα μία διαδικασία απόφασης, άρα λοιπόν εκεί υπάρχει μια πίεση να κλείσουν ορισμένοι φάκελοι πριν το τέλος του χρόνου.

Παραδοσιακά όμως, το δεύτερο εξάμηνο, χαρακτηρίζεται από τη συζήτηση για τον προϋπολογισμό. Το Συμβούλιο μαζί με το Κοινοβούλιο αποφασίζουν πάντοτε κατά το δεύτερο εξάμηνο. Η Επιτροπή κάνει την πρόταση της από το πρώτο εξάμηνο αλλά τον

Οκτώβρη πραγματοποιείται η πρώτη ανάγνωση του προϋπολογισμού, έχουμε ένα σχέδιο προϋπολογισμού. Στην ολομέλεια του Δεκεμβρίου στο Στρασβούργο ψηφίζεται ο προϋπολογισμός και όπως προβλέπει η συνθήκη με ευθύνη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δημοσιεύεται στην επίσημη εφημερίδα της Ένωσης.

Αυτή η συζήτηση για τον προϋπολογισμό, όπως ειπώθηκε προηγουμένως, από τον κ. Μολέσκη, θα πάρει και μια επιπλέον διάσταση λόγω της αναδιαπραγμάτευσης των δημοσιονομικών προοπτικών που λήγουν το 2013, άρα το 2012 θα είναι η χρονιά έντονων διαπραγματεύσεων για τις δημοσιονομικές προοπτικές.

Δεν είναι η στιγμή τώρα να κάνω ένα πλήρη κατάλογο των θεμάτων που θα συζητηθούν εκείνη την περίοδο, αλλά μπορώ να φανταστώ ότι το έβδομο πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα λήγει το 2013, άρα το 2012 θα είναι και για αυτό μια χρονιά έντονων διαπραγματεύσεων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει κάθε συμφέρον να βοηθήσει μία προεδρία διότι θέλει να βλέπει τις προτάσεις της και το πρόγραμμα της να υλοποιείται.

Θα έχετε υπόψη σας ότι οι μικρές χώρες κάνουν πετυχημένες Προεδρίες. Θα αναφέρω το παράδειγμα του Λουξεμβούργου το οποίο πάντοτε έκανε πετυχημένες Προεδρίες. Αλλά και μία μικρή χώρα της διεύρυνσης, η Σλοβενία, μια χώρα 2 εκατομμυρίων έκανε μια εξαιρετικά πετυχημένη Προεδρία. Δεν πρέπει να σας φοβίζει λοιπόν η Προεδρία. Έχετε αρχίσει την προετοιμασία αρκετά έγκαιρα. Πάντως, αυτό που μου είχε κάνει εντύπωση με την Προεδρία της Σλοβενίας και θέλω να σας το πω

είναι ότι εμπιστεύτηκε νέα στελέχη. Εμπιστεύτηκαν τους νέους ανθρώπους. Αυτό, ίσως, μπορεί να αποτελέσει best practice και για την Κύπρο.

Με την έννοια των best practices, θα ήθελα να σας δώσω, ορισμένες άλλες ιδέες.

- Θα πρέπει, όπως ειπώθηκε, να λειτουργήσετε σαν Προεδρία και όχι σαν εθνική αντιπροσωπεία. Ο κ. Αγαθοκλής στην εισήγησή του υπήρξε εναργέστατος, δεν θα επανέλθω.
- Επίσης, προσοχή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Μην το ξεχνάτε αυτό. Τα κράτη-μέλη επειδή λειτουργούν πάντοτε μέσα σε ένα διακρατικό πλαίσιο, ξεχνούν ότι είναι συν-νομοθέτες στον ίδιο βαθμό με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν χάνει την ευκαιρία να το υπενθυμίζει αυτό. Όπως είπε ο κ. Πλασκοβίτης η Προεδρία θα πρέπει να είναι παρούσα στις συνεδριάσεις του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Αν πρόκειται για μία ομάδα εμπειρογνομόνων, βεβαίως, θα γίνει δεκτός ένας εκπρόσωπος της διοίκησης, αλλά όταν απευθυνόμαστε σε μία Κοινοβουλευτική Επιτροπή ή στην Ολομέλεια, οι εκλεγμένοι εκπρόσωποι των Ευρωπαίων πολιτών θέλουν να έχουν απέναντί τους έναν εκλεγμένο και όχι έναν διοικητικό εκπρόσωπο της Προεδρίας όσο ψηλά κι αν βρίσκεται.

- Σεβασμός στα media. Πρέπει να υπάρχει ένα communication plan. Είπε ο κ. Μολέσκης προηγουμένως ότι θα εξετάσετε τη δημιουργία μιας επικοινωνιακής ομάδας. Πολύ σωστό. Και κυρίως θα πρέπει να προβλέψετε ότι αυτά που αποφασίζονται στις Βρυξέλλες δεν γίνονται για να τα μάθουν τα στελέχη της διοίκησης. Πρέπει να φτάνουν μέχρι τους Ευρωπαίους πολίτες, άρα λοιπόν θα πρέπει να ετοιμαστεί ένα πλάνο για το πώς αυτά θα φτάσουν μέχρι τους Ευρωπαίους πολίτες.
- Κατά τη διάρκεια της Προεδρίας γίνονται πολλά άτυπα Συμβούλια και υπάρχει ο πειρασμός ο κάθε Υπουργός να θέλει να κάνει ένα άτυπο Συμβούλιο στην ιδιαίτερη πατρίδα του. Να ξέρετε ότι κάτι τέτοιο έχει τεράστιο κόστος, τόσο σε ανθρώπινους πόρους όσο και σε χρηματικούς. Όπως είπε ο κ. Πλασκοβίτης θα πρέπει να προβλεφθεί μια αύξηση του αντίστοιχου κονδυλίου του προϋπολογισμού, αλλά η διαχείριση να γίνει με σύνεση γιατί, ξεπερνιέται πάρα πολύ

Τάκης Αναστόπουλος, Προϊστάμενος Γενικής Γραμματείας της Επιτροπής
για τις σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

γρήγορα και χάνεται ο έλεγχος.
Αυτό να το έχετε υπόψιν σας.

- Η εμπειρία είναι αναντικατάστατη. Οι άνθρωποι που δουλεύουν σε αυτά τα θέματα, που έχουν ήδη αρχίσει από τώρα να δουλεύουν θα πρέπει να φτάσουν μέχρι την Προεδρία ή να μην υπάρξουν στο μέτρο του δυνατού αλλαγές τουλάχιστον από τη στιγμή που η Κύπρος μπαίνει στο τρίο του δεκαοκτάμηνου της Προεδρίας. Οι άνθρωποι κάνουν την ιστορία, οι άνθρωποι πρέπει να δουλεύουν μαζί σε αυτό που θα λέγαμε networking για να κτίσουν μαζί σχέσεις εμπιστοσύνης. Δεν πρέπει να κτίσετε αυτή την εμπιστοσύνη μόνο με τους Έλληνες ή τους Κύπριους υπαλλήλους στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα πρέπει να συνεργαστείτε με όλους τους

υπεύθυνους για τον χειρισμό των διαφόρων θεμάτων στις Βρυξέλλες. Έγινε λόγος για τις σχέσεις με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της χώρας και δεν θα επανέλθω. Υπάρχει, όμως, και ο Κύπριος Επίτροπος και το ιδιαίτερο γραφείο του (το cabinet) που θα έχουν πολύ έντονη δραστηριοποίηση εκείνη την εποχή. Εγώ δούλεψα στο ελληνικό cabinet, την εποχή της προετοιμασίας της τελευταίας ελληνικής Προεδρίας, και είμαστε ένας από τους κρίκους επικοινωνίας με τον κ. Πλασκοβίτη, με τις υπηρεσίες της Αθήνας και με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία στις Βρυξέλλες.

- Η συνεργασία με τη ΓΓ της Επιτροπής πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Μην έχετε αμφιβολία γι' αυτό. Η Γενική Γραμματέας

συμμετέχει η ίδια σε σεμινάρια. Για παράδειγμα, πριν από την έναρξη της τσέικικης Προεδρίας ήταν στην Πράγα και μίλησε με τους παράγοντες της Προεδρίας. Η πολωνική Προεδρία (δεύτερο εξάμηνο του 2011) οργάνωσε τον Οκτώβρη 2008 ένα σεμινάριο με τη βοήθεια της ΓΓ στη Βαρσοβία για να συζητήσουν με αρκετά στελέχη της Επιτροπής τα διάφορα θέματα.

Νομίζω ότι έκανα τον κύκλο των θεμάτων που ήθελα να αναπτύξω. Θεωρώ ότι ξεκινάτε πολύ έγκαιρα και με τον ενθουσιασμό που σας διακρίνει δεν υπάρχει λόγος να φοβόσαστε, όλα θα πάνε καλά. Διάβαζα σε μian αθηναϊκή εφημερίδα χτες ότι το 2012, το Δεκέμβρη 2012 θα επέλθει η συντέλεια του κόσμου. Δεν θα φταίτε εσείς!

Σας ευχαριστώ.

Επίλογος

Σημασία της Προεδρίας

Μέσα από τις εισηγήσεις και τη συζήτηση που ακολούθησε διαφάνηκαν θέματα τα οποία είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την ανάληψη της Προεδρίας της Ε.Ε. από την Κυπριακή Δημοκρατία το δεύτερο εξάμηνο του 2012.

Αρχικά, όλοι ανεξαιρέτως οι συμμετέχοντες τόνισαν το γεγονός ότι η Προεδρία της Ε.Ε. αποτελεί μια ιστορική πρόκληση για την Κυπριακή Δημοκρατία, η οποία συνεπάγεται τεράστια ευθύνη, αλλά και συνεχή δράση για την επιτυχή υλοποίησή της. Όντως, η Προεδρία συνιστά ένα έργο υψηλών απαιτήσεων το οποίο, όμως, ενδέχεται να επιφέρει πολλαπλά μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα οφέλη στη χώρα μας. Η επένδυση στο κύρος, την αναγνωρισιμότητα και τη διεθνή αποδοχή του κράτους-μέλους που ασκεί την Προεδρία είναι μερικά από τα πολιτικά οφέλη τα οποία και η Κύπρος αναμένεται να απολαύσει. Επιπρόσθετα, πρόκειται να εισέλθει με πιο αποτελεσματική συμμετοχή στον πυρήνα της λήψης κρίσιμων αποφάσεων της Ε.Ε. Η ίδια η δημόσια διοίκηση αναμένεται να «εξευρωπαϊστεί» και επομένως να οδηγηθεί σε ουσιαστική αναδιοργάνωση και εκσυγχρονισμό.

Ρόλοι της Προεδρίας

Η άσκηση της Προεδρίας σίγουρα δεν είναι ένα εύκολο εγχείρημα. Αποτελεί ένα πολυδιάστατο έργο το οποίο απαιτεί την υιοθέτηση πολύπλοκων ρόλων και λειτουργιών. Αρχικά, η χώρα που ασκεί την Προεδρία αναλαμβάνει την πολιτική ηγεσία της Ε.Ε. θέτοντας πολιτικούς στόχους και προτεραιότητες για την ομαλή λειτουργία της Ένωσης και την προώθηση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Επιπλέον, αναλαμβάνει το ρόλο του διαμεσολαβητή προτείνοντας συμβιβασμούς για την επίτευξη συναίνεσης και συμφωνιών. Έχει, επίσης, ρόλο συντονιστή και εκπροσώπου της Ε.Ε. αποτελώντας το σημείο επαφής με άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης αλλά και με τη διεθνή κοινότητα. Τέλος, ασκεί ρόλο διαχειριστικό αφού συντονίζει και προεδρεύει των συμβουλίων, επιτροπών, ομάδων εργασίας και άλλων συναντήσεων της Ε.Ε.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας- ένα νέο θεσμικό πλαίσιο

Όπως αναφέρθηκε από αρκετούς εισηγητές, η ενδεχόμενη επικύρωση της Συνθήκης της Λισαβόνας θα επηρεάσει το νέο θεσμικό πλαίσιο στο οποίο θα καλείται η Προεδρία να ασκήσει τους πιο πάνω ρόλους. Για παράδειγμα, δημιουργούνται οι θέσεις του μόνιμου Προέδρου του Συμβουλίου και του Υπατου Αρμοστή, οι οποίοι αναλαμβάνουν την εκπροσώπηση της Ε.Ε. προς τα έξω. Έτσι, η εναλλασσόμενη Προεδρία χάνει αυτό το ρόλο και αποκτά την ανάγκη για συντονισμό με το μόνιμο αυτό μέρος του Συμβουλίου. Επιπρόσθετα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αναβαθμίζεται σημαντικά και αποκτά περισσότερες αρμοδιότητες. Κατά συνέπεια, καθίσταται σημαντικότερη η στενή συνεργασία της Προεδρίας με αυτό. Όσον αφορά την Επιτροπή, ο Πρόεδρος της αναβαθμίζεται σημαντικά μέσα από την εκλογή του από το Ευρωκοινοβούλιο. Όλες αυτές και άλλες πολλές νέες ρυθμίσεις πρέπει να ληφθούν υπόψη από την Προεδρία καθώς διαφοροποιούν ουσιαστικά τη θεσμική ισορροπία της Ε.Ε. Η μετάβαση σε ένα νέο περίπλοκο θεσμικό πλαίσιο δεν είναι απλή και επομένως η Κυπριακή Δημοκρατία θα πρέπει να χειριστεί με αποτελεσματικό τρόπο τις λεπτομέρειες που προκύπτουν από αυτήν.

Μια καινοτομία που προνοείται από τη Συνθήκη της Λισαβόνας, και η οποία έχει ήδη αρχίσει να υλοποιείται, είναι η εφαρμογή δεκαοκτάμηνων Προεδριών που θα ασκούνται από τριάδες

κρατών-μελών που έχουν ήδη προκαθοριστεί. Η Πολωνία, η Δανία και η Κύπρος συναποτελούν – με αυτή τη σειρά – το τρίο Προεδρίας για τη δεκαοκτάμηνη περίοδο που αρχίζει από την 1η Ιουλίου 2011 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012. Οι τρεις χώρες θα βρίσκονται σε διαρκή συνεννόηση μεταξύ τους και θα πρέπει από κοινού να καταρτίσουν ένα δεκαοκτάμηνο πολιτικό πρόγραμμα. Ωστόσο, την αρμοδιότητα εκτέλεσής του, την επιλογή των επιμέρους προτεραιοτήτων, και την πολιτική ώθηση θα την έχει κάθε φορά η προεδρεύουσα ανά εξάμηνο χώρα.

Στόχοι και Προτεραιότητες

Η στενή συνεργασία με το «τρίο Προεδρίας» στο οποίο περιλαμβάνεται η Κύπρος για τον καθορισμό του κοινού δεκαοκτάμηνου προγράμματος έχει ήδη αρχίσει. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό αφού οι στόχοι και οι προτεραιότητες της εξάμηνης Προεδρίας μας θα πρέπει να έχουν διασαφηνιστεί και συναποφασιστεί προτού ξεκινήσει η Προεδρία της πρώτης χώρας που θα προεδρεύει, δηλαδή της Πολωνίας. Στρατηγικής σημασίας για την επιτυχία της Προεδρίας είναι η επιλογή περιορισμένου αριθμού ρεαλιστικών και πραγματοποιήσιμων στόχων και προτεραιοτήτων. Ωστόσο, θα πρέπει τα θέματα τα οποία θα επιλέξει να προωθήσει η Κυπριακή Δημοκρατία να βρίσκονται και στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος και άλλων κρατών-μελών. Όπως τονίστηκε και από τους προσκεκλημένους ομιλητές, θα ήταν μεγάλο λάθος να εκμεταλλευτεί την Προεδρία για προώθηση αποκλειστικά δικών της συμφερόντων. Αντίθετα, τα ειδικότερα ενδιαφέροντα της Προεδρίας θα πρέπει να προωθούνται στα πλαίσια των ευρύτερων κοινών ευρωπαϊκών στόχων. Παράλληλα, η Προεδρία θα πρέπει να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει απρόβλεπτες καταστάσεις, όπως η Ελλάδα χειρίστηκε τον πόλεμο στο Ιράκ, και να τις εντάξει στο πρόγραμμα των ήδη τιθέμενων προτεραιοτήτων.

Προετοιμασία και Προγραμματισμός

Για την επιτυχημένη υλοποίηση των στόχων μιας Προεδρίας απαιτείται πάνω απ'όλα έγκαιρη προετοιμασία και σωστός προγραμματισμός. Ήδη έχει συσταθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, το Επιτελείο Προεδρίας της Ε.Ε. το οποίο είναι αρμόδιο για το γενικό διοικητικό και οργανωτικό συντονισμό της προετοιμασίας και άσκησης της προεδρίας. Το Επιτελείο Προεδρίας, μεταξύ άλλων, θα καθοδηγεί και συντονίζει την εργασία έξι τουλάχιστον Ομάδων Εργασίας που έχουν συσταθεί για να χειριστούν επιμέρους οργανωτικές πτυχές της Προεδρίας. Συγκεκριμένα, έχουν δραστηριοποιηθεί οι Ομάδες Εργασίας των Δημοσιονομικών και Προϋπολογισμού, της Στελέχωσης και Προσωπικού, της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, των Υποδομών, Εγκαταστάσεων, Μεταφορών και Εξοπλισμού, των Νομικών και Θεσμικών Θεμάτων, και των Επιτροπών Ε.Ε.

Στα πλαίσια της προετοιμασίας της κυπριακής Προεδρίας, επισημάνθηκε ένας αριθμός εισηγήσεων τις οποίες χρειάζεται να λάβουν υπόψη οι πιο πάνω Ομάδες Εργασίας αλλά και γενικότερα όλοι όσοι εμπλέκονται ουσιαστικά στη συγκεκριμένη διαδικασία. Αρχικά, χρειάζεται η αναδιοργάνωση των δομών και διαδικασιών της δημόσιας διοίκησης έτσι, ώστε να υπάρχει αποτελεσματικότητα και ευελιξία στον συντονισμό μεταξύ Τμημάτων και Υπηρεσιών αλλά και αποτελεσματική προώθηση των στόχων της Προεδρίας, που είναι και το τελικό ζητούμενο. Προς αυτή την κατεύθυνση απαιτείται στελέχωση με ικανό και έμπειρο προσωπικό καθώς και αξιοποίηση νέου ανθρώπινου δυναμικού, όπως έγινε και στην περίπτωση της Σλοβενίας. Ιδιαίτερη επισήμανση έγινε στην ανάγκη στελέχωσης με επαρκές

μεταφραστικό προσωπικό, κυρίως για τις πέντε κύριες γλώσσες έτσι, ώστε να αποφευχθούν οι δυσαρέσκειες από άλλα κράτη-μέλη τα οποία πιθανόν να διακατέχονται από κάποιου είδους γλωσσικό εθνικισμό. Περαιτέρω, αρκετοί ομιλητές αναφέρθηκαν στην ανάγκη να ενισχυθούν οι υφιστάμενες υποδομές, εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός. Για παράδειγμα, να δημιουργηθούν κατάλληλοι χώροι για τις συναντήσεις με τους Ευρωπαίους εταίρους μας με εγκατεστημένα συστήματα ηλεκτρονικής επικοινωνίας. Καλό θα ήταν, επίσης, να συγκροτηθεί μια επιπλέον Ομάδα Εργασίας που θα ασχολείται με τη γενικότερη επικοινωνιακή διάσταση της άσκησης της Προεδρίας. Σε σχέση με αυτά τα ζητήματα, χρειάζεται να δημιουργηθεί άμεσα το έμβλημα και το σλόγκαν της Προεδρίας καθώς επίσης να σχεδιαστεί μια δομημένη ιστοσελίδα για σκοπούς ενημέρωσης των δημοσιογράφων και των Ευρωπαίων πολιτών. Όσον αφορά τις ανάγκες μάθησης των εμπλεκόμενων, θεωρείται αναγκαία η κατάρτισή τους σε εξειδικευμένα θέματα Ε.Ε., σε θέματα που αφορούν την προετοιμασία και διεξαγωγή συνεδριάσεων καθώς και σε τεχνικές διαπραγματεύσεων και επίτευξης συνέναισης. Όλα τα πιο πάνω βέβαια, συνεπάγονται και την ανάλογη ενίσχυση του προϋπολογισμού των αρμόδιων Υπουργείων.

Σχέση με άλλα όργανα της Ε.Ε.

Όσον αφορά την άσκηση της Προεδρίας, δόθηκαν ορισμένες κατευθυντήριες γραμμές ως προς τη σχέση που θα πρέπει να έχει η Προεδρία με άλλα όργανα της Ε.Ε. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελεί την ατμομηχανή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει πλήρη αντίληψη των φακέλων και μια σωστή και αγαστή συνεργασία μαζί της λειτουργεί υπέρ της Προεδρίας. Επιπρόσθετα έχει κάθε συμφέρον να βοηθήσει μία προεδρία διότι θέλει να βλέπει τις προτάσεις της να υλοποιούνται. Η στενή συνεργασία και συντονισμός με τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου αποτελεί σημαντικό παράγοντα για μια επιτυχημένη Προεδρία. Η Γενική Γραμματεία έχει σημαντική εμπειρία και γνώση όλων των θεμάτων, περίπλοκων πολιτικών και μηχανισμών της Ε.Ε. και επομένως μπορεί να προσφέρει βοήθεια τόσο σε πρακτικό επίπεδο όσο και στη φάση των διαπραγματεύσεων. Η Προεδρία επίσης πρέπει να διατηρεί στενή συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αφού συναποφασίζει με αυτό για όλα τα κρίσιμα ζητήματα που αφορούν την Ε.Ε. Η Προεδρία θα πρέπει να είναι παρούσα στις συνεδριάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όχι με απλούς διοικητικούς αξιωματούχους, αλλά με εκλεγμένους εκπροσώπους των Ευρωπαίων πολιτών.

Όπως τονίστηκε από τους περισσότερους εισηγητές είναι αναγκαία η αμφίδρομη ενημέρωση και διαβούλευση με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία στις Βρυξέλλες. Η Μόνιμη Αντιπροσωπεία βρίσκεται στο κέντρο των διαπραγματεύσεων και της πληροφόρησης και χειρίζεται ένα ευρύ αριθμό μικρών και μεγάλων ζητημάτων. Πιο συγκεκριμένα, αναλαμβάνει την αμφίδρομη ενημέρωση των εταίρων και της Προεδρίας, προετοιμάζει τους φακέλους των εκπροσώπων των εθνικών αρχών, διαπραγματεύεται με τις άλλες αντιπροσωπείες και με τα κοινοτικά όργανα, και προεδρεύει στο COREPER I και II. Επομένως, μπορεί να δώσει έγκυρη και έγκαιρη πληροφόρηση και εκτιμήσεις σε σχέση με τα θέματα που συζητούνται στην Ε.Ε. Συνολικά, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την ακριβή και ευέλικτη διεκπεραίωση του προγράμματος της Προεδρίας. Γι' αυτό είναι αναγκαία η επαρκής στελέχωση της Μόνιμης Αντιπροσωπείας με ανθρώπινους πόρους που να κατέχουν βαθιά γνώση των κοινοτικών θεμάτων και πολλαπλές αναλυτικές, οργανωτικές και διαπραγματευτικές δεξιότητες.

Κριτήρια Επιτυχίας

Τέλος, αναφέρθηκαν συγκεκριμένα κριτήρια για την επιτυχή άσκηση μιας Προεδρίας. Ένα από αυτά αφορά στο πόσα θέματα η προεδρεύουσα χώρα κατάφερε να κλείσει ή να επιτύχει συμβιβασμούς παρά στο πόσα θέματα κατάφερε να ανοίξει. Επιπλέον, είναι σημαντικό για μια επιτυχημένη Προεδρία να δώσει το δικό της στίγμα, τη δική της ταυτότητα μέσα από την ανάληψη πρωτοβουλιών και εισηγήσεων που προσδίδουν μια καινούρια διάσταση στα ευρωπαϊκά δεδομένα. Κλείνοντας, ευελπιστούμε ότι η κυπριακή Προεδρία θα ικανοποιήσει τα πιο πάνω κριτήρια ανεξαρτήτως του μικρού της μεγέθους, όπως έκαναν και οι προηγούμενες Προεδρίες του Λουξεμβούργου και της Σλοβενίας.

Από την Ομάδα Επιμέλειας της Έκδοσης

Γ.Τ.Π. 304/2009 - 1.700

ISSN 1450-1422

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Zavallis Litho Ltd

